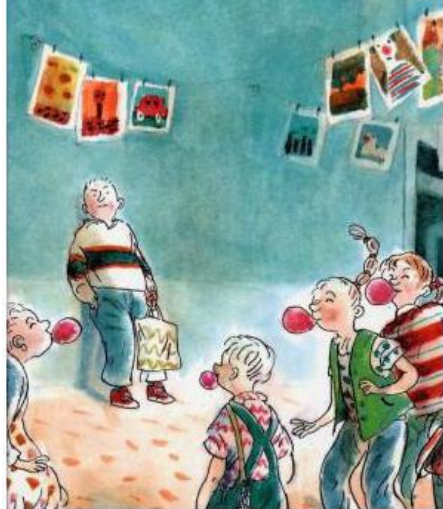

Jacques Vriens

Van Holkema & Warendorf

Een bende in de bovenbouw

Jacques Vriens

Van Holkema & Warendorf

Een bende in de bovenbouw

Jacques Vriens

Een bende in de bovenbouw

1988

Grote veranderingen op de Jan Ligthartschool. Juf Ineke laat haar groep in de steek, ze gaat verhuizen. Freddy, Guus, Marloes en Kim vinden dat maar niks. Gelukkig lijkt de nieuwe meester mee te vallen. Dat kan niet gezegd worden van Diederik, een nieuwe jongen.

NBD | Biblion recensie

Nadat juf Ineke de drie groepen uit de bovenbouw heeft verlaten, komt meester Jan-Willem. Hij ziet, dat er binnen de groep een clubje ontstaat rondom Diederik. Centraal in dit boek staan de ontwikkelingen binnen de drie groepen en binnen de club 'de Bende van Donkervliet'. In negentien hoofdstukken komen problemen als jeugddiefstal, niet geaccepteerd worden door kinderen uit de groep en discriminatie aan de orde. Het verhaal is chronologisch, eenvoudig, vlot en boeiend geschreven. Het taalgebruik is in enkele emotionele passages soms grof, maar typerend in die

situaties. De schrijver is afkomstig uit het onderwijs en weet waar hij over schrijft. Het boek heeft een stevig, veelkleurig omslag en verspreid in het verhaal staan zwart-witte pentekeningen, die met de tekst harmonieren. Bruikbaar in de bovenbouw van het basisonderwijs om diverse sociaal-emotionele problemen in de lessen ter sprake te brengen. Achterin is informatie opgenomen over de auteur. Vanaf ca. 10 jaar.

Zij die sterven gaan, groeten u!

Voorzichtig gluurde Freddy om de hoek van het Donkervlietse Pad. Niemand te zien. Hij haalde even diep adem en mompelde: “Zij die sterven gaan, groeten u!” De vorige dag had Ineke in de klas dia’s over de Romeinen laten zien. Vooral de gladiatoren die elkaar mochten doden ter ere van de keizer, hadden diepe indruk op Freddy gemaakt. Voor zij aan hun lange en bloedige gevecht begonnen, richtten zij zich tot de keizer met de woorden: “Zij die sterven gaan, groeten u!”

Freddy liep het pad op, terwijl hij zichzelf moed insprak. “Doorlopen en niet omkijken. Ze staan er vast niet en ik ben zo bij de Dorpsstraat. En als ze er wel staan, wat dan nog? Ik zie de oranje jassen van de verkeersbrigadiers al. Als ik daar ben, durven ze me niks meer te doen.” Freddy begon te rennen. Het pad was altijd weer langer dan hij dacht. Links de hoge muur rondom de grote tuin van het bejaardenhuis Donkervliet en rechts de voortuinen van de huisjes die aan het pad stonden. Nog een klein stukje, dan...Twee donkere

gedaanten doken op uit de tuinen. “Hebbes!” zei iemand. Freddy verstijfde: Bokkepoot en Grote Bek! Een van de twee jongens greep razendsnel Freddy’s arm en draaide die op zijn rug. “Zo, Bolle, wat riep jij gisteren tegen mij, toen je naar huis liep met je vriendje?”

“Niks,” antwoordde Freddy en hij keek de jongen recht in zijn ogen. Niet laten merken dat je bang bent, dreunde het door zijn hoofd.

“Kijk me niet 20 brutaal aan,” siste de jongen en hij draaide Freddy’s arm nog iets verder door.

Freddy sloeg zijn ogen neer, de pijn werd bijna ondraaglijk. “Nou Bolle, wat riep je gisteren? Toen durfde je wel, samen met die andere hufter van jouw school.” Freddy perste zijn lippen op elkaar. Wat stom van hem. Gisteren, toen hij met Guus naar huis liep, was de verleiding te groot geweest. Ze kwamen Bokkepoot tegen. Zelfs die was bang voor Guus en daarom kon Freddy het niet nalaten om te roepen: “Bokkepoot, idioot, mankebeen, je mag niet door mijn straatje heen!”

Bokkepoot drukte hem tegen de muur en vroeg met een gemeen lachje: “Vertel eens Bolle, hoe heet ik ook alweer?” Freddy zweeg, maar een klein rukje aan zijn arm was genoeg om hem te laten kreunen: “Ties.”

“Ties hoe?”

“Van Bokhoven.”

“Keurig Bolle, en mijn vriend, hoe heet die?”

“Ronald Bekkers.”

“Goed zo, nooit meer vergeten.” Ties liet eindelijk zijn arm los.

“Wacht even,” zei Ronald en hij drukte Freddy opnieuw tegen de muur van Donkervliet. Zo dicht was Freddy nog nooit bij hem geweest en, of hij wilde of niet, hij moest wel naar de mond van Grote Bek kijken. “Van oor tot oor,” zou Clara uit zijn klas zeggen. “Ze hebben na z’n geboorte zijn bek opgerekt met elastiekjes.” Ronald grijnsde. “En hoe heten we niet?” vroeg hij. Freddy zweeg.

“Nou? Of wil je een trap tegen je zak, zak?” Freddy huiverde. Hij had al eens eerder een flinke trap tussen zijn benen gehad van Grote Bek en liggen kronkelen van de pijn. “Nou, komt er nog wat van?” Ronald drukte zachtjes met zijn knie tegen Freddy’s gulp.

“Ik...ik...zal het nooit meer doen,” stamelde Freddy, terwijl de tranen over zijn wangen rolden. Triomfantelijk schreeuwde Ronald: “Hij jankt! De Bolle jankt! Zo snel hebben we hem nog nooit aan het janken gekregen. Zeg nou maar braaf hoe we niet heten en dan mag je weg.”

“Grote Bek en Bokkepoot,” klonk het ineens achter de jongens.

Woedend draaide Ronald zich om en keek in het gezicht van Guus, die langzaam herhaalde: “Grote Bek en

Bokkepoot.”

“Wegwezen!” riep Ties en de twee jongens renden het pad af.

Aan het einde draaide Ties zich nog even om. “We krijgen je nog wel, Bolle, en die rotneger nemen we ook nog een keer te grazen.”

“Net als al die andere hufters van jullie school,” voegde Ronald eraan toe.

“Klootzakken,” gilde Freddy en hij zakte huilend op zijn hurken tegen de muur.

“Laat maar,” suste Guus, “schelden doet geen pijn.” Freddy wreef over zijn arm. “Ja maar, dit wel. Ze hebben m’n hele arm omgedraaid.” Hij probeerde zijn arm voorzichtig op te tillen. “Als ik zó doe, komen er allemaal pijscheuten vanuit mijn pols naar mijn schouder. Ik kan vast niet schrijven vandaag en ik moet m’n werkstuk van Frankrijk nog afmaken en m’n rekentaak met al die staartdelingen.”

Guus glimlachte, want hij wist precies wat er verder zou gebeuren. De hele dag zou Freddy blijven steunen en kreunen en honderd keer naar Ineke lopen om te melden dat hij zijn werk absoluut niet afkreeg, om aan het einde van de dag opgelucht vast te stellen dat het toch nog gelukt was. Guus ging naast Freddy op de grond zitten en zei: “Je moet ook je mond houden tegen die figuren. Zoals gisteren, dat was gewoon stom. Je weet dat ze je terugpakken.”

Freddy protesteerde. “Of ik nou niks roep of wel iets, ze pakken me toch.”

“Kom,” zei Guus en hij legde zijn hand op de schouder van zijn vriend. “We moeten doorlopen.”

“Au, niet zo drukken op mijn schouder. Daar heeft Grote Bek me juist tegen de muur geduwd.” Guus stond op en liep verder.

“Wacht even,” smeekte Freddy, maar hij krabbelde toch overeind en sjokte achter Guus aan. Zolang hij bij hem bleef, was hij veilig.

Wat zou hij dolgraag trekveren en gewichten hebben, net als Guus. Vroeger werd Guus nog wel eens uitgescholden voor ‘roetmop’ of ‘negerzoen’, maar daar had Guus’ vader iets op gevonden. Hij liet zijn zoon dagelijks oefenen met trekveren en gewichten. “Je moet zorgen dat je je sterk voelt, zodat je nooit bang hoeft te zijn voor bleekscheten die je uitschelden,” had hij gezegd. Dat had uitstekend geholpen, maar het aardige van Guus was, dat hij nooit uit zichzelf begon met vechten. Hij was een heel rustig, vriendelijk joch, dat het liefst met iedereen goede vrienden bleef. Op school was hij zelfs bij de kleuters populair, die het heerlijk vonden op zijn rug te klimmen en met hem over de speelplaats te galopperen.

Af en toe mocht Freddy de trekveren wel eens proberen, maar veel beweging kreeg hij er nog niet in. Voor zijn

verjaardag had Freddy dolgraag eigen trekveren willen hebben, maar zijn vader vond dat hij daar nog veel te jong voor was. Ze kwamen bij de verkeersbrigadiers, waar Kim en Marloes stonden te wachten om ook over te steken. Freddy probeerde zo ellendig mogelijk te kijken. Toen Marloes de twee jongens zag, begon ze te giechelen. Voorop liep Guus, kaarsrecht en groot met een gele ijsmuts op zijn zwarte krullen en daarachter sjokte Freddy met felrode wangen van de kou en een gezicht als een oorwurm. “Wat is er?” vroeg Marloes.

Guus wees naar Freddy. “Twee figuren van de Regenboogschool hadden hem bijna te pakken.”

“Bijna!” ontplofte Freddy. “Ze hebben mijn hele arm uit de kom gerukt en mijn schouder ontwricht.” Kim keek hem aan met een overdreven blik vol medelijden en zei: “Je gaat vast dood.” De meisjes schoten in de lach.

“Het waren Bokkepoot en Grote Bek,” wierp Freddy tegen. Dat maakte indruk, want Marloes vloog op. “Die etters, die kunnen hartstikke gemeen doen! Ze hebben mij pas nog gepakt.”

Freddy haalde opgelucht adem: eindelijk begrepen ze wat voor afschuwelijks hij had moeten doormaken. “Ze schopten tegen m’n knie,” ging Marloes verder. “Ik kon bijna niet meer lopen.”

“Precies,” riep Freddy opgetogen. “Ze hadden je

knieschijf wel kunnen verbrijzelen.”

Kim knikte en stelde droog vast: “Dokter Freddy heeft gesproken.”

Guus kon er wel om lachen, maar Marloes niet. Zij vond het juist heel interessant dat Freddy zoveel wist over knieschijven en ontwrichte schouders. Dat kwam door zijn moeder die verpleegster was en door de medische handboeken die bij Freddy thuis in de kast stonden. Dat was Freddy’s meest geliefde literatuur.

Er klonk een snerpand fluitje: het teken dat ze moesten oversteken.

Aan de overkant van de weg stond Jasper te schreeuwen en te springen, maar wat hij riep hoorden ze niet, omdat er vlak bij hen een grote vrachtauto stond te ronken. Kim stootte Guus aan. “Jasper doet een dansje.” Het dansje werd steeds wilder. Jasper sprong van het ene been op het andere, zwaaide met zijn armen in de lucht en toen ze vlak bij hem waren, verstonden ze eindelijk wat hij riep: “Ineke gaat weg.”

Verbaasd keken ze hem aan, want ze begrepen er nog niets van, totdat hij schreeuwde: “Onze juf gaat weg!”

“Wat?” krijste Marloes die, zodra er iets bijzonders gebeurde, niet meer normaal kon praten en ging gillen. “Gaat Ineke weg?” Jasper knikte. Het bleef even stil en toen zei Kim: “Verdomme!”

Een rotstreek

Niemand scheen meer gewoon te kunnen praten. De kinderen schreeuwden door elkaar, stelden Jasper wel honderd vragen en waren vooral verontwaardigd. Ineke weg, dat was ondenkbaar!

Ineke was de leerkracht van de bovenbouw, waarin groep zes, zeven en acht bij elkaar zaten. Marloes en Kim zaten, als achtstegroepers, nu voor het derde jaar bij Ineke en wilden dat het liefst zo houden. Ineke was gewoon een hartstikke leuk mens en als ze weg zou gaan, moest je maar afwachten wie er voor terug kwam.

Marloes gilte: “Ik vind het gemeen! Het is pas november. Ze had toch best kunnen wachten tot het einde van het schooljaar, als groep acht van school is.”

“Vuile egoïst,” bulderde Freddy. “Jij denkt ook alleen maar aan jezelf. Ik zit toevallig in groep zeven. Voor mij is het veel erger, want ik krijg nog bijna twee jaar een ander.” Hij bedoelde eigenlijk dat hij zich afvroeg of de opvolger van Ineke wel zoveel begrip zou hebben voor zijn pijntjes en kwaaltjes. Bij Ineke kon hij altijd terecht om zijn nood te

klagen. Ze aaide hem dan eens over zijn bol en hij voelde zich daarna meteen een stuk beter.

“En ik dan,” zei Jasper triomfantelijk. “Ik zit pas in groep zes. Misschien krijgen we wel een of andere heks, die aan je haren trekt en je oren omdraait.”

“Dat moet ze toch niet proberen,” riep Freddy. “Ja,” zei Guus, “eentje die je een uur op je knieën voor de klas laat zitten en je martelt met een zweepje.”

“Nou, dan laat ik toch mooi m’n moeder op school komen,” antwoordde Freddy en op hetzelfde moment begreep hij dat ze hem weer eens flink op de kast hadden gejaagd. Hij trapte er ook iedere keer weer in.

“Barst,” mompelde hij en hij ging een paar meter voor het groepje kinderen lopen. Guus tikte Jasper op zijn schouder. “Hoe weet jij dat eigenlijk?” vroeg hij. Het werd ineens stil. Zelfs Freddy draaide zich om en luisterde.

“Ik heb het gisteravond gehoord,” zei Jasper. “Ik nam de telefoon op en iemand vroeg naar mijn vader voor de sollidatie of zoiets.”

“Wat is dat?” vroeg Guus. “Dat weet ik niet.”

“Misschien een ziekte,” zei Freddy. “Stil nou,” snauwde Marloes. “Laat Jasper vertellen.” Ze luisterden nu aandachtiger, want als er nieuws was over de school, dan kon hij het weten. Jaspers vader was immers directeur van hun basisschool, de Jan Ligthartschool. Hij had Jasper

onmiddellijk de kamer uitgestuurd, toen hij de telefoon overnam. Reden genoeg voor Jasper om aan de deur te blijven luisteren en te horen dat zijn vader een nieuwe leerkracht zocht voor de bovenbouwgroep omdat Ineke binnenkort zou vertrekken.

“Ze gaat naar een school in Breda,” besloot hij zijn verhaal.

Marloes pakte Jasper bij zijn arm en vroeg: “Weet je zeker dat hij zei: ‘de bovenbouwgroep van Ineke’? Is het niet de andere bovenbouwgroep?”

Verbaasd keek Jasper haar aan. “Hoe kan dat nou, oen! Die heeft mijn vader toch zelf en ik zou het heus wel weten als m’n vader weg zou gaan.”

Iedereen knikte instemmend: er was geen twijfel meer mogelijk dat Ineke zou vertrekken. “Kan jouw vader niet bij ons in de bovenbouw komen,” stelde Marloes voor, “en dat er in de andere bovenbouw een nieuwe komt.” Het leek haar een veel veiliger idee om iemand te krijgen die ze kende, dan een of andere nieuwe figuur. “Jelle is wel strenger dan Ineke,” zei Kim. “Maar ook aardig,” voegde Guus eraan toe, die altijd een juf had gehad en nu wel eens een meester wilde. Freddy vond van niet. Meester Jelle Landsmeer was misschien dan wel vriendelijk, maar toen hij Freddy een keer opraapte in de gang na een valpartij en Freddy tekeerging als een mager speenvarken, had Jelle gezegd: “Kom op, stel je niet zo aan!” Dat zou Freddy hem nooit vergeven. Plotseling schreeuwde

Marloes: “Weet je het echt helemaal zeker, Jasper?”

“Jaaaaaaa...” gilde Jasper net zo hard terug. “Ik heb het toch zelf gehoord. M’n vader zei dat hij zo snel mogelijk iemand nodig heeft en dat Ineke naar Breda gaat en dat...” Wat Jasper verder zei, verstond niemand meer, want hij begon steeds sneller te praten en slikte de helft van zijn woorden in.

“Heeft hij al iemand gevonden?” vroeg Guus. “Weet ik niet. Dat zal wel die sollicitatie zijn.”

“Sollicitatie,” verbeterde Kim. “Als je iemand zoekt, dan zet je een advertentie en als mensen dan bellen of schrijven noem je dat een sollicitatie.”

Freddy zuchtte. “We weten wel dat je al in groep acht zit. Je hoeft hier geen les te geven.”

Kim stootte Marloes aan en trok haar mee. Ze had geen zin meer in het gemopper van Freddy. Nog net voor ze de hoek omdraaiden, hoorden ze hoe er een discussie losbarstte tussen Freddy en Jasper over de vraag of het wel eerlijk was de andere bovenbouwgroep een nieuwe leerkracht te geven.

Kim grinnikte: “Freddy doet net of hij de directeur van onze school is in plaats van jelle.”

De meisjes liepen een tijdje zwijgend naast elkaar. “Het blijft een rotstreek!” knalde Marloes er ineens uit. Kim schrok ervan. “Kind, schreeuw niet zo hard.” Marloes was door het dulle heen en raasde door. “Ik vind het gemeen en dat zal ik

haar zeggen ook! Ineke had ons allang kunnen vertellen wat ze van plan was. Wel altijd mooie verhaaltjes tegen ons over eerlijk zijn, maar ondertussen zelf d'r mond houden.”

“Misschien weet ze het pas sinds kort,” verdedigde Kim haar.

“Onzin, als je weggaat dan weet je dat lang genoeg van tevoren.”

“Kim! Marloes!” hoorden ze achter zich. Het was Jasper die kwam aanhollen. Zijn armen zwaaiden alle kanten op en hij riep weer allerlei onverstaanbare dingen. “Jullie moeten...” hijgde hij, “jullie mogen...niks...laten merken. Dat je het weet van Ineke.”

“Waarom niet?” vroeg Marloes, nog steeds boos. “Als mijn vader erachter komt dat ik alles al verteld heb!”

“Nou en???”

Kim keek haar vriendin aan en zei: “Je moet je mond houden, Marloes. Dat weet je best. Ineke zal het heus zelf wel tegen ons zeggen.”

Freddy en Guus hadden de meisjes nu ook ingehaald. “Waarover je mond houden?” viel Freddy hen in de rede. “Over wat ik verteld heb,” zei Jasper, “anders wordt mijn vader woest.”

“Wat doet hij dan?” vroeg Freddy.

Jaspers ogen begonnen te glimmen en met geheimzinnige stem zei hij: “Hij martelt mij en zet mij tien dagen op water en

brood.”

“Oei!” zei Freddy. “Echt waar?”

Jasper knikte en Guus zei: “Dat martelen zou wel gaan hè, maar dat water en brood, dat zou erg zijn voor jou.”

“Grom,” deed Freddy, want hij vond het eigenlijk heel vervelend als iemand grappen maakte over zijn eetlust en zijn dikte. Guus bedoelde het niet kwaad en als het wel zo zou zijn, kon hij toch niet tegen hem op. Guus had nou eenmaal gewichten en een trekveer. Ze waren nu vlak bij school.

“We houden dus allemaal onze mond,” zei Jasper nog eens voor alle zekerheid.

Iedereen knikte, behalve Marloes. Die mompelde: “Ik zal het proberen.”

Bezorgd keek Kim naar haar vriendin, want of Marloes echt d'r mond kon houden, daar was ze nog niet zo zeker van.

Voordringen

Meester Jelle Landsmeer maakte de deur open en de kinderen verdrongen zich om binnen te komen.

Marloes en Kim liepen vlak achter Diederik, die zich met veel duwen en trekken een weg baande door de kinderen. “Doe effe normaal,” beet Marloes hem toe, terwijl ze hem venijnig op zijn schouder tikte.

Op hetzelfde ogenblik schoot de hand van Diederik iets te ver naar achteren en raakte Marloes recht in haar gezicht. Marloes mepte meteen terug en voor iedereen er erg in had, ontstond er een vechtpartij.

Diederik stompte Marloes in haar buik, waarna Marloes krijsend aan zijn haren begon te trekken alsof haar leven ervan afhing.

“Trut!” gilde Diederik en hij schopte haar. Marloes balde haar vuist en wilde net uithalen, toen iemand haar arm vastgreep. “Laat los, verdomme!” schreeuwde ze. “Zo is het genoeg,” zei een stem en Marloes kreeg eindelijk in de gaten wie haar vasthad. Jelle Landsmeer stond tussen haar en Diederik in. Marloes spuugde vuur.

“Die jongen kan nooit normaal doen. Hij moet altijd als eerste naar binnen, hij moet altijd vooraan zitten met schooltelevisie...”

“Rustig nou maar,” begon Jelle, maar Marloes was door het dolle heen en raasde door.

“En als hij zijn zin niet krijgt, gaat hij rammen. Maar ik ben toch niet bang voor hem. De vuile etter, de hufter.”

“Nu hou je je mond!” donderde Jelle tegen Marloes. “Ben je nou helemaal, je staat hier te krijsen als een krolse kat.” Diederik keek haar met een vals glimlachje aan. “Dat vind ik ook,” zei hij. Zo boos als hij daarnet was, zo rustig en zelfverzekerd stond hij nu te luisteren naar Jelle, die Marloes er van langs gaf.

Jelle zag het en snauwde: “Jij moet helemaal je mond houden, Diederik. Je kunt inderdaad niet normaal naar binnen gaan. Wat dat betreft heeft Marloes gelijk.” Diederik sloeg zijn ogen neer. Afgang, dacht hij, draaide zich om en liep de speelplaats weer op. De andere kinderen, die nog steeds in een grote groep voor de deur stonden, weken uiteen om hem door te laten. Peter, Diederiks vriend, liep met hem mee.

“We pakken die meid nog,” siste Diederik tegen hem. Peter knikte alleen maar. Zijn ogen glommen van pret: hij verheugde er zich al op om straks, na schooltijd, Marloes op te wachten en haar eens flink onder handen te nemen.

Inmiddels liepen de andere kinderen rustig naar binnen. Kim legde haar arm over de schouders van Marloes, die met een verbeterde kop langs Jelle liep.

Jelle zag het en commandeerde: “Hier wachten.” Daarna wenkte hij naar Diederik en Peter dat ze ook binnen moesten komen en sloot de deur achter hen. “Blijf maar even staan,” zei hij en hij liep door naar zijn eigen lokaal om te zien of daar alles goed ging.

De vier kinderen stonden zwijgend bij elkaar. Diederik staarde onverschillig naar buiten en Marloes leunde met een kwaad gezicht tegen de muur.

Peter zei tegen Kim: “Waarom moeten wij hier wachten? Wij hebben toch niks gedaan.”

Kim haalde haar schouders op. Ze had geen zin om Peter uit te leggen dat ze bij haar vriendin wilde blijven. Misschien zou Jelle straf geven en dan kon ze in elk geval precies zeggen wat er gebeurd was en het voor Marloes opnemen. Mooie vriendschap, dacht Kim smalend, terwijl ze naar Diederik en Peter keek. Peter liep als een hondje achter Diederik aan, tenminste als Diederik aan de winnende hand was. Maar als er straf dreigde, zoals nu, dan was het ineens: “We hebben toch niks gedaan.” Het werd geen straf, want toen Jelle terugkwam zei hij alleen maar: “Kom,” en hij liep door naar hun klas. De andere kinderen zaten al in de kring. Freddy had net in geuren en kleuren verteld, wat hem die morgen overkomen

was en Ineke wilde met het bespreken van de krant beginnen.

“Laatste nieuws,” zei Jelle. “Marloes en Diederik hebben ruzie. Diederik kon niet normaal naar binnen gaan en Marloes heeft haar hele repertoire met scheldwoorden afgedraaid.” De klas gniffelde.

“Kim en Peter hebben er verder niets mee te maken. Ze stonden erbij en keken ernaar.”

“Ga maar gauw zitten,” zei Ineke. “We zullen het er wel overhebben.”

De vier kinderen schoven aan in de kring. “Heb je straks even tijd?” vroeg Jelle aan Ineke, voor hij de klas weer uitliep.

Kim stootte Marloes aan. Dat had vast iets te maken met Inekes vertrek, maar Marloes had het niet eens gehoord, zo waren haar gedachten nog bij de ruzie. “Wat is er gebeurd?” vroeg Ineke aan Marloes en Diederik. De twee kinderen begonnen door elkaar te schreeuwen en de beschuldigingen vlogen over en weer. “Ophouden!” onderbrak Ineke hen. “Dit wordt niks zo.” Monica stak haar vinger op. “Ja Monica, zeg het maar.”

“Marloes tikte keihard op Diederiks rug. Ik heb het zelf gezien.”

Angela, Monica’s tweelingzusje, knikte heftig en riep: “Ja, dat is zo!”

Woedend keek Marloes naar de tweeling: wat zou ze graag eens lekker hard aan die stomme paardestaarten trekken. Ze

kon de tweeling niet uitstaan, met altijd alles hetzelfde. Ze droegen altijd precies dezelfde kleren: een keurig jurkje, witte sokjes en een grote strik in hun paardestaart. Zelfs hun stemmen klonken hetzelfde: een beetje hoog en zeurderig. En als er wat aan de hand was, kozen ze meteen partij voor Diederik. Angela en Monica waren alletwee op Diederik. Hij vond het wel leuk, al die aandacht. Maar omdat hij helemaal niet op de tweeling was, zei hij niet te kunnen kiezen. Daardoor hield hij ze toch te vriend. Marloes stak haar tong uit naar de tweeling. “Juf!” zeurde Angela. “Marloes steekt haar tong tegen ons uit.”

“Och toch,” riep Jasper op hetzelfde zeurtoontje van Angela en met net zo’n hoog stemmetje, “wat erg. Daar ga je dood van.”

De klas grinnikte.

Ineke klapte in haar handen. “Hè jongens, houd nou eens op met dat vervelende geharrewar!” En met een zucht vervolgde zij: “Marloes, jij eerst. Wat was er aan de hand?”

“Diederik ging als een dolle stier naar binnen.”

“Niet waar!” snauwde Diederik haar toe. “Hou je mond,” zei Ineke boos. “Jij komt zo aan de beurt.”

“Diederik ging als een dolle stier naar binnen,” herhaalde Marloes pesterig. “Dat vond ik stom en daarom tikte ik hem op zijn schouder, nogal hard misschien. Hij sloeg me toen recht in mijn gezicht.” Ineke keek naar Diederik. “Is dat

waar?” Diederik zat te wippen op zijn stoel en maakte allerlei snuifgeluiden. “Een stier!” riep Jasper.

“Jasper,” zei Ineke, “houd je geestigheden even voor je.”

“Ik sloeg niet expres,” zei Diederik, “echt niet. M’n hand schoot uit.”

“Maar je was wel ontzettend aan het dringen om binnen te komen?”

Diederik haalde zijn schouders op. “Een beetje wel ja, maar ik wou het eerste in de klas zijn. Ik wilde naast jou in de kring zitten.”

“Slijmerd,” siste Marloes net iets te hard. Ineke deed net of ze het niet hoorde en keek Diederik onderzoekend aan. “Is dat de enige reden, waarom je zo dringt als je naar binnen gaat?” Diederik knikte.

Kim boog zich naar Marloes en fluisterde: “Geloof jij het?” Heftig schudde Marloes van nee.

Kim kon zich ook niet voorstellen dat die stoere Diederik zonodig naast de juf wilde zitten. Alhoewel, nu ze erover nadacht, herinnerde ze zich dat Diederik wel altijd heel veel moeite deed om in de kring naast Ineke terecht te komen.

Kim staarde Diederik aan. Wat een vreemd joch was hij toch. Hij was pas aan het begin van dit schooljaar in groep zeven gekomen en de eerste tijd waren de meeste meiden helemaal weg van hem. Hij was bijna net zo lang als Guus, had heldere blauwe ogen en korte blonde stekelhaartjes.

Guus en Diederik hadden het vrijwel meteen met elkaar aan de stok gekregen en na een week volgde de eerste vechtpartij die glansrijk door Guus werd gewonnen. Sindsdien bleef Diederik uit de buurt van Guus en zocht hij voor zijn kleine pesterijtjes andere slachtoffers uit. Dat speelde zich dan meestal buiten school af, want in de klas hield Diederik zich rustig en probeerde goede maatjes met Ineke te zijn.

Kim was ook nog een tijdje op Diederik geweest en ze hadden zelfs briefjes uitgewisseld, tot die keer dat Diederik Pim te grazen had genomen.

Pim was een zesdegroeper die erg veel moeite had om het allemaal bij te houden op school. Hij kreeg van Ineke aangepaste taken en werkte meestal uit boekjes van groep vijf of vier. Toen Diederik op school kwam, was hij bij Pim in het groepje gaan zitten en de kleine, vriendelijke Pim had hem wegwijs gemaakt in de klas. Maar al snel begon het getreiter. Diederik lachte Pim uit als hij weer eens een som niet snapte. In plaats van hem te helpen, noemde hij Pim 'Debiel' of vroeg: "Jij wordt later zeker strontschepper bij de gemeente, want meer kan je niet!" Pim was in het begin stomverbaasd, want in de klas van Ineke werd er verder nooit flauw gedaan over het feit dat hij niet zo snel van begrip was. Hij dacht eerst nog dat Diederik een grapje maakte, maar het gepest werd steeds erger, totdat hij een keer huilend thuis was gekomen. Zijn ouders spraken er met Ineke over en die nam Diederik

stevig onder handen. Ze legde hem uit dat kennis ook niet alles is en zei: “Pim heeft dan wel moeite met rekenen en taal, maar hij doet er heel erg z’n best voor. Heb je trouwens gezien wat voor schitterende tekeningen Pim maakt. Of is dat niet belangrijk?”

Diederik had het welwillend aangehoord en beloofd Pim met rust te laten. Maar hij kon het niet laten Pim af en toe uit te schelden voor strontschepper.

Langzamerhand hadden steeds meer kinderen een hekel aan Diederik gekregen. Kim had hem een briefje gestuurd: “Als je Pim zo pest, ben ik niet meer op je.” Maar toen Diederik een uitstekende spreekbeurt hield over de ontdekking van Amerika, begon Kim hem weer leuk te vinden. Ze vond het heel knap, hoe hij uitgebreid en duidelijk vertelde over Columbus en de Indianen. Ook de andere kinderen kregen toch weer het idee dat Diederik aardiger was, dan ze eigenlijk dachten. Na afloop mochten ze een beoordeling geven. De tweeling was helemaal door het dulle heen: zo’n goede spreekbeurt hadden ze nog nooit gehoord.

Kim vond dat wat overdreven, maar zij had toch ook gezegd dat ze het hartstikke goed vond. Diederik keek haar toen stralend aan en stuurde prompt na afloop een briefje met de vraag: “Ben je weer een beetje op me?” Ze had teruggeschreven: “Ik weet het niet, maar ik vond je vanmiddag wel ontzettend leuk.”

Kim schrok op uit haar gedachten toen ze een kranteknipstel in haar hand gestopt kreeg.

Ze waren inmiddels bezig met het bespreken van de krant. Clara had vandaag de beurt en die had een paar gekke berichten uit de krant opgeduikeld. Over een dief, die in plaats van geld of sieraden, de ijskast had leeggehaald en er met een ons ham, een pakje boter en een fles melk vandoor was gegaan.

In de Dorpsstraat was een grote doos met tubes tandpasta uit een vrachtauto gevallen. Er was een auto overheen gereden en daarna zat de hele weg onder de tandpasta. Clara had ook nog een serieus bericht uit de krant gehaald: er zou meer geld voor het leger worden uitgegeven. Freddy klapte in zijn handen en riep: “Goed zo!” Marloes reageerde verontwaardigd, want ze vond het leger niet nodig.

“Wat een onzin,” protesteerde Freddy, “mijn vader zegt zelf dat als het leger er niet was, ons land niet eens meer bestond.”

Kim hoorde maar half wat er gezegd werd. Ze keek steeds naar Ineke en vroeg zich af wanneer die nou eindelijk zou vertellen dat ze wegging. Dat was pas echt nieuws, vond ze, en daar werd niet over gepraat. Ze stootte Marloes aan, maar die merkte dat niet eens, zo heftig was ze bezig om aan Freddy uit te leggen dat het leger moest worden afgeschaft. Na de kring gingen ze aan het werk. Alle kinderen werkten aan hun

weektaak en telkens riep Ineke kleine groepjes bij zich aan de grote tafel in de hoek van de klas om iets nieuws uit te leggen. Toen ze daarmee klaar was, konden de kinderen die dat wilden, nog een keertje apart bij haar komen als ze iets nog niet snapten.

Freddy maakte van die gelegenheid gebruik om nog even zijn nood te klagen en te vertellen dat hij bijna niet kon schrijven omdat zijn pols pijn deed. Ineke hoorde het welwillend aan, voelde even aan zijn pols en moedigde Freddy aan het in elk geval te proberen. Hij moest maar zien hoever hij kwam en het vooral rustig aan doen. Tevreden ging Freddy weer op zijn plaats zitten, maar op hetzelfde moment herinnerde hij zich weer wat Jasper die ochtend had verteld. Wie zou de opvolger worden van Ineke? De rest van het taakuur zat hij maar zo'n beetje voor zich uit te kijken.

Vlak voor de pauze zei Ineke: "Jongens, opruimen en in de kring komen zitten."

De klas keek verbaasd op, want ze waren dat niet gewend zo vlak voor de pauze.

Kim fluisterde tegen Marloes: "Nu gaat ze het zeggen." Jasper zat als een van de eersten in de kring. Ook hij verwachtte dat Ineke nu eindelijk alles zou vertellen. Hij voelde zich opgelucht, want achteraf vond hij het stom van zichzelf dat hij al een paar kinderen had ingelicht. Hij hoorde thuis wel meer dingen over school, maar hield daar altijd

braaf zijn mond over. Behalve deze keer.

Ineke begon met te zeggen: “Ik heb iets vervelends en iets leuks te vertellen.”

Het werd onmiddellijk doodstil.

Verdriet

“Ik denk dat het voor jullie een beetje vervelend is en voor mij ook,” begon Ineke, “maar voor mij is het ook leuk.” De kinderen keken elkaar aan, want de meesten snaptten er niets van.

Ineke keek de kring rond en aarzelde even. Het kostte haar moeite om het te vertellen.

“Jullie weten dat mijn vriend Tom in Breda woont. Ik zie hem eigenlijk alleen maar in het weekend en daarom...eeh... hebben we besloten om bij elkaar te gaan wonen in Breda.” De tweeling klapte in de handen. Monica riep met een hoog stemmetje: “Ooooooooooh,” en Angela kirde: “Romantisch.”

“Kop dicht,” bromde Freddy die vlak naast ze zat. Met een verwaand gebaar gooiden de twee meisjes hun paardestaart in hun nek.

“Schooier,” zei Angela minachtend tegen Freddy. “Mislukte Barbiepop!” riep Freddy.

Marloes hield het niet meer uit en sprong op: “Houden jullie nou eens op. Ineke wil iets heel belangrijks vertellen wat helemaal niet leuk is en jullie zitten erdoorheen te tetteren.”

“Ja maar...” riep de tweeling bijna tegelijk. “Luister nou eerst maar eens,” zei Ineke, “het is inderdaad belangrijk.” Ze keek even naar Marloes met een vragende blik.

Jasper zag het. O jee, dacht hij, zo dadelijk merkt ze dat we het al weten en vertelt ze het aan mijn vader. Hij stak meteen zijn vinger op en nog voordat Ineke aan hem vroeg wat hij wilde, riep hij: “Dan ga je zeker iedere dag op-en-neer naar Breda?”

Marloes’ mond viel open van verbazing. Ze begreep er niks van: Jasper deed ineens of hij van niets wist. Ze keek vragend naar Kim. “Wat doet-ie achterlijk,” fluisterde ze. Kim grinnikte. “Natuurlijk niet. Jij had het bijna verraden en daarom verzint hij maar wat.” Langzaam drong het tot Marloes door. “Hou je mond nou maar dicht,” fluisterde Kim. Marloes knikte en nam zich voor dat inderdaad te doen. Maar dat lukte niet lang, want toen Ineke zei: “Ik zou best iedere dag op-en-neer willen naar Breda, maar...” kon Marloes het niet laten. “Je gaat bij ons weg,” flapte ze eruit. Ineke knikte.

Er ontstond meteen een enorm tumult. De kinderen schreeuwden door elkaar, vroegen honderduit en begonnen van hun plaats te lopen.

Met veel moeite dirigeerde Ineke iedereen weer op zijn stoel en vroeg om stilte. De pauzebel ging, maar iedereen bleef zitten, want de kinderen wilden nu alles precies weten.

Ineke vertelde dat ze over veertien dagen weg zou gaan en dat ze een meester zouden krijgen.

De reacties van de kinderen liepen uiteen van “Hoi hoi” tot “O nee...”

Freddy stak zijn vinger op en vroeg: “Weet je nu pas dat je weggaat?”

“Ik wist het al een tijd geleden,” antwoordde Ineke. “Ik had eigenlijk al in september in Breda kunnen gaan werken, maar ik heb gewacht tot er een nieuwe juf of meester was gevonden voor jullie.”

“Waarom vertel je het dan nu pas?” vroeg Marloes boos.

“Ik wilde jullie niet nodeloos ongerust maken. Het had misschien nog wel langer kunnen duren voordat Jelle iemand gevonden had.”

Marloes stond ineens op en liep de klas uit. Bij de deur draaide ze zich woedend om en riep: “Ik vind het een rotstreek!” en ze knalde de deur dicht. Er viel een doodse stilte.

Ineke werd er verlegen van. “Ik snap best dat jullie het rot vinden,” zei ze zacht. “Ik heb er ook heel lang over gedacht, maar ik wil heel graag met Tom gaan samenwonen. Ik zal jullie hartstikke missen. Jullie zijn een fijne klas en...”

“Dat zeg je ook maar om ons te lijmen,” riep Jasper. “Dat is niet waar,” reageerde Ineke fel en ze keek Jasper boos aan.

Jasper knikte en mompelde: “Sorry, ik vind het ook niet

leuk.”

Ineke glimlachte tegen hem. “Kom,” zei ze, “we gaan pauze houden. Straks praten we nog even verder.” De meeste kinderen verdrongen zich nu om haar heen, terwijl ze met z’n allen naar de gang liepen. Ze wilden nog van alles weten. Hoe de nieuwe meester heette? Wat voor huis ze kreeg in Breda? Of ze ook nog ging trouwen met Tom? Niemand merkte dat Kim alleen in de klas achterbleef. Ze zat nog steeds in de kring en huilde zachtjes. Dit was nu het derde jaar dat ze bij Ineke in de klas zat en ze had het altijd fijn gevonden bij haar. Vooral toen Kims ouders gingen scheiden, was Ineke heel veel voor Kim gaan betekenen. Ze hadden er samen vaak over gepraat en Ineke had haar geholpen zich er een beetje overheen te zetten en met haar beide ouders om te blijven gaan. Nu ze eenmaal in groep acht zat en ze aan het einde van het jaar van school zou gaan, had ze gewoon geen zin meer om aan een nieuwe meester te wennen. Kim was de laatste maanden gaan beseffen hoe goed Ineke alles organiseerde in de klas. Je merkte nauwelijks dat je met groep zes, zeven en acht bij elkaar zat. Ze waren één klas, ondanks verschillende leeftijden en boeken. Toen Kim in groep zes kwam, had ze erg opgekeken tegen de oudere kinderen, maar Ineke zorgde ervoor dat ook de jongsten in de groep er echt bij hoorden. De oudere kinderen hielpen de jongere en als er groepjes gemaakt werden voor toneelspelen of het maken van een

groepswerkstuk, dan zorgde Ineke altijd dat kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar zaten. Nu Kim zelf een achtstegroeper was, kon ze zich heel goed voorstellen hoe ‘de kleintjes’ zich voelden en net als de meeste achtste- en zevendegroepers, was Kim meestal heel aardig tegen de jongsten.

Maar Kim wist voor zichzelf ook heel zeker, dat het vooral door Ineke zélf kwam dat het zo gezellig was in de klas. Ze kon samen met de kinderen schateren van het lachen en zette op zijn tijd de hele klas op stelten door de gekste verhalen te verzinnen of een of ander raar toneelstukje op te voeren.

Zoals laatst, toen de kinderen een hele tijd aan hun taak hadden zitten werken. Dan was het rustig in de klas, want daar was Ineke nogal streng in. Ze zei altijd: “Als er gewerkt wordt, dan wordt er ook gewerkt. Geen flauwekul.” Toen het taakuur bijna om was, bond Ineke ineens een handdoek om haar hoofd. Ze pakte de bordliniaal en begon, krijsend als een oude heks, iedereen de klas uit te jagen. “Schiet op, mormels,” gilde ze, “het is pauze. Wegwezen of ik vreet je op.”

Ze had de hele klas tot in de gang achternagezet, zwaaiend met haar liniaal. Daar botste ze tegen Jelle op en riep:

“Vooral directeuren van basisscholen lust ik rauw,” en was hem achternagerend tot in het kamertje.

Kim schoot in de lach bij de gedachte aan die malle Ineke vermomd als heks.

Ineens hoorde ze de stem van Ineke. “Gelukkig, je lacht weer een beetje.”

Zonder dat Kim het gemerkt had, was Ineke de klas weer binnengekomen. Kim keek haar aan en lachte door haar tranen heen. Ineke ging naast haar zitten.

“Ben je zo verdrietig?” vroeg ze zacht.

Kim zuchtte en veegde met haar mouw langs haar ogen.

“Ik weet niet zo goed wat ik moet zeggen,” zei Ineke en ze streek zachtjes door Kims haren.

Kim knikte. “Ik snap het best dat je naar Breda wil. Ik vind Tom ook aardig. Laatst met onze klasseavond, toen hij er ook was, deed hij gewoon met alle spelletjes mee. Alleen wil ik niet dat je weggaat.”

Er werd zachtjes op de deur geklopt. Door het raam in de deur zagen ze Freddy, Marloes, Guus en Jasper staan. Ze hadden Kim gemist op de speelplaats en kwamen kijken waar ze bleef.

Ineke wenkte ze om binnen te komen.

Zwijgend kwamen ze het lokaal in.

“Het lijkt wel een begrafenis,” zei Ineke.

“Dat is het ook,” zei Marloes.

Ineke schoot in de lach. “Ben je nog boos?” vroeg ze.

“Een beetje.”

Kim keek Marloes aan en zei: “Ze wil gewoon graag bij Tom wonen.”

Jasper ging midden in de klas staan, spreidde zijn armen en riep dramatisch: “Uit liefde gaat onze juf naar Breda!”

“Het klinkt een beetje overdreven, maar ik denk wel dat het zo is,” zei Ineke.

Jasper sprong op een stoel en ging verder: “Zij moest kiezen tussen haar klas en haar vriend, maar de liefde heeft het gewonnen. De liefde voor Tom!” Guus klapte in zijn handen en zei: “Bravo, Jasper!” Freddy applaudisseerde ook en zelfs Marloes begon nu een beetje te ontdooien. Ze vond het toch wel heel romantisch dat hun juf zoveel van die Tom hield. “Hoe is die nieuwe?” vroeg Guus.

“Hij komt binnenkort kennismaken met jullie,” zei Ineke. “Volgens Jelle is hij heel aardig.”

“Ja dat zal wel,” protesteerde Freddy. “Dat zei m’n moeder ook, toen ik voor het eerst naar de kleutergroep ging, maar dat was toch een raar mens, die kleuterjuf.”

“O, dat weet ik nog,” zei Marloes enthousiast. “Jij moest poppetjes uit karton prikken en dat vond je zo stom. Je wilde knippen en dat mocht niet van dat mens.”

“Ja,” riep Freddy verontwaardigd, “en toen prikte ik in mijn vinger en toen wilde ze er geen pleister op doen. “Je stelt je aan,” zei ze.”

“Juist,” zei Guus gniffelend, “en Freddy stelt zich nooit

aan, dus dat was heel gemeen van de juf.”

“Jaaa...!” riep Marloes. “Nou weet ik het weer precies. Freddy was toen zo boos, dat hij de juf in d’r kont prikte.” Iedereen moest hard lachen. Freddy het hardst van allemaal, want hij was eigenlijk nog steeds heel trots op zichzelf.

“Ik geloof er niks van,” zei Ineke. “Heeft Freddy dat echt gedaan?”

“Ik zat naast hem, toen het gebeurde,” zei Kim. “Ze liep langs en Freddy was zo kwaad dat hij ineens uitschoot met die naald. De juf sprong wel een meter in de lucht.” Ineke schaterde het uit. “Nou ik mag van geluk spreken, dat je mij niet te grazen hebt genomen. En hoe liep het af?”

“M’n moeder moest op school komen,” antwoordde Freddy. “Ik kreeg natuurlijk wel op mijn donder, maar ze vond dat stomme geprik in karton ook maar onzin, dus hoefde ik nooit meer te prikken.”

Ineke stond op. “Weet je, ik zie er ook wel een beetje tegenop om naar Breda te gaan.” De kinderen keken haar onderzoekend aan. “Het zal wennen zijn. Een andere school, andere collega’s en vooral een andere klas. Jullie zijn écht een hele leuke groep, maar dat weten jullie zelf ook wel.”

“Mmmmm,” mompelde Marloes, “alleen Diederik, die verpest soms alles.”

“Die moet nog een beetje wennen,” zei Ineke. “Hij zit hier pas een paar maanden op school. Hij komt van een nogal

streng school en daar heeft hij nooit geleerd dat je ruzies ook op een andere manier kunt oplossen, dan alleen met knokken.”

“Hij doet ook lullig tegen Pim,” zei Guus. “Dat valt toch wel mee, de laatste tijd.”

“Ja,” grinnikte Freddy, “sinds hij op z’n duvel heeft gehad van Guus, durft hij niet meer zo goed.”

“Maar hij houdt mooie spreekbeurten,” zei Jasper. Ze knikten instemmend.

“Je zult zien,” zei Ineke, “Diederik krijgt steeds meer in de gaten dat hij veel aardiger gevonden wordt als hij zich niet zo uitslooft.”

“Nou, ik hoop het,” zei Freddy, “maar ik geloof d’r niks van.”

Ineke deed de deur open. “Kom, als jullie vlug zijn kun je nog even buiten spelen voordat de pauze om is.” De kinderen liepen de gang in.

In het voorbijgaan legde Ineke even haar hand op Kims schouder. “Ik zal je m’n adres geven. Dan kun je me op de hoogte houden hoe het met je ouders gaat. En dan zal ik je schrijven, hoe het met mij in mijn nieuwe klas gaat. We worden nu een soort penvriendinnen.” Toen Kim even later de speelplaats opliep, voelde ze zich niet meer zo verdrietig. Het was alsof het allemaal minder erg leek. Ze zou in elk geval met Ineke gaan schrijven en wat Ineke had gezegd was waar:

de klas was een leuke groep en daar zou niets aan veranderen.

De nieuwe meester

In de laatste weken van Ineke op de Jan Ligthartschool werd veel tijd besteed aan de voorbereidingen van het afscheidsfeestje. De kinderen zaten in groepjes bij elkaar. De tweeling, Diederik, Peter en Pim werkten aan een toneelstuk, dat bijna dreigde te mislukken omdat Pim de groep uit gepest werd. Pas toen Ineke zei, dat het dan van haar niet hoefde, hield Diederik zijn flauwe opmerkingen voor zich. Pim was trouwens een goede toneelspeler en andere groepen wilden hem graag erbij hebben, maar Diederik wist hem over te halen toch bij zijn groep te blijven en daarna ging het prima. Diederik probeerde echt heel aardig te zijn voor Pim.

Jasper en Freddy zouden een aantal goochelkunsten doen en Kim, Marloes en Clara oefenden samen met Guus voor een play-backnummer.

Eerst was het niet de bedoeling dat Ineke bij de voorbereidingen van het afscheidsfeest zou zijn, maar de kinderen wilden gewoon dat ze meedeed. Ze deed toch immers altijd mee met toneelspelen. Samen met Esther,

Peggy, Jan en Fabian bedacht ze een gek verhaal over een tehuis voor overspannen onderwijzers.

Een paar dagen voor de afscheidsavond ging de deur van de klas open en kwam Jelle binnen met een meneer. Het was net een grote puinhoop in de klas. In een hoekje stond Guus te play-backen met zijn balletgroepje, de groep van Diederik werkte aan een decor, en Ineke kroop over de grond als overspannen onderwijzeres, terwijl Esther, Peggy, Jan en Fabian om haar heen dansten. Een ander groepje zat aan de grote tafel quiz-vragen te verzinnen en de rest van de klas zong, danste, tekende of schilderde. Jelle zocht eerst naar Ineke en stelde de meneer aan haar voor. Ineke krabbelde overeind en gaf de man lachend een hand. Daarna riep ze alle kinderen bij elkaar en liet ze in de kring zitten.

Het was een vreemd gezelschap. De meeste kinderen hadden wel iets aangetrokken uit de verkleedkist. Ook Ineke zat nog met een raar hoedje op. Iedereen was dan ook in een giechelige bui, vooral toen Jelle ineens heel plechtig ging doen.

“Kinderen, ik heb jullie iets belangrijks te vertellen of eigenlijk een belangrijk iemand aan jullie voor te stellen. Hier naast mij zit Jan-Willem Post.”

Het was op slag stil, want ze wisten meteen wie het was. Ineke had zijn naam al een paar keer genoemd: het was hun nieuwe meester.

Hij kuchte even en zei: “Hoi, ik ben dus Jan-Willem Post en ik vind het heel leuk om bij jullie in de klas te komen.” Het bleef nog even stil.

Jasper kuchte ook en riep: “Hoi, ik ben Jasper Landsmeer en ik vind het heel leuk om bij jou in de klas te komen.” Dat was het sein tot een algemene welkomstgroet. Alle kinderen riepen nu door elkaar ‘Hoi’ en noemden hun naam. Jelle schudde zijn hoofd en keek naar zijn zoon, die met een brede grijns de kring rondkeek. Het was altijd hetzelfde met die jongen, dacht hij. Als hij de kans kreeg om de boel op stelten te zetten, dan zou hij dat niet nalaten. Jelle klapte in zijn handen. “Dat was dus mijn zoon, die je zo hartelijk heeft begroet,” zei hij.

Jan-Willem knipoogde naar Jasper en ging verder met zich voor te stellen. Hij vertelde dat hij net van de Pabo kwam, de school waar je leert voor juf of meester. Clara stak haar vinger op. “Waar heb jij voor geleerd: voor meester of voor juf?”

Jan-Willem schoot in de lach en dat stelde veel kinderen gerust: hij had in elk geval gevoel voor humor. Ze vonden wel dat hij er een beetje sloom uitzag met zijn jasje, zijn stropdas, zijn keurig gekamde haren en zijn grote bril. Hij was vrij lang, want hij stak zelfs nog een stukje boven Jelle uit. Hij vertelde nog dat zijn hobby’s badminton en gitaarspelen waren. “Houd je ook van toneelspelen?” vroeg Marloes.

Jan-Willem aarzelde even. “Ik heb het nog niet zo vaak

gedaan, maar jullie kunnen het mij misschien leren.”

“En kinderboeken?” vroeg Diederik. “Toen ik op de Pabo zat, heb ik er vrij veel gelezen.” Dat stelde de kinderen een beetje gerust, want Ineke las veel voor en vertelde vaak over nieuwe kinderboeken, die ze dan uit de bibliotheek konden halen of op hun verlanglijstje zetten.

“Kun je zingen?” vroeg Freddy, die een hekel had aan muziek.

Jan-Willem grinnikte. “Het lijkt hier wel een examen. Ja, ik denk wel dat ik kan zingen. Ik vind het in elk geval leuk om te doen. Meestal geef ik muzikles met m’n gitaar erbij.”

Freddy kreunde: ook dat nog.

Maar Jasper zag het al helemaal zitten. “Leuk, want Ineke kan d’r niks van. Net een schorre kraai.” Jelle stond op. “Kom, ik laat jullie nieuwe meester de rest van de school zien. Gaan jullie maar gauw verder met de voorbereidingen van het feest.”

Iedereen zocht zijn plekje weer op en ging verder met toneelspelen, play-backen, decorbouwen, zingen, dansen, tekenen en schilderen.

Ze vergaten voor even de ontmoeting met Jan-Willem en pas toen Marloes, Kim, Freddy en Guus naar huis liepen, begonnen ze er weer over.

“Hij lijkt me wel aardig,” zei Kim, die blij was dat de eerste kennismaking was meegevallen.

“Een beetje een slome,” antwoordde Marloes, “en het is nog zo’n broekie. Het kon m’n grote broer wezen.” Dat vond Freddy ook. “Hij komt net van die school waar je voor meester leert. De pappo of zoiets.”

“Pabo,” verbeterde Marloes hem. “Wij zijn eigenlijk zijn eerste eigen klas. Een soort proefkonijnen.” Kim haalde haar schouders op. “Jelle zou hem vast niet genomen hebben, als hij geen goeie meester was.” Ze hoorden iemand komen aanrennen. Het was Diederik. “Wat vinden jullie van die nieuwe?” vroeg hij hijgend. “We hebben het net over hem,” antwoordde Guus. “Het is eigenlijk nog zo’n broekie.”

“En die gitaar zie ik helemaal niet zitten,” zei Freddy. “Dat wordt natuurlijk iedere dag zingen.”

“Ja vreselijk,” stemde Marloes in, want zij hield ook niet zo van zingen.

Diederik grinnikte. “Iedere morgen begint-ie natuurlijk met gezang, maar als hij dat rare gejjodel van Freddy en Marloes hoort, dan neemt hij meteen ontslag.” Ze schoten in de lach en zelfs Marloes lachte een beetje zuur mee.

Sinds de laatste ruzie tussen haar en Diederik was het vrij rustig geweest. Zo af en toe wat stekelige opmerkingen over en weer, maar daar was het toch bij gebleven. Het leek ook wel of Diederik zijn best deed om wat aardiger te zijn, sinds ze wisten dat Ineke wegging. “Die stropdas vind ik ook stom,” zei Marloes. “Waarom stom?” vroeg Diederik. “Mijn vader heeft

er ook eentje om.”

“Wat doet je vader dan?”

“Hij is directeur van een meubelfabriek.”

“Klopt,” zei Freddy, “daar werkt mijn vader ook.”

“Maar dan zonder stropdas!” riep Diederik een beetje pesterig. “Jouw vader is arbeider in de fabriek waarvan de mijne de baas is.” Freddy werd boos. “Mijn vader is chef van een werkplaats en hij moet heel vaak vergaderen met jouw vader. Mijn vader is ook belangrijk!”

Diederik glimlachte vals. “Maar hij is geen directeur. Hij is maar een gewone arbeider.”

“Dat maakt toch niks uit,” zei Guus, “met of zonder stropdas.”

“Weet je wat ik stom vind,” zei Freddy, die weer gauw over Jan-Willem begon omdat hij zich een beetje schaamde voor wat Diederik zei, “die uilebril van Jan-Willem vind ik stom!”

Guus sloeg Freddy op zijn schouder en vroeg: “En zou hij wel iets van gekneusde armen weten?”

“Wat zeuren jullie toch,” zei Kim, “hij is gewoon aardig. Daar gaat het toch om. We zaten in de kring allemaal door elkaar te roepen en toch bleef hij vriendelijk.” Dat was waar, vonden ze, maar Diederik merkte wel op dat Jan-Willem moeilijk anders kon. Het zou raar zijn geweest, als hij meteen de strenge meester had gespeeld. Ze kwamen bij de brigadiers in de Dorpsstraat. Guus stak de straat niet mee

over, omdat hij naar voetbaltrainen moest.

Freddy schrok. “Ik ga wel meteen naar huis, want m’n oma is er. Als die twee van de Regenboogschool er nou weer staan?”

“Wie?” vroeg Diederik, want hij had vorig jaar nog op de Regenboogschool gezeten. “Nou, Ties van Bokhoven en Ronald Bekkers.”

“O, die ken ik wel. Ik loop wel mee, dan doen ze je niks.” Marloes stak haar arm door die van Freddy. “Kom op, joh, wij beschermen je wel.”

Kim pakte zijn andere arm. “Wij zijn dappere vrouwen en zullen je redden uit de klauwen van Grote Bek en Bokkepoot.”

Freddy rukte zich los en bromde: “Gewoon kan ook wel.” Terwijl Guus doorliep, wachtten Freddy, Diederik, Marloes en Kim bij de brigadiers. Op het moment dat een van de brigadiers floot om over te steken, stootte Freddy Diederik aan. Hij wees naar het Donkervlietse Pad aan de overkant. “Ze staan er.”

Aan het begin van het pad stonden de twee jongens te wachten. Ze leunden onverschillig tegen de muur om de tuin van Huize Donkervliet.

De kinderen liepen de straat over. Diederik stak zijn hand op naar Ronald en Ties.

De twee jongens keken elkaar aan en kwamen toen op de

kinderen af.

“Zijn dat je nieuwe vrienden?” vroeg Ronald smalend.
“Sinds je niet meer bij ons op school zit?”

“Ja, hoezo?” antwoordde Diederik heel rustig. Het was duidelijk dat hij niet bang voor ze was. “Die bolle ook?”

“Ik zit bij hem in de klas, ja.”

De kinderen stonden even zwijgend tegenover elkaar.
Toen zei Ties: “Dan heeft hij vandaag geluk, die bolle.”

“Ties, doe niet zo flauw,” zei Diederik. “Die bolle scheldt ons uit.”

“Is dat zo, Freddy?” vroeg Diederik. “Hij zegt toch ook Bolle tegen mij,” antwoordde Freddy. Ronald grijnsde naar hem en zei: “We kwamen trouwens helemaal niet voor Freddy.” Hij sprak het woord Freddy uit alsof het iets heel vies was. “We kwamen voor Diederik. Of je mee ging voetballen?”

“Ja, prima,” antwoordde Diederik. Hij zei de andere kinderen gedag en verdween met de twee jongens in het Donkervlietse Pad.

Kim, Marloes en Freddy keken ze na. Toen ze ver genoeg weg waren, mopperde Marloes: “Mooie vrienden heeft die jongen.”

“Ik heb Diederik nooit vertrouwd,” zei Freddy, “het is een stiekemerd.”

“Nou zeg,” riep Kim verontwaardigd, “dat slaat ook

nergens op. Als Diederik er niet was geweest, stond je hier niet zo rustig. Hij heeft je toch maar mooi beschermd.”

“Vind jij hem dan weer aardig?” vroeg Marloes, die nog wist dat Kim op Diederik geweest was, toen hij pas op school kwam.

“Ach aardig. Ik weet niet. Hij doet in elk geval weer een beetje normaal de laatste tijd.” Dat moest Marloes toegeven. Ze sloegen nu ook het pad in.

In de verte zagen ze de drie jongens nog lopen. Ze hadden de armen over elkaars schouders geslagen en namen de hele breedte van het pad in beslag. Toen er een kind op een fiets langs wilde, bleven ze demonstratief midden op het pad staan, zodat de fietser tegen de muur tot stilstand kwam. Ze hoorden de drie jongens lachen.

“Zie je wel,” zei Marloes, “Diederik is net zo’n klier als Bokkepoot en Grote Bek.”

“Ach,” antwoordde Kim, “zolang hij het op school maar niet is. Wat hij buiten school doet moet hij zelf weten.” Daarna vergaten ze Diederik al gauw, want Freddy begon over de afscheidsavond van Ineke. Die was al over drie dagen en dat was nu veel belangrijker dan al het andere.

De afscheidsavond

Zenuwachtig zaten de kinderen achter het toneel en luisterden naar het geroezemoes van hun ouders in de zaal. Dat hoorde nu eenmaal zo: de ouders mochten van tevoren de artiesten niet te zien krijgen.

De voorstelling werd gegeven in de schoolzaal. Die ruimte werd overal voor gebruikt: handenarbeid, overblijven, speelplek voor de kleuters en natuurlijk toneel. Voor grote uitvoeringen, zoals die van deze avond, werden er gordijnen opgehangen en er was een echt podium gebouwd. Het toneel was eigenlijk veel te klein, maar groter kon niet, want anders bleef er te weinig ruimte over voor het publiek. Achter het toneel was helemaal geen ruimte meer. Zeker nu ze er met de hele klas zaten. Zolang iedereen rustig op een stoel bleef zitten, ging het nog wel, maar zodra er kinderen rondliepen, werd het dringen. Clara zat vlak bij het gordijn dat aan de zijkant van het toneel hing. Ze gluurde er voorzichtig tussendoor. “Het zit hartstikke vol,” fluisterde ze.

Marloes, die helemaal achteraan zat, riep zachtjes: “Zijn m’n ouders er al?”

Clara keek voorzichtig en riep toen net iets te hard: “Is je vader zo’n dikkerd met een kale kop?”

“Sssssst,” siste Ineke, die bezig was om Kim te schminken. De meeste kinderen zaten te stikken van de lach. Freddy, die naast Clara zat, keek over haar schouder mee de zaal in. “Alle meesters en juffen zijn er,” rapporteerde hij. “De nieuwe zit er ook. Met een stropdas. D’r zit een mooie juffrouw naast. Zou dat z’n vriendin zijn?”

Een paar andere kinderen kwamen erbij staan en probeerden ook de zaal in te gluren. Het gordijn werd steeds verder opengetrokken.

“Zitten!” commandeerde Ineke zacht. “Dadelijk zien ze jullie.”

Iedereen ging weer op zijn plaats zitten. Ze waren allemaal verkleed en zelfs de tweeling zag er voor deze keer niet hetzelfde uit. Monica had een zwarte jurk aan en een hoedje op, omdat ze een oud omaatje speelde en Angela was verkleed als baby.

“Hoe komt die nieuwe aan zo’n mooie vriendin?” vroeg Marloes aan Diederik, die tegenover haar zat. Diederik hoorde haar niet. Hij zat met grote ogen naar Kim te kijken, die er schitterend uitzag.

Kim zou meedoen met de dans bij het play-backnummer van Guus en had een glimmend rood balletpakje aan en een zilverkleurige maillot. Haar haren stonden alle kanten uit

omdat Ineke ze flink vol vet had gesmeerd. Haar lippen waren knalrood gemaakt en boven haar ogen zat blauwe oogschaduw.

Marloes boog zich naar Diederik. “Hé, hoor je me niet?”

“Wat...ooo...wat vroeg je?” Marloes giechelde en vroeg: “Vind je haar mooi?” Diederik keek haar even aan en aarzelde. Hij wist nooit wat hij aan Marloes had. Zat zij hem nou voor de gek te houden of niet?

Lang kon hij daar niet over nadenken, want Monica ging nu voor hem staan. Zij had ook gezien dat hij naar Kim zat te kijken en aangezien zij nog steeds op Diederik was, probeerde ze nu zijn aandacht te trekken. “Vind je mij ook mooi?” vroeg ze met een lief, lijsig stemmetje.

Marloes schoot in de lach.

“Sssst,” klonk het van alle kanten.

Monica keek Marloes woedend aan.

“Sorry,” stamelde Marloes hikkend van de lach. “Echt iets voor jou om dat te vragen. Kim die staat in zo’n flitsend balletpak en jij loopt hier als oud vrouwtje rond.”

Diederik stond op en liep weg. Achter het toneel was een smal gangetje, waardoor je aan de andere kant kon komen.

Ook daar zaten kinderen te wachten op het begin van de voorstelling.

Hij ging tussen Pim en zijn vriend Peter zitten. “Die rotmeid doet weer vervelend,” fluisterde hij tegen Peter.

“Marloes?”

“Ja.”

“Die krijgen we nog wel.”

Diederik knikte.

“We moeten d'r gewoon een keer grijpen als Kim er niet bij is,” zei Peter die het langzamerhand tijd vond worden dat ze weer eens iemand te grazen namen. Diederik had zich de laatste tijd heel rustig gedragen. Dat was Peter niet van hem gewend. Het kwam zeker doordat Ineke wegging. “Je laat je veel te veel op je kop zitten door die meiden,” fluisterde Peter. “Trouwens, ook door Guus. Die jongen denkt dat hij de baas is in de klas, omdat hij toevallig de sterkste is. We moeten hem gewoon een keer opwachten, samen met die twee jongens die jij nog kent van de andere school.” Op dat moment kwamen Kim, Marloes en Clara voorbij. Ze moesten zich ook aan deze kant van het toneel opstellen voor het dansje.

Peter floot zachtjes en fluisterde: “Waaaauw, wat een stukken.” Ze droegen alledrie een balletpakje met een glimmende maillot en hun haren stonden recht overeind. Marloes draaide een keertje extra rond voor Diederik en vroeg met een sloom, lief stemmetje: “Vind je mij ook mooi?”

Diederik begreep meteen wat ze bedoelde: ze deed Monica na. Hij keek haar even vuil aan. “Barst, trut!” Guus

kwam er nu ook bij staan. Hij had een witte broek aan met een geel T-shirt, waardoor zijn donkere huid extra afstak. Toen de drie meisjes hem zagen, slaakten ze een kreet van bewondering. “Te gek, hè!” riep Clara.

Diederik zag dat Kim lachend naar Guus keek. Hij voelde dat hij kwaad werd, stond op en liep weer naar de andere kant van het toneel.

Daar stond Jelle zenuwachtig te praten met Ineke. “We moeten nu echt beginnen,” zei hij, “we zijn al tien minuten te laat.”

Ineke was net bezig om Monica te schminken als oud vrouwtje.

“Alleen Monica nog,” zei Ineke, “dan zijn we klaar.”

“Ik begin vast met het welkomstwoordje.” Jelle stapte het toneel op en hield een kort toespraakje. Daarna begon de voorstelling pas echt. Jasper, die achter in de zaal zat bij de schijnwerpers, deed het licht uit. De muziek van het play-backnummer begon te spelen en op het moment dat de zanger te horen was, floepte het licht aan.

Guus sprong op het toneel en play-backte dat de stukken ervan afvlogen. Halverwege kwamen Kim, Clara en Marloes het toneel op en dansten enthousiast mee op de muziek. Het nummer was al voorbij voordat je er erg in had. De zaal klapte hard en lang. Achter het toneel kregen de vier kinderen van iedereen complimentjes en gingen zich snel omkleden, want

ze zouden nog een nummer doen. Inmiddels stonden Diederik en Pim al op het toneel. Ze speelden twee inbrekers, die bij een bejaard echtpaar gingen stelen. Diederik was de slimste boef en Pim speelde voor domme dief die alles verkeerd deed. De zaal vermaakte zich kostelijk. Vooral toen bleek dat het oude echtpaar hun kleinkind te logeren had en ze hun geld verstoppt hadden in het wiegje van het kind. Pim liep met Angela, die de baby was, rond te zeulen over het toneel om haar stil te krijgen, want anders zou ze alles verraden.

Na het dievenspel kwam een gekke quiz, waarbij de mensen allerlei vragen over de school moesten beantwoorden. Dat werd gevolgd door nog een play-backnummer, de goochelshow van Freddy en Jasper, waarbij de helft mislukte, maar Jasper wist er altijd weer een mooi verhaal bij te vertellen, een dans, nog een toneelstukje, drie kinderen die blokfluit speelden en ten slotte het toneelstuk waar Ineke in meedeed samen met Esther, Peggy, Jan en Fabian over het tehuis van overspannen onderwijzers.

Na afloop kwamen alle kinderen nog een keer op het toneel en ze werden luid toegejuicht door het publiek. Ineke stond tussen hen in en had moeite om niet te huilen. Toen de kinderen haar daarna een grote bos bloemen en een dierenboek cadeau deden, liet ze haar tranen de vrije loop. Dat was het sein tot een algehele huilpartij en het kostte Jelle

moeite om iedereen weer rustig te krijgen, want hij wilde ook nog wat zeggen. Hij bedankte Ineke voor alles wat ze voor de school en de kinderen had gedaan en deed haar namens de school een leeslamp cadeau, voor in haar nieuwe huis. Toen volgde het echte afscheid. De kinderen kregen allemaal een zoen van Ineke en iedereen vertrok naar huis.

Diederik liep nog even achter het toneel om zijn kleren bij elkaar te zoeken. Daar zat Kim stil in een hoekje te huilen. “Vind je het zo erg dat Ineke weggaat?” vroeg hij vriendelijk.

Met betraande ogen keek ze hem aan. De schmink was helemaal uitgelopen. Dikke zwarte strepen zaten op haar gezicht. Ze knikte.

“Die nieuwe is vast ook heel aardig,” probeerde hij haar te troosten. Hij zou graag een arm om haar heen willen slaan, maar hij durfde niet goed. “Diederik, heb je mijn gele T-shirt gezien?” klonk ineens de stem van Guus, die nu ook achter het toneel stond. “Die is van mijn zusje. Ze wordt woest als het kwijt is.” Guus tilde een paar stoelen op. “Waar kan dat ding nou zijn?”

Toen ontdekte hij Kim.

Guus ging naast haar zitten en sloeg zijn grote arm om haar heen. “Stom hè, dat Ineke weggaat,” zei hij. Diederik keek naar hen. O, wat haatte hij Guus nu. Met een hoop lawaai kwam Marloes achter het toneel gerend. “Zit Kim hier?” riep ze. “Ze moet naar huis, d'r moeder staat te...” Toen zag zij

Kim en Guus ook. Diederik wilde zich net omdraaien om weg te gaan. Met een vals lachje keek Marloes hem aan en zei: “Dat is even pech hebben, Diederikje!”

In het voorbijgaan gaf Diederik haar een duw en hij liep met een verbeterde kop de zaal uit.

In de gang stonden zijn ouders te wachten, samen met Peter en diens ouders.

“Aaah, daar is onze dief!” riep zijn vader. Diederik liep langs zijn ouders de gang in. “Nou, die kijkt ook niet vrolijk,” zei de vader van Peter. “Laat hem maar even,” zei Diederiks moeder, “hij vindt het natuurlijk ook vervelend dat Ineke weggaat.” Diederik liep naar buiten, waar Peter hem inhaalde. “Wat is er?”

“Ik doe die stomme Marloes nog eens wat. Wat een vuile trut.”

“Het is een rotmeid,” beaamde Peter. “Al zijn er tien Guusen, ik grijp ‘r.”

Peter wreef in zijn handen. “Het wordt tijd dat die Guus ook eens een lesje krijgt. Die zwarte patser.” Diederik knikte.

“Nou Ineke weg is,” ging Peter verder, “moet het maar eens afgelopen zijn met die baasspelerij van die slijmerd. En voor die nieuwe meester hoeven we ook niet bang te zijn. Dat lijkt me maar een slappelingetje met zijn brilletje en zijn stropdasje.”

“Precies,” zei Diederik, “en we halen Ties en Ronald er

ook bij.”

Hij lachte tevreden. Er ging nu eindelijk wat veranderen in de klas.

Brief van Kim aan Ineke

Hoe gaat het met je?

Met mij gaat het goed. Ik ben dit weekend bij mijn vader en het is heel gezellig. Ik ga nu één keer in de veertien dagen naar pap, maar dat wist je al. We hebben nu nog een nieuwe afspraak. Als mam op dinsdag werkt, komt pap me uit school halen en blijf ik tot woensdag bij hem logeren. Hartstikke tof. Pap heeft een nieuwe vriendin. Spannend, joh. Ze is best aardig en stelt zich in elk geval niet zo aan. Die vorige vriendin sloofde zich uit, zodat ik haar maar aardig zou vinden. Ik vind het wel stom, dat pap alsmaar andere vriendinnen heeft. Clara vertelde dat haar vader dat ook had, nadat hij uit huis was gegaan. Haar moeder trouwens ook. Die had alsmaar nieuwe vrienden.

Clara zei: “Ik werd helemaal gek van steeds weer een andere oom in huis.” Ze vertelde ook dat ze expres alle namen van die ooms door elkaar haalde. Zo van: “Dag oom Ben, o nee sorry, jij bent oom Hans. Oom Ben was de vorige.” Ik kan het nou niet zo leuk opschrijven als Clara het vertelt. Dan lach je je een ongeluk.

Gelukkig heeft mam niet van die ooms. Ze heeft nog steeds Wouter als vriend. Die ken je vast nog wel. Hij was ook op de afscheidsavond. Hij woont niet bij ons, maar is er wel vaak. Hij is gewoon aardig en helpt me met m'n sommen. Vooral met de kommabreuken, want die vind ik nog steeds moeilijk.

Op school gaat het eigenlijk niet zo goed. Ik wist niet of ik dat aan je zou schrijven, maar anders hoor je het vast wel van iemand anders. In de klas is het meestal een puinhoop. Jan-Willem is best aardig, maar de klas luistert slecht naar hem. We zitten vaak te keten. Eigenlijk vind ik het zielig voor hem en wil ik niet meedoen. Maar als er een paar beginnen, dan gebeurt dat vanzelf. Er ontstaan ook steeds meer ruzies. Marloes heeft zelfs al een paar keer ruzie met Jan-Willem gehad.

Jan-Willem zat een beetje te zeuren over al die potjes met penpen en viltstiften op onze tafels. Hij vond dat we die maar in onze kastjes moesten doen. Je weet vast nog wel, dat Marloes zo'n raar groot oranje ding had met wel vier verschillende potjes, een kladblokhoudertje en nog een pennebak eraan vast. Ze wilde dat ding niet in haar kastje stoppen. Jan-Willem probeerde het eerst vriendelijk te vragen en daarna werd hij heel boos. Hij kan schreeuwen, joh. We kregen allemaal de slappe lach en toen moest de hele klas nablijven.

Onder het taakuur is het heel rommelig. Hij ramt wel tien keer met de bordliniaal op tafel, maar het wordt nooit stil. Jelle is een keer een hele ochtend in de klas geweest en toen ging het eigenlijk heel goed. Niemand durfde te klieren. Jan-Willem heeft toen ook voor het eerst met ons gezongen. Dat kan hij hartstikke goed. Hij weet hele gekke liedjes en speelt mee op zijn gitaar. Aan het einde van de ochtend hebben we in de kring gepraat en iedereen vond het ineens veel gezelliger in de klas.

Daarna ging het een paar dagen best goed. Vooral omdat Jan-Willem aan het begin van de dag beloofde dat we zouden zingen als alles goed zou verlopen. Hij kan ook heel goed uitleggen en heeft veel geduld, net als jij. De laatste dagen is het weer een rommeltje. Er komen ook steeds meer kleine groepjes en er zijn weer veel ruzies. Jasper zei al, dat Jan-Willem maar iets nieuws moest verzinnen om ons zoet te houden in plaats van die liedjes. Diederik is onuitstaanbaar. In de klas houdt hij zich meestal rustig. Hij wil graag goede cijfers halen en houdt Jan-Willem te vriend. Maar buiten school doet hij heel vervelend. Hij heeft Marloes een keer opgewacht met die twee vrienden van hem van de andere school. Ze hebben haar in een plas gegooid. Marloes krijste zo hard, dat je het aan de andere kant van het dorp kon horen.

De volgende dag kregen Guus en Diederik weer ruzie op

de speelplaats. Er was weer zo'n vechtpartij als die keer toen Diederik net bij ons op school was.

Guus won natuurlijk, maar hij en Diederik moesten wel bij Jelle komen en ze kregen flink op hun donder.

Diederik houdt zich nu wel rustig, maar toch vertrouw ik hem niet helemaal meer. Hij heeft een soort club opgericht. Als je erbij komt, krijg je snoep van hem. Ze hebben, geloof ik, een geheime hut in de tuin van Huize Donkervliet. Je weet wel, dat bejaardenhuis midden in het dorp. Diederik heeft gevraagd of ik er ook bij kom, maar ik heb er niet zo'n zin in. Trouwens Marloes zou woest op me zijn, als ik bij die club ging. Veel kinderen zijn er al bij. Natuurlijk de tweeling en Peter. Esther, Peggy, Jan en Fabian zitten er ook bij en nu probeert Diederik Freddy over te halen. Die is dol op snoep, zoals je vast nog wel weet. Hij vindt het nogal moeilijk, vooral als hij ziet dat Diederik zoveel snoep uitdeelt.

Toch denk ik niet dat hij erbij gaat, want Diederik pest hem nog steeds met zijn vader. Hij zegt dat Freddy's vader maar een gewone arbeider is in de fabriek van zijn vader. Marloes zegt dat Diederiks ouders daarom ook heel rijk zijn. Daarom heeft Diederik ook genoeg zakgeld om al dat snoep te kopen.

Soms kan Diederik best aardig zijn. Hij was mij de laatste tijd wel steeds aan het plagen. Hij stuurde briefjes rond over mij en Guus. Hij zei dat we op elkaar waren. Dat is helemaal

niet zo. Sinds we op school zitten, zijn we goede vrienden, maar we zijn niet echt op elkaar. Dat vind ik toch altijd zo stom: als een jongen en een meisje goede vrienden zijn, dan zeggen ze meteen dat het aan is. Guus is trouwens op Clara. Ik moest aan haar vragen of zij het aan wilde met Guus en dat wilde ze wel. Ze zitten in de kring nu steeds naast elkaar en sturen elkaar briefjes. Die moet ik dan brengen. Ik ben net een postduif. Grappig hè. Zo, dat is nog eens een leuk nieuwtje uit de klas, na al die vervelende verhalen over Jan-Willem.

Mijn moeder zegt (je moet nog de groeten van haar hebben), dat het wel goed komt. Iedereen moet gewoon even wennen aan elkaar, zegt ze. Ik hoop het maar, want zo is het niet gezellig op school.

Ben jij al een beetje gewend aan je nieuwe klas? En hoe is het huis? Is Tom lief voor je? Vast wel, want ik vond hem heel aardig.

Nu ga ik maar eens stoppen. Schrijf je me gauw terug? Ik ben zo benieuwd hoe het met je gaat. Doei en de groeten van je oudleerling,

Kim

De Bende van Donkervliet

Toen Kim en Marloes 's-ochtends op de speelplaats kwamen, stond achteraan bij het klimrek een groep kinderen. Het was de club van Diederik. Diederik zelf zat op het klimrek, zodat hij alle kinderen goed kon zien. De twee meisjes schrokken er wel van, want bijna de helft van de klas stond om hem heen en luisterde aandachtig naar wat hij te zeggen had. Kim en Marloes kregen nu eigenlijk pas goed in de gaten hoe groot de club al was. Diederik had vast weer snoep uitgedeeld, want iedereen stond te kauwen en blies grote kauwgumbellen. Ineens werd er geklapt en klonk er luid gejuich. Een stukje van het klimrek vandaan stonden Freddy en Guus mee te luisteren, maar toen ze de twee meisjes zagen, kwamen ze op hen toelopen. "Waarom juichen ze?" vroeg Kim. "Jasper is er ook bij gegaan," antwoordde Guus nors. "Jasper??" vroeg Marloes stomverbaasd. "Gaat die ook bij de club van Diederik?"

Freddy knikte. "Hij zegt dat al bijna de hele klas erbij is en

hij mag kolonel worden van Diederik.”

“Kolonel?” De meisjes snapten er niets van. “Diederik doet net of zijn club een leger is,” legde Guus uit. “Hijzelf is natuurlijk de generaal en een paar kinderen mogen kolonel zijn. Die komen dan onder de generaal. De rest van de kinderen zijn het leger.”

“Kinderachtig,” zei Marloes. Freddy haalde zijn schouders op. “Het is best leuk, zo’n leger.”

“Jongen, doe niet 20 raar,” beet Marloes hem toe. “Het leger is niet leuk en zeker niet het leger van die kwal.” Kim keek peinzend naar de club van Diederik en vroeg: “Wat doet dat leger dan?”

“Ik weet het niet,” antwoordde Guus. “Ze hebben wel een soort groet.”

Freddy deed het voor. Hij sloeg met zijn rechtervuist drie keer op zijn borst en zei plechtig: “Avé, de Bende van Donkervliet.”

“Wat?” vroeg Marloes.

“Avé is de groet die de Romeinen vroeger gebruikten,” zei Freddy, “en de Bende van Donkervliet is de naam van het leger. Op Donkervliet hebben ze hun geheime clubhuis.”

“Geheime clubhuis,” smaalde Marloes. “De naam verraaft toch al dat het in de tuin van Donkervliet is?”

“Daar mag je trouwens helemaal niet komen,” zei Kim. Guus knikte en vertelde dat bijna aan het eind van het

Donkervlietse Pad de muur om de tuin een stuk was afgebrokkeld. Daar was wel prikkeldraad voor gespannen, maar als je dat voorzichtig losmaakte kon je over de muur klimmen en in de tuin komen. Vlak bij de muur, tussen de bosjes, stond een oud schuurtje dat nu het clubhuis van de bende was.

“En die oudjes dan?” zei Marloes. “Die schrikken zich toch het rambam als ze daar lopen te wandelen en ineens al die kinderen zien.”

“Nee hoor,” antwoordde Freddy. “Die schuur ligt in het achterste stuk van de tuin. Dat is helemaal verwilderd, dus daar komen die oudjes niet.”

“Hoe weet jij dat?” vroeg Kim.

“Als ik m’n oma ga opzoeken in Donkervliet, dan mogen we daar altijd spelen. Hartstikke spannend.”

Diederik was klaar met zijn toespraak. De kinderen die bij hem stonden sloegen zichzelf nu op de borst en riepen:

“Avé, de Bende van Donkervliet!” waarna ze uitzwermden over de speelplaats.

Vanaf het klimrek keek Diederik even hun kant uit en grijsde.

“Stom gedoe,” mompelde Guus.

Jasper kwam naar hen toelopen. Marloes stapte kordaat op hem af en zette haar handen in haar zij. “Zo, zit jij er ook bij?”

“Ja, hoezo, mag dat niet dan. Ik doe jullie toch niks.”

“Jij bent kolonel, hè,” zei Freddy.

Trots knikte Jasper.

Marloes werd nu toch wel nieuwsgierig. “Wie zijn er nog meer kolonel?”

Jasper dacht even na en antwoordde: “Peter, Fabian en de tweeling.”

“Die twee ook,” proestte Marloes het uit. “Wat zijn die dan: kolonellerinnen?”

“Ze kunnen best aardig zijn,” zei Jasper, “als je maar gewoon tegen ze doet, maar jij zit ze altijd te pesten.”

“Van Fabian snap ik ook niet,” zei Kim bedachtzaam, “waarom hij nou bij Diederik is. Ik vind Fabian altijd zo aardig.”

“Die heeft Diederik natuurlijk gelijmd door hem kolonel te maken,” zei Guus.

“Net als jij!” snauwde Marloes tegen Jasper.

“Wat ben jij weer vrolijk vandaag,” antwoordde Jasper. Hij draaide zich om en wilde weglopen.

“Wat doen jullie bij die bende?” vroeg Freddy gauw, want hij wilde er graag meer van weten.

“Gewoon. Bij elkaar komen in het clubhuis.”

“Wanneer is dat?”

“Dat mag ik niet zeggen. Dat is een clubgeheim.” Jasper holde weg.

“Daar komen we wel achter,” zei Marloes. “En dan?” vroeg Kim.

“Gaan we spioneren. Wij kunnen toch óók een club oprichten.”

“Jaaa,” riep Freddy enthousiast. “En dan maken we Guus generaal en ik word kolonel.”

“Mooi niet,” zei Marloes, “ik word kolonellerin en jij wordt...”

“Ik heb helemaal geen zin in zo’n club,” onderbrak Guus haar. Kim was het met hem eens. “Maar we kunnen toch spioneren,” drong Freddy aan. Dat leek de kinderen wel wat, maar voor ze een plan konden maken, ging de bel. “In de pauze gaan we verder,” zei Freddy. De speelplaats stroomde leeg in de richting van de schooldeur.

Toen de tweeling langs Marloes en Kim liep, kon Marloes het niet laten.

“Dag kolonellerinnen,” zei ze met een sloom stemmetje. Angela draaide zich om naar Diederik, die vlak achter haar liep. “Ze pest me,” zeurde ze.

“Niks van aantrekken,” zei Diederik, “ze is stinkend jaloers op onze bende.”

“Poeh, op dat stomme clubje zeker,” reageerde Marloes fel. “De baby’s spelen nog legertje en de grootste baby is de generaal.”

Diederik kwam dreigend op haar af.

Marloes bleef uitdagend staan. Kinderen drongen nu om hen heen en hier en daar hoorde je roepen: “Pak haar, Diederik!”

“Laat je niet op je kop zitten!”

“Avé, de Bende van Donkervliet!”

“Sla erop, generaal!”

Diederik wilde Marloes een flinke oplawaai verkopen, maar hij aarzelde toen Guus ineens naast haar opdook. De twee jongens stonden dreigend tegenover elkaar. Inmiddels had Jelle Landsmeer in de gaten gekregen dat er iets gaande was. Hij drong zich tussen de kinderen naar voren. “Wat is hier aan de hand?”

Guus en Diederik schrokken. De laatste keer dat ze gevochten hadden was Jelle behoorlijk boos geweest en had gedreigd hun ouders op school te laten komen. “Niets aan de hand,” zei Diederik.

Jelle keek de twee jongens even onderzoekend aan en zei: “Ik dacht dat we na de laatste knokpartij hadden afgesproken, dat jullie een tijdje bij elkaar uit de buurt zouden blijven. Vooruit, naar binnen en een beetje normaal doen.” Rustig schuifelden de kinderen het schoolgebouw in. Terwijl ze hun jassen uitdeden bij de kapstok, zei Kim zacht tegen Marloes: “Je kunt beter je mond houden over die club van Diederik. Die kinderen moeten toch zelf weten of ze daaraan meedoen.”

Met een boos gezicht schopte Marloes haar laarzen uit en fluisterde: “Zo langzamerhand is de hele klas bij die club. Dadelijk blijven wij alleen over!”

“Laarzen netjes zetten,” klonk de stem van Jan-Willem door de gang.

“Ook dat nog,” mopperde Marloes en ze gaf expres nog een trap tegen haar laarzen.

Jan-Willem kwam op haar toelopen en zei vriendelijk: “Marloes, we hebben het toch in de kring gehad over die laarzen. Als iedereen ze maar uittrapt, dan vallen de kleintjes erover en zelf kun je ze niet meer terugvinden.”

Met een zucht bukte Marloes zich en zette ze rechtop. Dat was ook het enige dat ze deed, want ze stonden nog schots en scheef.

“Zet nou even netjes naast elkaar,” zei Jan-Willem. “Dat hoefde nooit van Ineke. Als ze maar onder de kapstok stonden.”

“Van mij wel.” Jan-Willems stem klonk nu minder vriendelijk.

Brutaal keek Marloes hem aan en bleef staan. “Nou?” vroeg Jan-Willem. “Ik vind het zo wel goed,” zei Marloes. Jan-Willem zuchtte en zei geïrriteerd: “Ga maar in de klas zitten.”

Marloes liep hem voorbij en hoorde nog net hoe Diederik vroeg: “Zal ik even alle laarzen rechtzetten, meester?”

“Slijmerd,” siste Marloes tegen Kim, terwijl ze de klas

inliepen.

Wie is hier nou eigenlijk de baas?

In de kring begon Jan-Willem weer over de laarzen in de gang en vroeg iedereen dringend erop te letten. Daarna hield Esther een boekbespreking. Ze was nog maar net begonnen, toen Jan-Willem haar moest onderbreken. “Jasper, gooi die kauwgum in de prullenbak!” Jasper was zo aandachtig aan het luisteren dat hij niet in de gaten had dat hij een grote bel zat te blazen. Hij liep naar de hoek van de klas en spuugde vanaf een afstand van twee meter zijn kauwgum met een grote boog in de prullenbak. “Bingo!” riep Jasper en hij liep trots naar zijn plaats terug. Er klonk nu een daverend gelach. Jan-Willem klapte in zijn handen en vroeg om stilte. Het duurde even, maar toen werd het eindelijk weer stil en kon Esther verder gaan. Voor lang was dat niet, want opnieuw onderbrak Jan-Willem haar. “Fabian, ook die kauwgum uit je mond!” zei hij boos. “Zijn er nog meer kinderen die zitten te snoepen?” Marloes fluisterde in het oor van Kim: “Wat een slome. Hij heeft niet eens in de gaten dat de halve klas zit te herkauwen.”

Inmiddels waren er een paar kinderen opgestaan om hun

kauwgum uit te spugen. Pim probeerde het kunstje van Jasper na te doen, maar hij schrok zo van de stem van Jan-Willem die riep: “Pim, laat dat!” dat hij naast de prullenbak spuugde. Zijn kauwgum bleef tegen de muur hangen, waardoor iedereen weer in de lach schoot. Jan-Willem werd nu echt heel kwaad. “Nou is het verdomme uit! Esther houdt een boekbespreking en jullie zitten te klieren. Ik weet niet of jullie het gemerkt hebben, maar Esther is een zesdegroeper. Ze zit dit jaar voor het éérst in de bovenbouw en houdt hier haar éérste boekbespreking. Misschien kunnen jullie je voorstellen, dat ze een beetje zenuwachtig is?”

Marloes boog zich weer naar Kims oor. “Net of wij niet weten dat Esther een zesdegroeper is!”

“Doe niet zo flauw,” fluisterde Kim terug. “Je weet heus wel wat hij bedoelt en hij komt in elk geval wel op voor Esther.” Marloes knikte: daar had Kim gelijk in. Het was nu doodstil. Jan-Willem keek de groep rond en zag eindelijk dat er nog meer kinderen waren die snoepten. Hij wachtte even en zei toen langzaam en nadrukkelijk: “Nu vraag ik het voor de laatste keer: wil iedereen die kauwgum in zijn mond heeft die nú weggooien?” Het bleef stil. Niemand stond op.

Kim keek naar Jan-Willem. Ze voelde dat het er weer eens op aankwam, net zoals het al een paar keer gebeurd was sinds Jan-Willem hun meester was geworden. De klas daagde hem uit, probeerde te ontdekken hoe ver ze konden gaan, wilde

weten wie er nou eigenlijk de baas was. Het leek wel touwtrekken. De ene keer won Jan-Willem, de andere keer de klas. Zoals die keer met de potjes voor viltstiften en pennen, die niet meer op de tafels mochten staan. Marloes had haar grote oranje pennehouder met alles d'r op en d'r aan na een paar dagen weer demonstratief op haar tafel gezet. Al snel volgde een aantal andere kinderen en aan het einde van de week waren alle potjes er weer. Jan-Willem had er niets meer over gezegd.

Met het taakuur was het hem wel gelukt wat meer rust in de klas te krijgen, maar dat kwam ook omdat de kinderen zelf wel snaptten dat ze anders hun werk niet afkregen.

Kim begon langzamerhand medelijden met Jan-Willem te krijgen. Hij probeerde het zo goed te doen, maar het leek wel of de klas daar maling aan had. Ze bleven hem maar uitdagen.

“Nou?” vroeg Jan-Willem streng. “Komt er nog wat van?” De spanning was om te snijden.

Toen stond Diederik op en spuugde zijn kauwgum in de prullenbak. Daarna gebeurde er iets vreemds: de halve klas liep nu naar de hoek van de klas om kauwgum weg te gooien. Met verbazing keek Kim ernaar en Marloes zei: “Als de generaal iets doet, volgen alle soldaten.” Kim zag dat Jan-Willem opgelucht ademhaalde en ze was eigenlijk wel blij voor hem, maar ze hield er ook een raar gevoel aan over. Het leek of Diederik de baas was in de klas, want hij bepaalde

wanneer iedereen zijn kauwgum weggooide en niet Jan-Willem.

Esther ging verder met haar boekbespreking en toen ze klaar was en de vragen had beantwoord, wees ze drie kinderen aan die een beoordeling mochten geven, net als bij Ineke. Ze keek even de kring rond en zei: “Diederik, Angela en...” Ze aarzelde even. Veel kinderen kozen bijna altijd Guus, omdat die heel goede dingen zei. Hij kraakte nooit iemand af, maar maakte vaak wel een paar opmerkingen waar je wat aan had. “En Guus,” zei Esther. “Altijd Guus,” riep Peter verontwaardigd. “Dat was bij Ineke ook al zo.”

Clara sprong op alsof ze door een wesp gestoken werd en snauwde: “Nou en? Esther moet toch zélf weten, wie ze kiest.”

Onmiddellijk begon iedereen door elkaar te roepen. Kim zei tegen Marloes: “Valt me mee dat Esther toch Guus kiest, want ze zit ook bij die club van Diederik.”

Marloes knikte. “Ze heeft helemaal niet in de gaten, wat voor een etter Diederik is. Daar is ze veel te aardig voor. Al die zesdegroepertjes vinden dat prachtig, zo’n geheime club.” Jan-Willem klapte in zijn handen, maar het hielp niets, want iedereen bleef schreeuwen.

Monica gilte het hardste van allemaal. “Weet je hoe dat komt, dat Clara voor Guus is? Omdat ze op elkaar zijn!” Er ging nu een luid gejuich op, alsof Monica iets geheel nieuws

vertelde, terwijl iedereen het allang wist. Ineens stond Jan-Willem op, liep de kring uit en ging achter zijn tafel zitten. Hij zei geen woord, en keek de kinderen alleen maar aan.

Er werd nog wat geroepen, maar al gauw was het stil. De kinderen waren benieuwd wat er nu ging gebeuren. Jan-Willem wachtte even en net wilde hij wat gaan zeggen, toen Diederik ook opstond, zijn stoel uit de kring pakte en naar zijn tafel liep.

Dit was het sein voor een algehele verhuizing. De meeste kinderen volgden nu het voorbeeld van Diederik en liepen met hun stoel terug naar hun plaats. Een paar kinderen, zoals Kim, Marloes en Guus bleven zitten, maar toen ze merkten dat zij als enige overbleven, gingen ze ook terug naar hun eigen tafel.

Na wat gestommel en gefluister was het weer stil. Jan-Willem deed of er niets gebeurd was en vroeg aan de drie kinderen die Esther had aangewezen om hun beoordeling te geven. Daarna gingen ze aan het werk. Jan-Willem riep kleine groepjes bij zich om iets nieuws uit te leggen. Kim kon haar gedachten niet bij haar werk houden. Ze moest maar steeds denken aan wat er in de kring was gebeurd. Tot twee keer toe hadden de meeste kinderen braaf nagedaan wat Diederik voordeed.

Later, in de pauze, zei ze tegen Freddy, Guus en Marloes dat ze het maar eng vond. “Het lijkt wel een dictator.”

“Een wat?” vroeg Freddy.

“Nou, zo iemand die in zijn eentje de baas is en alle mensen precies kan laten doen wat hij wil.”

Guus vond dat het wel meeviel. “Die kinderen weten dat ze snoep van hem krijgen,” zei hij. “Daarom lopen ze als hondjes achter hem aan, maar dat gaat vast over als het snoep op is. Diederik zal heus niet doorgaan met steeds al zijn zakgeld op te maken aan snoep.”

“Wat doet zo’n dikke tator, als je niet wil doen wat hij zegt?” vroeg Freddy.

Marloes lachte. “Dictator heet zo’n vent. Laat Diederik het maar niet horen.” En met een deftige stem deed ze een televisie-omroepster na: “Beste kijkers, hier is Diederik de dikke tator.”

Freddy kon er niet om lachen en vroeg opnieuw: “Wat doet zo’n vent dan, als je niet doet wat hij zegt?”

“Dan gooit hij je in de gevangenis,” antwoordde Guus, “of hij laat je in elkaar slaan.”

Freddy klopte Guus op zijn schouder en zei: “Daar hoeven we dan niet bang voor te zijn. Voor jou is Diederik nog steeds bang, want jou kan hij toch niet aan.”

“Zo is dat,” zei Guus en hij stak triomfantelijk zijn handen in de lucht alsof hij net een bokswedstrijd had gewonnen. “Ik heb trouwens iets ontdekt,” ging Freddy op geheimzinnige toon verder. “Wanneer die geheime club bij elkaar komt.”

De kinderen waren onmiddellijk een en al aandacht, toen Freddy vertelde dat hij Fabian had uitgehoord. Die zat bij hem in het groepje en Freddy had gevraagd of hij woensdagmiddag met hem kwam spelen. Fabian had gezegd dat hij dan niet kon en toen Freddy vroeg waar hij dan wel naar toe moest, zei Fabian dat hij dat niet mocht vertellen. Toen had Freddy gevraagd of hij soms naar de Bende van Donkervliet moest. Ineens was Fabian heel serieus aan zijn taak gaan werken en had geen woord meer losgelaten. “Dat is dus duidelijk,” voegde Freddy er glunderend aan toe, want hij was er trots op dat hij had uitgevonden wanneer de club bij elkaar zou komen.

“Goed werk,” complimenteerde Guus hem. “We moeten daar morgenmiddag maar eens een kijkje gaan nemen.” Marloes huiverde en zei: “Spannend! Dan gaan we ze besluipen en af luisteren. Ga je ook mee, Kim?”

“Natuurlijk,” antwoordde Kim, want zij wilde ook heel graag weten hoe dat nou precies in elkaar zat met de Bende van Donkervliet.

Trekveren

De volgende dag stond Freddy al om kwart over een bij Guus voor de deur. Een half uur te vroeg, want ze hadden pas om kwart voor twee afgesproken.

“s-Ochtends op school had Guus ontdekt dat de Bende van Donkervliet die middag om twee uur in het clubhuis bij elkaar zou komen. Het was Esther geweest die het verklapt had. Eigenlijk was het geen verklappen, want Esther had zelf niet eens in de gaten dat ze een geheim vertelde. Tijdens het taakuur was ze bij Guus gekomen om een som aan hem te vragen. Dat mocht weer van Jan-Willem. Bij Ineke waren ze altijd gewend geweest, dat de oudere kinderen de jongere kinderen mochten helpen, maar omdat het zo onrustig was onder het taakuur, had Jan-Willem het verboden. Sinds afgelopen maandag mocht het weer. De meeste kinderen waren er blij om en deden ook zo zacht mogelijk. Het was nu eenmaal best handig om iets te kunnen vragen aan een ander kind als Jan-Willem bezig was met een groepje en hij geen tijd voor je had.

Guus had een taaillesje uitgelegd aan Esther en meteen

gevraagd of ze vanmiddag ook naar de club van Diederik ging. Met stralende ogen had Esther ja geknikt en gezegd: “Natuurlijk, vanmiddag om twee uur.” Toen Guus het later aan de anderen vertelde, was Freddy nogal jaloers geweest. Hij vond het nog steeds heel slim van zichzelf dat hij Fabian de vorige dag het geheim had weten te ontfutselen over de club. En nu vroeg Guus het gewoon aan Esther en kreeg zo maar antwoord.

“Die lieverd,” zei Kim, toen ze het hoorde. “Esther is zo aardig, dat ze niet eens merkt dat Diederik een raar mannetje is.”

“Daar komt ze dan nog wel achter,” had Marloes vinnig geantwoord.

En Freddy stond nu bij Guus voor de deur en belde aan. Hij was expres te vroeg gekomen, want hij hoopte dat hij nog even met de trekveren van Guus mocht oefenen voordat Kim en Marloes er waren. Hij had bedacht dat het vanmiddag misschien wel eens vechten zou kunnen worden. Een paar oefeningen zouden dan goed van pas komen als voorbereiding daarop.

Guus deed de deur open en toen hij van Freddy's plannen hoorde, zei hij: “We gaan vanmiddag niet vechten, want we kunnen toch niet op tegen die hele club. We proberen ongemerkt vlak bij ze te komen en luisteren ze af, meer niet.” Freddy was teleurgesteld, maar hij mocht gelukkig wel even

met de trekveren oefenen. Er zaten vier veren tussen de handgrepen, waarmee je moest trekken. Freddy kreeg ze met moeite een klein stukje uit elkaar. Guus zei: “Geef eens hier.”

Vol bewondering zag Freddy hoe hij ze wel anderhalve meter kon spannen. Hij trok ze langs zijn borst en drukte zijn armen zover mogelijk naar achteren. “Dat kan ik nooit,” zuchtte Freddy.

“Wacht,” antwoordde Guus. Hij haalde twee veren tussen de handgrepen weg en gaf de trekveer aan Freddy terug.

“Hier, probeer het nog eens.”

Nu ging het beter en Freddy kwam bijna net zo ver als Guus.

“Zie je wel,” zei Guus bemoedigend, “je moet gewoon meer oefenen.”

“Hoe kan dat nou? Ik mag die dingen helemaal niet hebben van mijn ouders.”

“Dan leen je ze een tijdje van mij en verstop je ze in je kamer.”

Treurig schudde Freddy zijn hoofd. “Mijn moeder maakt één keer in de week mijn kamer schoon en dan zet ze alles op zijn kop. Dan vindt ze die dingen vast en dan moet je mijn vader horen. Die houdt meteen een maand mijn zakgeld in.”

“Dan kom je hier oefenen,” stelde Guus voor. “Je komt maar langs als je zin hebt. Ik zal het wel tegen mijn moeder zeggen, zodat als ik er niet ben, je toch op mijn kamer mag.”

Freddy aarzelde.

Natuurlijk zou hij dat dolgraag willen en dan net zo sterk worden als Guus. Nooit meer bang zijn voor Grote Bek en Bokkepoot en al ging de hele klas bij de club van Diederik, ze zouden hem niets durven doen.

Maar zijn vader zou het nooit goed vinden als hij bij Guus thuis kwam. “Die zwarten deugen niet,” zei zijn vader altijd. Freddy had nooit tegen Guus durven zeggen dat zijn vader zulke rare dingen zei.

Ze hadden er thuis zelfs een keer slaande ruzie over gehad. Hij had het opgenomen voor Guus en gezegd dat Guus heel aardig was en dat het niks uitmaakte wat voor huidkleur je had. Zijn vader was kwaad geworden en had hem verboden om met Guus om te gaan. Freddy’s moeder probeerde het nog een beetje te sussen door te zeggen dat Freddy en Guus nou eenmaal bij elkaar in de klas zaten en elkaar daar iedere dag tegenkwamen. “Niets mee te maken,” zei zijn vader toen. “Dat onze Freddy bij die zwarte jongen in de klas zit, is al vervelend genoeg, maar het is niet nodig dat hij na schooltijd met die jongen omgaat. Daar komt alleen maar vechten van.”

Dat had Freddy de stomste opmerking van zijn vader gevonden. Als er één joch was dat nooit ruzie zocht, dan was het Guus wel.

Hij had woedend geroepen dat Guus hartstikke aardig was

en dat zijn vader discrimineerde.

Daarna was zijn vader weer eens gaan zeuren over de Jan Ligthartschool. Dat de kinderen daar veel te vrij en brutaal werden gemaakt en dat het tijd werd dat Freddy naar een andere school ging waar hij tenminste leerde om eerbied te hebben voor zijn ouders. Freddy had toen meteen zijn mond gehouden, want de enige andere school in het dorp was de Regenboogschool en daar wilde hij absoluut niet naar toe.

Vanaf die tijd praatte hij thuis nooit meer over Guus, maar hij bleef gewoon met hem omgaan zonder dat zijn ouders dat merkten. De enige die hij het had durven vertellen, was zijn oma, die in het bejaardenhuis Donkervliet woonde. Zij begreep het wel en had hem ook aangeraden er verder zijn mond over te houden.

En nu stelde Guus voor dat hij zelfs iedere dag bij hem thuis zou komen om te oefenen met de trekveren. “Ik weet het niet,” antwoordde Freddy, “mijn vader vindt dat vast niet goed.”

“Jouw vader mag mij niet, hè?” vroeg Guus. Freddy haalde zijn schouders op. “Jij mag eigenlijk niet met mij spelen,” zei Guus. Freddy schrok. “Hoe weet je dat?”

Guus lachte. “Dat heb ik allang gemerkt. Als ik wel eens voorstel om bij jou thuis te spelen, draai je er altijd omheen.”

Freddy knikte en werd rood. Ineens sprongen de tranen in zijn ogen. Hij balde zijn vuisten en vloekte. Met horten en

stoten vertelde hij nu alles aan Guus. Van de ruzie en het dreigement van zijn vader om hem naar de andere school te sturen. “Maar mijn oma vindt het ook idioot,” voegde hij eraan toe. Daarna keek hij naar de grond, alsof hij zich schaamde over wat hij verteld had.

Guus stond op en spande nog een keer de trekveer. Met een knal liet hij hem terugspringen. Freddy schrok en keek Guus vragend aan.

Die grijnsde en zei: “Jij bent toch mijn vriend en niet je vader.” Hij gaf de trekveer weer aan Freddy en commandeerde vrolijk: “Vooruit bleekscheet, oefenen, dan word je net zo sterk als die zwarten!”

Freddy lachte, pakte opnieuw de trekveer en begon uit alle macht te trekken. De moeder van Guus riep naar boven dat Marloes en Kim er waren. De jongens holden de trap af en met zijn vieren gingen ze op weg naar het Donkervlietse Pad. Guus keek op zijn horloge. “Bijna twee uur. Laten we even wachten, anders zien ze ons.”

Ze gingen even op een muurtje zitten en kropen dicht tegen elkaar aan, want het was koud. Een miezerig herfstregentje viel op hen neer.

“Weet je wie ik zag lopen?” zei Marloes. “Pimmetje. Die zit vast ook bij de club.”

“Daar snap ik nou niks van,” mopperde Freddy. “Die jongen is zo vaak gepest door Diederik en toch gaat hij erbij.”

Kim zuchtte. “Zelfs de aardigste kinderen uit de klas haalt hij over.”

“Nogal wiesde,” riep Marloes, “met die kilo’s snoep die hij uitdeelt.”

“Dat is het niet alleen. Volgens mij moet er nog een andere reden zijn.”

Verbaasd staarden de kinderen Kim aan. Wat bedoelde ze? Kim kon daar geen antwoord op geven. Ze had wel het gevoel dat er iets niet klopte, maar ze kon niet zeggen wat.

“Laten we eerst maar eens gaan kijken,” stelde Guus voor. Vlak bij het Donkervlietse Pad bleven ze staan. Voorzichtig gluurde Guus om het hoekje en deed meteen een stap naar achteren. “Er staat iemand op wacht bij het gat in de muur.”

“Wie?” vroeg Kim.

“Volgens mij was het Fabian.”

“Slim,” fluisterde Freddy. “Ze hebben een wachtpost uitgezet om te waarschuwen bij onraad.”

“Slim noemt hij dat,” siste Marloes verontwaardigd. “Mooi dat ons plan niet doorgaat. Zo komen we nooit in de tuin van Donkervliet.”

“We lokken hem weg,” stelde Freddy voor. “Hoe dan?”

Freddy dacht even na. “In misdaadfilms op de televisie sturen ze dan een mooie vrouw erop af.”

“Zal ik dan maar gaan,” giechelde Marloes. “Nee, jij natuurlijk niet.”

“Hoezo, ik niet?”

“Nou gewoon...eeh...”

“Doe niet zo flauw,” kwam Guus tussenbeide. “Dit is geen misdaadfilm.”

“Ja maar, hij zegt dat ik lelijk ben,” protesteerde Marloes. “Dat heb ik helemaal niet gezegd,” probeerde Freddy zich eruit te redden.

“Ik vind Marloes mooi,” zei Guus droog. Freddy’s mond viel open van verbazing, zoiets zou hij nou nooit durven zeggen tegen een meisje. Kim had nauwelijks gehoord waar de anderen het over hadden. Ze had nog eens voorzichtig om de hoek gegluurd en draaide zich nu om naar de kibbelende kinderen achter haar. “Is er nog een andere manier om in die tuin te komen?” vroeg ze.

“Niet dat ik weet,” antwoordde Freddy, “alleen door de voordeur van het bejaardenhuis. Als je dan de hal doorloopt, kom je bij de deur naar de tuin.”

“Daar hebben we niks aan,” zei Marloes. “We kunnen moeilijk aanbellen en zeggen: mogen we even langs, want we moeten in de tuin de Bende van Donkervliet bespioneren.” Kim schoot in de lach. “Dan denken ze vast dat een paar oude mannetjes een club hebben opgericht in de tuin.” Guus gaf Freddy een stomp tegen zijn schouder en zei: “Jouw oma.”

“Au,” kreunde Freddy.

“Ssssst,” siste Marloes, “dadelijk hoort Fabian ons.”

“Hé, natuurlijk,” zei Freddy, terwijl hij over zijn schouder wreef. “We gaan haar opzoeken en we vragen of we in de tuin mogen spelen!”

“Met dit weer?” vroeg Marloes. “Je oma snapt daar natuurlijk niks van.”

“Welnee, die doet daar niet moeilijk over. Die begrijpt heus wel dat wij het leuk vinden om even in de tuin rond te kijken. Zelfs als het regent,” antwoordde Freddy. “Mijn oma snapt alles,” voegde hij er trots aan toe, terwijl hij Guus even aankeek.

Die knipoogde naar Freddy en zei: “Dat denk ik ook. Volgens mij heeft Freddy een hele leuke oma.”

De tuin van Donkervliet

Even later zaten de vier kinderen bij de oma van Freddy. Ze waren een flink stuk omgelopen om ongemerkt bij de voorkant van Huize Donkervliet te komen. Van de portier mochten ze meteen doorlopen naar de kamer van oma. “Wat gezellig, Freddy,” zei oma, toen de kinderen voor haar deur stonden. “En wat leuk dat je een paar vriendjes hebt meegenomen. Kom gauw binnen, kinderen, dan zal ik een lekker kopje thee voor jullie zetten.”

“Dat hoeft niet, hoor oma,” zei Freddy, “we komen zo maar eventjes langs.”

“Ga nou maar even lekker zitten, kinderen, en laat oma jullie eens verwennen.”

Een beetje wanhopig keek Freddy de anderen aan. Toen oma even verdween in het keukentje dat aan haar kamer grensde, maakte hij een gebaar van: ik kan er ook niks aan doen. Guus, Kim en Marloes gingen op een soort bank zitten die tegen de muur stond. Er lag een grote bruine spreid op met een paar kussens. Freddy pakte voor zichzelf een krukje onder de tafel vandaan en zette het naast de enige luie stoel in

de kamer.

Oma kwam binnen met een dienblad waarop wat kopjes en een grote trommel stonden. “Ha!” riep Freddy. “De snoeptrommel.” Oma lachte. “Ja,” riep ze vrolijk, “ik zorg altijd dat ik een lekkertje in huis heb voor als Freddy komt.” Marloes knikte en zei: “Nou snap ik waarom Freddy zo graag naar zijn oma gaat.”

Oma stopte de trommel in de handen van Freddy. “Vooruit, deel eens uit. Iedereen mag wat uitzoeken.” Oma wist precies wat kinderen lekker vinden, want de trommel zat vol met dropstengels, kauwgum, chocolade en spekkies. Ze keek tevreden toe hoe de kinderen wat uitzochten en verdween toen weer in het keukentje. Marloes keek op haar horloge en fluisterde: “We moeten opschieten. Het is al vijf over half drie.” De kinderen knikten, maar ze snapten ook wel dat ze niet zo maar weg konden hollen. Ze keken de kamer rond. Eigenlijk was het maar heel klein en het stond er propvol. Op een grote kast stonden foto’s. De grootste foto was van een dikke, blozende baby die verwonderd de wereld inkeek. “Wie is dat op die foto?” vroeg Guus. Oma had het gehoord en riep vanuit de keuken: “Welke foto bedoel je, jongeman?”

“Die grote van die baby?”

“Dat is onze Freddy.”

De meisjes giechelden, maar Freddy vond het helemaal

niet leuk en liet een zacht gegrom horen.

“Freddy is altijd een gezonde jongen geweest,” zei oma, terwijl ze de kamer weer binnenkwam met de theepot in haar hand.

“Zegt u dat wel,” gniffelde Marloes.

“Ik heb ook zo’n foto,” zei Guus gauw om Freddy een beetje te troosten. “Daar zitten ze me thuis ook mee te pesten. Ik had vroeger ook zo’n bolle kop.”

“Jij bent zeker Guus,” zei oma. “Freddy heeft mij over je verteld. Wat leuk dat ik jou nou ook eens zie. Vooruit, kinderen, neem nog een lekkertje. Ze staan ervoor.” Ze schonk een kopje thee voor hen in en ging in de grote stoel zitten. Oma wilde nu van alles weten. Hoe de meisjes heetten, waar ze woonden, in welke klas ze zaten, hoe het op school ging en wat ze na de basisschool zouden gaan doen.

Ondertussen schuifelde Freddy zenuwachtig op zijn krukje heen en weer en keek angstvallig naar de grote slingerklok die in de hoek van de kamer hing.

Oma liet ze nog een keertje in de trommel graaien en vertelde toen dat ze al vijf jaar in Huize Donkervliet woonde. “Het is wel klein hoor, maar best gezellig. Die bank waar jullie op zitten is eigenlijk mijn bed en deze stoel is nog van opa.”

Ze stond op en pakte van de kast een foto waarop een vriendelijke oude man stond. De kinderen keken er nieuwsgierig naar.

“Tja,” zuchtte oma, “dat is alweer drie jaar terug dat hij overleden is. Het was een lieverd.” Het bleef even stil.

“Opa kon goed goochelen,” zei Freddy. “Altijd als we bij hem kwamen had-ie wel weer een andere truc bedacht.”

“Dat kan ik niet,” zei oma.

“Jawel hoor! Altijd als ik kom is de snoeptrommel weer vol getoverd.” Freddy glunderde. “Neem dan nog maar wat,” zei oma lachend. “Oma, mag ik ze even de tuin laten zien?” vroeg Freddy. “Natuurlijk, jongen. Komen jullie daarna nog even terug voor een kopje thee en een lekkertje?” Dat wilden ze wel.

“We gaan ook nog even in de tuin spelen,” zei Freddy voor ze weggingen.

“Dat is goed, hoor,” antwoordde oma, “er is toch vast niemand met dit gure weer. Dat is niks voor oude mensen. Maar als jullie lang blijven spelen, dan zeg ik jullie nu maar vast gedag, want ik ga even mijn middagslaapje doen. Hier, neem nog maar een paar lekkertjes mee voor bij het spelen.”

Toen ze de trap afliepen, zei Kim: “Wat een lieverd, die oma van jou.”

“Ja hè,” zei Freddy vol trots.

“Het duurde een beetje lang,” zei Marloes met volle mond, “maar het was wel lekker.”

Het was opgehouden met regenen, maar er stond nog steeds een koude wind. Guus zette zijn gele ijsmuts op en

Kim trok haar capuchon over haar hoofd. Voor hen lag een groot park met hier en daar groepjes bomen en struiken, waar kleine paadjes tussendoor slingerden. “Kom,” zei Freddy en hij wenkte de kinderen om hem te volgen. Sinds zijn oma hier woonde, had hij al heel dikwijls in deze tuin gespeeld en hij kende alle paadjes en geheime plekjes.

Ze liepen een stuk over een pad en stapten toen achter Freddy aan de struiken in. De meeste waren al zowat kaal. “Zo zien ze ons toch,” fluisterde Marloes. Freddy schudde zijn hoofd. “Verderop staan van die dingen die altijd groen zijn. Van die veren.”

“Veren?” vroeg Guus verbaasd. “Hoe heten die dingen. Van die hoge lange bomen.”

“Coniferen zal je bedoelen,” zei Kim. “Ja zoiets,” antwoordde Freddy een beetje knorrig. “Hoe die dingen ook heten,” zei Guus, “als ze ons maar niet zien.”

Ze kwamen nu bij een hoge muur.

“Hier achter ligt het Pad,” zei Freddy, “en als we deze muur volgen, komen we vanzelfbij de schuur.” Voorzichtig slopen ze verder en even later kwamen ze inderdaad bij twee rijen coniferen, waar ze tussendoor konden lopen.

“We zijn er bijna,” zei Freddy zacht. “Zal ik even kijken of alles veilig is?” De kinderen knikten.

Met ingehouden adem van de spanning, maar toch ook wel een beetje trots omdat hij nu de leiding had, kroop

Freddy op handen en voeten verder.

Gespannen wachtten de kinderen af. Net toen ze zich ongerust begonnen te maken, kwam Freddy terug. “Ze zitten in de schuur. Fabian ook. Kom! Bukken!”

Marloes kneep Kim even in haar hand en Guus trok zijn muts van zijn hoofd, omdat hij begon te zweten. Ze slopen achter Freddy aan, totdat ze bij een grote afvalhoop van bladeren en takken kwamen, waar ze zich achter konden verstoppen.

Ze zagen nu een bouwvallig schuurtje, waarvan de ramen met planken waren dichtgetimmerd.

“Dit is de achterkant,” fluisterde Freddy. “De deur zit aan de andere kant, vlak bij het gat in de muur.” De kinderen wachtten even en luisterden. Vanuit de schuur klonk zacht gemompel, maar ze konden niet precies verstaan wat er werd gezegd. Freddy klom over de afvalhoop heen en liep op zijn tenen naar een van de dichtgetimmerde ramen. Voorzichtig gluurde hij door een spleet naar binnen. Hij stak zijn duim op naar de anderen, die nu ook onhoorbaar dichterbij kwamen.

Een grote groep kinderen zat in een kring op de grond bij het spookachtige schijnsel van een paar kaarsen. Naast Diederik stond een grote kaars, zodat zijn gezicht duidelijk te zien was. Hij las op gedempte toon iets voor van een stuk papier. De rest van de kinderen was doodstil, zodat Kim, Marloes, Freddy en Guus konden horen wat er gezegd werd.

“...daarom wordt iedereen die de club verraadt gestraft. De generaals en de kolonels mogen zeggen wat die straf is. Je moet dan bijvoorbeeld tien keer het Donkervlietse Pad op en neer lopen of twintig kniebuigingen maken. De ergste straf is dat je tien tikken op je hand krijgt met een liniaal. Als je die straffen niet wilt, moet je uit de club.” Diederik keek de kring rond en zei zacht: “Avé, de Bende van Donkervliet!”

Alle kinderen antwoordden in koor: “Avé, de Bende van Donkervliet.”

Buiten keken de vier kinderen elkaar even aan. Marloes tikte op haar voorhoofd en fluisterde: “Stapelgek.” Guus drukte zijn vinger op zijn mond: ze mocht niets zeggen, dat was veel te gevaarlijk. Diederik ging weer verder met voorlezen. “Leden van de bende moeten elkaar altijd helpen. Als iemand van onze bende wordt lastiggevalen, dan vechten we met z’n allen terug. Als we tegen iemand moeten vechten die sterker is dan wij, dan worden we geholpen door onze lijfwachten.”

Uit het donker traden nu twee gestalten naar voren, die ook in de kring gingen zitten.

Freddy deinsde angstig achteruit en ook de andere drie kinderen schrokken: het waren Bokkepoot en Grote Bek. Ze hoorden nu een andere stem en gluurden weer door de spleet.

Het was Peter die zei: “Dus als Guus tegen onze club is,

dan pakken we hem.”

“Net als Kim en Marloes!” riep Angela enthousiast. “Ssss... sssst...” klonk het nu van alle kanten. “Niet zo hard,” siste Diederik, “anders verraden we ons geheime clubhuis.”

“Kim en Marloes,” zei Angela nu zachtjes, “die meiden zijn hartstikke verwaand. Ze hebben altijd wat te zeggen in de kring.”

“Net als Guus,” voegde Peter er gauw aan toe. “Ze zeggen vaak wel goede dingen,” zei iemand, maar het was niet goed te horen wie dat was.

Peter was inmiddels gaan staan en zag er heel eng uit doordat je zijn gezicht bijna niet meer kon zien bij het flauwe schijnsel van de kaarsen. “Generaal,” zei hij, “ze waren de lievelingetjes van Ineke. Dat moet nou maar eens afgelopen zijn!”

Diederik gaf een plastic zak aan Ronald. “Ga nog eens rond.”

Ronald ging de kring rond en alle kinderen kregen een kauwgum.

Tevreden liet Diederik zijn blik over de kinderen gaan en riep zacht: “Avé, de Bende van Donkervliet!” Onmiddellijk herhaalde iedereen de groet.

“Ik vind ook wel dat sommige kinderen in onze klas werden voorgetrokken,” ging hij rustig verder. “Ik zeg ‘werden voorgetrokken’, want daar komt nu verandering in. Die

kinderen zijn geen lid van onze Bende, dus zijn ze onze tegenstanders.” Hij wachtte even om het woord ‘tegenstanders’ goed tot iedereen te laten doordringen. “Zolang ze zich rustig houden, zullen we ze natuurlijk niks doen. Ze moeten zich gewoon niet met onze Bende bemoeien, dan hoeven ze niet bang voor ons te zijn.”

“Ze doen toch ook niks, generaal,” zei iemand. “Jawel Pim, ze doen wel wat. Ze proberen achter de geheimen van onze Bende te komen. Gisteren heeft Freddy geprobeerd om Fabian uit te horen. Ze willen heel graag weten waar ons geheime clubhuis is. En als ze dat eenmaal ontdekt hebben, komen ze hier naar toe om alles kapot te maken!”

“Waarom?” vroeg Pim. “Omdat ze jaloers zijn op ons.”

Monica stak haar vinger op. “Wat gebeurt er als Jan-Willem die kinderen toch voortrekt?”

“Dan laten we merken dat we dat niet eerlijk vinden.”

“Hoe dan?”

“Nou, dan zegt één van ons dat ze worden voorgetrokken en dan roepen alle anderen dat het zo is. Jan-Willem is nieuw en zal het zeker geloven als bijna de hele klas het zegt. Avé, de Bende van Donkervliet!”

“Avé, de Bende van Donkervliet,” antwoordden de anderen.

Nu stak Esther haar vinger op en zei: “Ik vind het toch niet leuk als we zo vervelend doen tegen die kinderen.”

“Wil jij wel bij de Bende van Donkervliet?” vroeg Diederik streng. Ties en Ronald deden een stapje naar voren en stonden nu groot en dreigend achter Diederik. “Ik vind zo’n geheime bende wel leuk,” antwoordde Esther, “alleen niet als we andere kinderen gaan pesten.”

“Dat doen we natuurlijk ook niet,” zei Diederik geruststellend, “maar we zijn een geheime club en als iemand onze club lastig valt, dan vechten we wel terug. Maak je nou maar geen zorgen, Esther. Die kinderen zullen heus wel zo verstandig zijn om zich niet met ons te bemoeien. We zijn hartstikke sterk met zijn allen. Avé, de Bende van Donkervhet!”

“Avé, de Bende van Donkervhet!” was het antwoord van de kinderen en het klonk angstaanjagend. Buiten stootte Guus de anderen aan en wenkte dat ze mee moesten komen. Haastig slopen ze weer terug tussen de coniferen door, langs de bosjes en over het pad. Bij de achteringang van Huize Donkervhet was Marloes de eerste die wat zei.

Van woede stampvoette ze en kwam bijna niet uit haar woorden. “Verdomme...die rotzak, die schoft, die...die...hij stookt de hele klas tegen ons op.”

Kim had tranen in haar ogen. “Ik vind het zo gemeen,” zei ze zacht.

“Hij heeft Bokkepoot en Grote Bek er ook nog bij gehaald,” gromde Freddy, “het lijkt wel oorlog.” Guus knikte.

“Kim had gelijk. Er gebeurt iets heel raars in onze klas sinds Ineke weg is.”

“Het komt door Jan-Willem!” riep Marloes boos. “Die kan de klas niet aan en nou denkt Diederik dat hij de baas kan spelen. Als kinderen niet doen wat hij zegt, dan krijgen ze straf of hij haalt die twee van de Regenboogschool erbij.”

“Precies,” zei Freddy, “hij is een dikke tator.”

“Ik vind het eng gedoe,” zei Marloes.

Freddy haalde zijn schouders op. “Ach, zo’n geheime club is best leuk en van dat leger en zo, maar het is gemeen dat hij iedereen tegen ons opstookt.”

Guus stond ineens zenuwachtig in zijn zakken te graaien. “Mijn muts!” riep hij. “M’n muts ligt daar nog. Ik had hem op de grond gelegd toen we bij de schuur zaten.” Geschrokken keken de kinderen elkaar aan. “We moeten hem halen,” zei Marloes. “Als ze hem vinden, weten ze meteen dat we gespioneerd hebben. Er is maar één in onze klas die zo’n gele muts heeft.” Het bleef even stil.

“Ik ga terug,” zei Freddy. “Wachten jullie hier op mij.” Hij draaide zich om, rende het pad op en verdween tussen de struiken.

Zwijgend bleven de drie andere kinderen achter, terwijl ze naar de plek keken waar Freddy tussen de struiken was verdwenen.

Spionnen

Freddy sloop tussen de coniferen door tot aan de afvalhoop van bladeren en takken, waar hij zich achter verborg. Hij luisterde ingespannen, maar hij hoorde geen geluid meer uit de schuur komen. Hij gluurde voorzichtig over de afvalhoop om te zien of hij de muts van Guus ergens zag. Guus moet zich vergist hebben, dacht hij, want er was geen muts te bekennen. Misschien had hij hem helemaal niet op gehad en bij oma laten liggen. Toen herinnerde hij zich het moment dat ze van oma afkwamen en naar buiten liepen. Die koude wind, Kim die haar capuchon opzette en Guus die zijn gele muts over zijn zwarte krullen trok. Dat ding moest hier liggen!

Freddy wachtte even, haalde toen diep adem en krom over de berg met afval. Gebukt liep hij naar de schuur en gluurde weer door de kier van het dichtgetimmerde raam. Het was donker.

Opgelucht ging hij rechtop staan: ze waren al weg. Nu kon hij even rustig naar die muts zoeken, zonder dat er gevaar dreigde. Hij keek nog eens goed om zich heen. Wacht, op de

grond lagen ook een heleboel bladeren. Misschien was de muts daar tussen gekomen. Freddy ging op zijn knieën zitten en veegde wat bladeren opzij.

Ineens stokte de adem in zijn keel. Naast hem stonden twee voeten. Hij keek omhoog en staarde recht in het grijnzende gezicht van Grote Bek.

Daarna gebeurde alles heel snel. Hij werd vastgegrepen en iemand drukte een hand op zijn mond, zodat hij nauwelijks meer geluid kon maken. Ze sleurden hem mee, de hoek om naar de deur van de schuur. Die deur ging open en ze brachten hem naar binnen. De hand werd van zijn mond afgehaald, maar op hetzelfde moment draaiden ze zijn arm op zijn rug.

“Kop dicht,” zei iemand vlak bij zijn oor, “anders draaien we je arm nog een slagje om.”

Hij hoorde de stem van Diederik. “Zet hem maar hier op de grond en de kaarsen mogen ook weer aan.” Freddy werd naar voren geduwd. Ronald rukte even aan zijn arm en commandeerde: “Zitten.” Kreunend zakte Freddy op de grond.

De kaarsen werden aangestoken. Het duurde even voor Freddy gewend was aan de donkere ruimte waar in het midden een paar kaarsen stonden te flakkeren, maar al gauw zag hij dat alle kinderen er nog waren.

Van de dappere Freddy, die de leiding had van de

sluippartij in de tuin, was niet veel meer over. Wit weggetrokken en met neergeslagen ogen zat hij ineengedoken op de grond. “Zo!” zei Diederik op hatelijke toon. “Het arbeiderszoonkje is een spion geworden.”

Freddy kromp in elkaar: hij vond het vreselijk dat Diederik hem ‘arbeiderszoonkje’ noemde. “Vertel maar eens: waar zit die andere spion?” Freddy antwoordde zacht: “Ik was alleen.” De kinderen begonnen te lachen.

Ronald draaide Freddy’s arm een stukje verder. “Je liegt, Bolle!”

“Au...ik lieg niet...ik...ik was bij mijn oma op bezoek en mocht in de tuin spelen en toevallig kwam ik hier...au!”

“Hij heeft pijn,” zei Esther ineens. “Jullie moeten niet zo gemeen doen.”

Dankbaar keek Freddy haar aan.

“Laat hem maar even los,” zei Diederik. “We weten toch wel dat je liegt, Freddy.” Hij wees naar het midden van de kring. Daar lag de gele ijsmuts van Guus. “Ik vind het wel heel goed van je dat je Guus niet wilt verraden,” ging Diederik wat vriendelijker verder. “Je zou vast een trouw lid van de Bende van Donkervliet zijn.” Freddy bleef naar de grond kijken zonder antwoord te geven.

“Geef die jongen eens wat snoep. Voor de schrik.” Peter legde een kauwgum en een dropstengel voor hem neer, maar hij deed of hij het niet zag. Fabian stond op. “Zal ik even

kijken of Guus soms nog in de buurt is?”

“Misschien waren Kim en Marloes er ook wel bij,” riep Monica.

“Freddy?” vroeg Diederik.

Freddy schudde zijn hoofd. “We waren met z’n tweeën. Die meiden hebben er niks mee te maken.” Diederik wees naar Fabian: “Jij en Peggy en Ronald gaan even kijken, maar wees voorzichtig. Hij mag jullie niet zien. Avé, de Bende van Donkervliet!”

Fabian, Peggy en Ronald sloegen met de vuist op hun borst, beantwoordden de groet en verdwenen naar buiten. Diederik keek de kring rond. “Soldaten en kolonels, we hebben een spion gevangen,” zei hij plechtig. “Nu moeten we erachter zien te komen wat hij allemaal gehoord heeft, want hij kan onze club verraden. Freddy, wat heb je gehoord?”

“Niks.”

Peter sprong op. “Generaal, in onze geheime regels staat wat er moet gebeuren met verraders. De kolonels mogen de straf zeggen. Zal ik hem tien tikken op zijn hand geven met de liniaal?”

Vanuit de kring klonk onrustig gemompel en Diederik begreep dat de meeste kinderen dat niet wilden. Hij loerde even naar Freddy, die zat te zweten van angst. Diederik dacht even na: hij moest dit op een andere manier aanpakken. “Je merkt het, Freddy,” zei hij, “natuurlijk willen we je geen pijn

doen. Misschien kunnen we het wel op een andere manier oplossen. We moeten daar eens rustig over praten.”

Hij begon te vertellen over de Bende van Donkervliet: hoe spannend het was om bij een geheime club te zijn en dat ze nog wel een goede kolonel konden gebruiken. De meeste kinderen begonnen instemmend: “Ja, ja!” te roepen en Jasper klapte enthousiast in zijn handen. “Kom ook bij de club, Freddy, dan word je kolonel, net als ik.” Het drong nog niet helemaal tot Freddy door wat er gezegd werd. Met zijn gedachten was hij bij Guus, Marloes en Kim en hij vroeg zich af wat er zou gebeuren als ze ook ontdekt werden.

Diederik tikte op zijn schouder en fluisterde dat hij iets wilde zeggen, dat de anderen niet mochten horen. Freddy snapte er niks van, maar hij krabbelde toch overeind en liep met Diederik mee naar een donker hoekje van de schuur. Bij de achteruitgang van Huize Donkervliet stonden Guus, Kim en Marloes nog steeds te wachten op de terugkomst van Freddy.

Hoe langer hij wegbleef, hoe zenuwachtiger ze werden. “Hij is zeker al een kwartier weg,” zei Marloes. Guus keek op zijn horloge. “Dat valt wel mee. Ik denk dat er pas tien minuten om zijn.”

“Misschien is het net afgelopen,” zei Kim, “en moet hij wachten tot iedereen weg is.”

Zwijgend starden ze naar de struiken waar Freddy uit zou

moeten komen.

Iedere keer keek Guus op zijn horloge. “Als hij er over vijf minuten niet is, ga ik kijken,” zei Marloes.

De volgende vijf minuten leken wel een uur te duren, maar toen ze om waren, liep Marloes kordaat het pad op naar de struiken.

“Als ik over tien minuten niet terug ben, dan moeten jullie ook komen,” riep ze zacht. De tijd kroop weer voorbij. “Drie minuten om,” zuchtte Guus. “Die stomme muts ook!” Kim friemelde aan het koordje van haar capuchon. “We hadden mee moeten gaan met Marloes.” Guus knikte. “Maar ze was weg voor we er erg in hadden.” Hij keek even later weer op zijn horloge. “Vijf minuten om. Laten we er maar achteraan gaan.”

Ze holden het pad op en wilden net de struiken induiken, toen Marloes kwam aanhollen. “Wegwezen,” hijgde ze, “gauw, ze komen!” De drie kinderen renden naar Huize Donkervliet en vluchtten de gang in. Daar stond een grote leren bank waarop de bejaarde bewoners konden uitrusten na een wandeling in de tuin. Ze verstopten zich achter de bank. “Ik was...ik was al vlak bij die coniferen.” Marloes had bijna geen adem meer. “Ineens hoorde ik stemmen. Fabian en nog een paar kinderen. Ik ben meteen teruggegaan.” Guus keek voorzichtig over de rand van de bank naar buiten. “Daar zijn ze! Fabian, Peggy en Bokkepoot. Ze staan bij de struiken. Ze

lopen een stukje het pad op...nu gaan ze terug.” Ineens hoorden ze achter zich een stem: “Zeg jongelui, wat moet dat daar. Het is hier geen speelplaats.”

De portier van Huize Donkervliet was uit zijn glazen hokje gekomen en stond wijdbeens in de gang. “We mochten in de tuin spelen van de oma van Freddy,” antwoordde Marloes.

“Precies, in de tuin, maar niet hier in de hal. Vooruit, kinderen, naar buiten.”

De kinderen keken even of de kust veilig was en wilden weer de tuin ingaan.

“Ho, ho!” riep de portier. “Jullie hebben daar al lang genoeg rondgehangen. Het is trouwens geen weer om buiten te spelen, dus gaan jullie maar gauw naar huis. Hier is de uitgang.” Hij wees naar de voordeur. “Ja maar, meneer...” begon Guus.

“Niks te ja-maren. Kom, wegwezen nu. Het is mooi geweest! ”

Bedremmeld verlieten de kinderen Huize Donkervliet en gingen op het trapje voor de ingang zitten. Ze zaten nog maar net of de portier stond alweer achter hen.

“Vooruit, ga je moeder vervelen. Hier niet voor de deur gaan liggen.”

“Lul!” mompelde Marloes. “Wat zei je daar, brutaal kind?”

Guus trok Marloes mee. “Kom nou maar, die man snapt

er toch niks van.”

“Wil jij ook even je grote mond houden,” riep de portier, “Die zwarten denken tegenwoordig ook maar dat ze alles mogen zeggen.”

Het werd Kim nu ook te veel. “Nou wordt het helemaal mooi!” riep ze boos. “Dat Guus zwart is, heeft er niks mee te maken.”

“Je bent trouwens kleurenblind,” deed Marloes er nog een schepje bovenop, “Guus is niet zwart. Hij is bruin. En jij bent een slijmbal!”

De portier werd woedend. Als een bezetene stormde hij het trapje af.

De kinderen zetten het op een lopen en pas halverwege de straat gaf de portier het op. Hij bleef nog een tijd staan schelden met opgeheven vuist en liep toen mokkend terug naar Huize Donkervliet.

De kinderen keken hem na, terwijl ze stonden uit te hijgen tegen een boom.

“Alles gaat vandaag mis,” zuchtte Marloes.

Guus werd kwaad. Hij sloeg met zijn vuist tegen de boom. “Ik wil weten waar Freddy is en ik wil mijn muts terug!”

“Weet je wat we doen,” stelde Kim voor, “we houden op met dat stomme gesluip. We gaan gewoon naar het Donkervlietse Pad, klimmen door dat gat in de muur en vragen of Freddy daar is.”

Marloes en Guus aarzelden. Ze vroegen zich af of dat nou wel verstandig was. Misschien zat hij nog ergens verstopt en zouden ze hem zo verraden.

“We kunnen toch in elk geval gaan kijken op het Donkervlietse Pad, want nu doen we helemaal niks!” Daar waren ze het mee eens, maar Marloes wilde voor geen goud langs de ingang van het bejaardenhuis. “Dadelijk komt die halfgare portier weer naar buiten hollen.” De kortste weg naar het Donkervlietse Pad liep langs de portier, maar de kinderen wilden liever omlopen. In looppas liepen ze de straat uit, want ze moesten nu een flinke omweg maken en ze waren langzamerhand ontzettend bezorgd geworden over Freddy. Toen ze dan ook eindelijk de hoek van het Donkervlietse Pad omkwamen, hadden ze bijna geen adem meer.

“En dat...” hijgde Marloes, “allemaal...voor die domme portier.”

Ze liepen voorzichtig naar het gat in de muur. Daarachter was niemand te bekennen. Guus duwde het prikkeldraad opzy en klom naar binnen. “Kijk uit,” fluisterde Kim.

“Ik wil verdomme mijn muts terug,” mopperde Guus, “en Freddy!”

Vlak achter de muur stonden een paar miezerige coniferen en wat verwaarloosde struiken. Tussen de takken door zagen ze het schuurtje staan.

“Kom,” zei Kim tegen Marloes, “we gaan mee.” De

meisjes klommen ook over de muur en slopen achter Guus aan. De schuur lag er verlaten bij en toen Guus de deur opentrapte, was ook binnen niemand te zien. “Weg! Ze zijn al weg!” riep Guus.

De kinderen liepen de schuur in en snoven de lucht op van kaarsen die net waren uitgemaakt. “Ze moeten nog maar pas vertrokken zijn,” zei Marloes. Kim rende naar buiten en begon te roepen: “Freddy! Freddy!” Maar er kwam geen antwoord.

Met z’n drieën klommen ze over de afvalhoop en volgden het pad tussen de coniferen, terwijl ze bleven roepen. Toen ze eindelijk het pad tegenover de achteringang van Huize Donkervliet bereikten, hadden ze nog steeds geen spoor gevonden van hun vriend. Ze renden weer terug en doorzochten het struikgewas rondom de schuur. Freddy bleef onvindbaar.

Kim dacht even na. “Misschien is hij net teruggekomen op het moment dat de portier ons buiten zette en dacht hij dat we weg waren gegaan. Nou zit-ie vast thuis boos te wezen op ons.”

“Vast,” riep Marloes, maar eigenlijk geloofde ze er niets van. “Dan gaan we naar zijn huis,” zei Guus, die het zich ook niet kon voorstellen, maar diep in zijn hart hoopte dat het wel waar was.

Toen ze vlak bij het huis van Freddy waren, zei Guus: “Gaan jullie maar vragen of hij thuis is. Ik wacht hier even.”

De meisjes keken hem verbaasd aan.

Guus probeerde snel uit te leggen waarom hij niet meeging. “Het kan gewoon niet. Freddy mag van zijn vader helemaal niet met mij spelen omdat ik...eeeh...nou ja... gewoon...omdat ik een neger ben.”

“Die ook al!” zei Marloes boos. “Zeker familie van die portier. ”

“Freddy vindt het zelf ook stom,” voegde Guus er gauw aan toe, “en zijn oma ook. Maar ga nou maar gauw kijken of hij thuis is. Dat is nu veel belangrijker.” De twee meisjes liepen door, terwijl Guus bleef wachten. Nog geen vijf minuten later waren ze al terug. Ze keken alletwee of zojuist het huis van Freddy was ingestort. “Wat is er?” vroeg Guus verontrust. “Hij zit bij Diederik.”

“Wat?!”

“Z’n moeder zei dat hij net had opgebeld om te zeggen dat hij bij Diederik aan het spelen was.”

“Verdomme, dus toch!”

“Wat?”

“Snappen jullie het dan niet? Freddy zit ook bij de Bende van Donkervliet!”

Een brief van Ineke

De volgende morgen, op school, bleek dat Guus gelijk had. Toen ze naar Freddy toe gingen, draaide hij zich om en liep weg.

Guus ging hem achterna en vroeg: “Freddy, wat is er gisteren gebeurd?”

“Niks,” bromde Freddy, “laat me met rust.”

“Zit jij ook bij de Bende?” Freddy gaf geen antwoord. “Je was gisteren toch bij Diederik thuis?”

“Nou en?” zei Freddy boos. “Ik mag toch doen, wat ik zelf wil. Daar heb jij toch niks mee te maken.” Guus legde zijn hand op Freddy’s schouder. “Hé Freddy, wij zijn toch vrienden.”

Met een wild gebaar sloeg Freddy de hand van Guus weg. “Laat me met rust. Ja, ik zit bij de Bende van Donkervliet. Dat moet ik toch zelf weten.”

Verslagen bleef Guus staan: hij begreep er niets meer van. Marloes en Kim stonden inmiddels met Jasper en Esther te praten.

“Kom er toch ook bij,” riep Jasper, “het is hartstikke leuk

en Diederik is best aardig.”

“Bijna iedereen uit de klas doet mee,” zei Esther enthousiast. “Freddy ook. Hij is nu ondergeneraal.”

“Wat is-ie?”

“Ondergeneraal. Hij komt direct onder Diederik,” legde Jasper uit. “En dan komen de kolonels en dan de soldaten.”

“Maar hoe kan dat dan?” vroeg Marloes. “Gisteren wilde Freddy helemaal niet bij jullie.”

Esther knikte. “Hij had ons bespioneerd met Guus en toen hebben we Freddy gepakt. Eerst wilde hij niet, maar toen heeft Diederik iets geheims met hem besproken en ook nog gezegd dat hij ondergeneraal mocht worden en toen...”

“Je moet je mond houden,” snauwde Jasper. “Dat zijn geheimen van de club. Die mag je alleen weten als je er ook bij komt.”

“Diederik wil niet eens dat we bij z’n club komen,” zei Marloes.

Jasper trok Esther mee en terwijl ze wegliepen, riep hij nog: “Je zou er best bij mogen, als je niet zo de baas zou spelen. Misschien mogen jullie dan soldaat worden.” Marloes stampte boos op de grond: “Nou ja! De baas spelen. Wie speelt er hier de baas?”

Kim wees naar het midden van de speelplaats waar Guus met een ongelovig gezicht naar het klimrek stond te kijken. Daar verzamelde zich zo langzamerhand de hele Bende van

Donkervliet.

Freddy was er ook bij en werd door verschillende kinderen op zijn schouders geslagen en hartelijk begroet. Guus draaide zich om en kwam met een verdrietig gezicht naar de twee meisjes toe. Nog voor hij iets kon zeggen, stond Diederik ineens naast hen.

“Je hebt wat laten liggen, Guus,” zei hij met een gemeen grijnsje op zijn gezicht. Hij liet de gele ijsmuts voor Guus op de grond vallen.

De kinderen bij het klimrek zagen het en er klonk een luid applaus.

Guus antwoordde niet. Door wat er met Freddy was gebeurd, was hij zo in de war dat hij gedachteloos zijn muts opraapte en voor zich uit staarde.

“En als je weer komt spioneren,” ging Diederik verder, “dan grijpen we jou ook.”

Hij liep nu met langzame stappen in de richting van het klimrek. Halverwege draaide hij zich nog even om en keek Guus met een verwaande blik aan.

Vanaf het klimrek klonk nu: “Avé, de Bende van Donkervliet! Avé, de Bende van Donkervliet!”

Diederik werd met gejuich door de Bende ontvangen en toen hij dropstengels begon uit te delen, was het ‘Avé, de Bende van Donkervliet’ weer niet van de lucht. Pas toen de bel ging en Jelle Landsmeer de deur openmaakte, werd het

weer rustig.

De kinderen aten snel hun drop op, want Diederik had gezegd dat er in school niet meer gesnoept mocht worden. Met veel lawaai trok de Bende van het klimrek naar de ingang van de school.

De andere klassen keken er vol bewondering naar. Iedereen had inmiddels wel gehoord van de Bende en sommige kinderen van de andere klassen hadden geprobeerd erbij te komen, maar Diederik wilde dat nog niet. De Bende mocht voorlopig niet te groot worden, vond hij. Jelle had hem een keer gevraagd, wat dat eigenlijk voor club was. “Gewoon een schooldub, meester,” had Diederik geantwoord. Jelle had ook gezien dat hij snoep uitdeelde en wilde weten hoe hij daaraan kwam. Diederik had een verhaal opgehangen over een oom die bij een snoepfabriek werkte. Vanaf dat moment had hij de leden van de club bevolen om niet meer te snoepen in school. Ook Jan-Willem wilde wat meer weten over de club, maar eigenlijk begreep hij er niet veel van. Hij had het nog zo druk met alles goed te organiseren en een beetje rust in de klas te krijgen, dat hij nauwelijks oog had voor wat er aan de hand was. Wel snapte hij dat Diederik een belangrijke figuur was in de klas. Hij vond dat zelfs prettig, omdat Diederik zich tegenover hem altijd even vriendelijk en beleefd gedroeg.

Die ochtend begonnen ze zoals gebruikelijk in de kring.

Kim stak meteen haar vinger op en vertelde dat ze een brief van Ineke had gekregen. De meeste kinderen reageerden heel enthousiast en vroegen haar de brief voor te lezen. Peter was de enige die dat niet nodig vond. “We hebben nou toch Jan-Willem. We hoeven toch niet die hele brief van Ineke te horen.” Hij keek even naar Diederik, want hij verwachtte dat die hem zou bijvallen. Uiteindelijk was het nu toch weer één van die rotmeiden die alle aandacht naar zich toe trok, terwijl ze gisteren net hadden afgesproken dat het nou maar eens afgelopen moest zijn. Diederik keek even de kring rond en zag dat de meeste kinderen de brief wel wilden horen. Ook hij ergerde zich aan Kim. Ze was een van ‘de tegenstanders’, zoals hij gistermiddag had gezegd en nu was het haar toch weer gelukt om in het middelpunt van de belangstelling te komen. Maar Diederik begreep ook dat juist hij enthousiast moest doen over de brief van Ineke. Zeker de jongere kinderen zouden het gek vinden als hij, de generaal van de Bende van Donkervliet, tégen Ineke zou zijn.

Vooraf na de bijeenkomst van gistermiddag in de geheime hut was Diederik helemaal zeker van zichzelf. Bijna de hele klas beschouwde hem als de leider. Het was afgelopen met de populariteit van Guus en die twee meiden. Hij had het nu voor het zeggen en hij voelde heel goed aan dat hij voorzichtig te werk moest gaan. Het ene moment moest hij gewoon meedoen met de klas, maar als het erop aankwam moest hij

duidelijk zeggen wat hij wel of niet wilde.

Sommige kinderen keken zijn kant uit alsof ze zijn goedkeuring verwachtten over het voorlezen van de brief. “Ja, voorlezen!” riep Diederik. Jan-Willem knikte instemmend. Kim begon voor te lezen.

“Lieve Kim, hartstikke bedankt voor je leuke brief. Ik ben blij dat het zo goed met je gaat. Sorry dat het zo lang duurde voor ik je terug kon schrijven, maar je snapt vast wel dat ik het erg druk heb gehad. Tom en ik zijn bijna klaar met het inrichten van ons huis en op de nieuwe school ben ik ook al aardig gewend.

Het viel in het begin niet mee. Mijn nieuwe klas was helemaal niet zo blij met mijn komst. Vorig jaar hadden ze een hele leuke meester en omdat ik niet meteen in augustus kon beginnen in Breda, hebben ze eerst een tijd een paar invallers gehad. Bij die invallers hebben ze de boel behoorlijk op stelten gezet, dus toen ik kwam, gingen ze daar gewoon mee door.

Je had me vast niet herkend, de eerste weken in mijn nieuwe klas. Ik moest heel streng zijn en zelfs straf uitdelen. Ze vonden me maar een stom mens. Gelukkig gaat het nu veel beter en kan ik de klas nu al wat vrijer laten. Ze zijn hier op school nog niet zo gewend om zelfstandig te werken, dus wat dat betreft moet er nog veel gebeuren. Het zal voor Jan-Willem ook wel wennen zijn en ik kan me best voorstellen

dat het in het begin nog wat rommelig is in jullie klas. Dat is vrij normaal, denk ik, als je in een nieuwe klas moet beginnen.”

“Zo is dat,” onderbrak Jan-Willem, die blij was met wat Ineke schreef. “Ik vind trouwens dat het de laatste tijd steeds beter gaat met onze klas. Het is veel gezelliger en een stuk rustiger.”

Er klonk van alle kanten instemmend gemompel, maar Marloes protesteerde. “Ik vind van niet,” zei ze droog.

“Hoezo Marloes?” vroeg Jan-Willem. “Ik begrijp je niet.”

“Nou gewoon...ik weet niet.” Marloes keek een beetje hulpeloos naar Guus en Kim, want ze wilde dat die ook wat zouden zeggen.

Guus stak zijn vinger op, maar voor hij wat kon zeggen, riep Angela: “Het komt omdat ze nou niet meer zo voorgetrokken wordt zoals bij Ineke.”

“Dat is helemaal niet waar,” antwoordde Marloes boos. “Dat is wel waar,” zei Diederik rustig. “Jan-Willem let daar veel beter op.”

Marloes sprong woedend op en wees naar Diederik. “Ja en nu wordt meneer de generaal voorgetrokken door Jan-Willem en door de hele klas. Iedereen loopt braaf achter Diederikje aan omdat hij kilo’s snoep uitdeelt en geheimzinnig zit te doen met kaarsjes in een schuurtje.” Iedereen begon door elkaar te roepen. Peter, Angela en

Monica scholden Marloes uit voor ‘kapsoneskind’. Guus nam het voor haar op, maar het leek wel of de hele klas zich tegen hem keerde.

Kim zat met gebogen hoofd naar de brief van Ineke te staren. Tranen liepen over haar wangen en vielen met dikke druppels op de brief.

Clara kwam naar haar toe lopen en sloeg een arm om haar heen. “Trek het je toch niet aan,” zei ze.

“Iedereen is bij Diederik,” snikte Kim. “De hele sfeer is verpest in de klas.”

“Dan kom je toch ook bij de club,” stelde Clara voor. “Dat heb ik ook gedaan. Ik ga niet naar die bijeenkomsten en zo, maar snoep krijg ik wel. Je hoeft alleen maar af en toe ‘Avé, de Bende van Donkervliet’ te roepen.”

Met betraande ogen keek Kim naar Clara. Die maakte overal een grapje van. Zelfs van de Bende van Donkervliet. Jan-Willem deed inmiddels verwoede pogingen de klas weer rustig te krijgen, maar niemand scheen te willen luisteren. Hij zag dat Marloes en Guus als twee kemphanen tegenover Peter, Diederik, Angela en Monica stonden. Het was een gekrijs van jewelste. Hij hoorde sommige kinderen ‘Avé, de Bende van Donkervliet’ roepen en toen hij in de gaten kreeg dat Kim zat te huilen, was de maat eindelijk voor hem vol.

Hij stapte de kring uit, liep naar het bord, greep de bordliniaal en liet die met een oorverdovende knallen

op de dichtstbijzijnde tafel neerkomen. “En nu is het verdomme afgelopen!” brulde hij. “Als de sodemieter gaat iedereen op zijn stoel zitten en houd zijn grote bek dicht!” Het was meteen doodstil. Stomverbaasd keken de kinderen naar hun meester. Zo kwaad hadden ze hem nog nooit gezien.

“De eerste de beste die nou nog zijn mond opendoet gooi ik de klas uit. Begrepen! Zijn jullie nou helemaal! Kim zit hier een brief voor te lezen en voor we het weten, is er alweer ruzie. Zitten iedereen en luisteren!”

“Nou, nou,” zei Jasper net hard genoeg dat iedereen het hoorde, “en net zei hij nog dat het zo gezellig was in de klas.”

“D’ruit!” donderde het door de klas. Met grote stappen liep Jan-Willem naar de deur en smet die open. Jasper aarzelde even.

“Komt er nog wat van,” brulde Jan-Willem en hij zag nu vuurrood, “of moet ik je komen halen!” Jasper snapte dat het menens was en liep snel de klas uit. Met een knal trok Jan-Willem de deur achter hem dicht.

“Zo en nu gaat Kim verder met de brief!” Kim schudde haar hoofd: ze wilde niet meer. Even leek het of Jan-Willem weer kwaad zou worden, maar hij zei alleen: “Goed, dan niet!” Vervolgens plofte hij neer op zijn stoel achter zijn bureau en commandeerde: “Iedereen terug naar zijn groep en aan je taak. Ik wil niemand meer horen.”

Zwijgend pakten de kinderen hun stoel op en gingen achter hun tafel zitten. Na een paar minuten was iedereen rustig aan het werk. Pas na een hele tijd riep Jan-Willem de kinderen van groep zes bij zich in de hoek van de klas voor een lesje aan de groepstafel.

Even later was hij zo druk bezig met het uitleggen van de verleden tijd van het werkwoord, dat hij niet zag hoe Diederik triomfantelijk naar Kim keek. Van het voorlezen van de brief was niet zoveel terechtgekomen en dat was precies wat Diederik wilde.

De wraak van de Bende van Donkervliet

Guus, Kim en Marloes liepen zwijgend de school uit. Het was de hele dag verder rustig geweest in de klas na de uitbarsting van Jan-Willem. Alleen tussen de middag was er nog wat geharrewar geweest, toen Peter dreigend aan Marloes had gevraagd: “Hoe weet je dat, van die kaarsjes en die schuur?”

Marloes had hem spottend aangekeken. “Je bent zeker gestuurd door dat snertgeneraaltje om ons uit te horen. Tja, hoe weten wij dat? Zal ik je dat eens vertellen? Wij vinden het leuk om uit te vinden wat kleuters op woensdagmiddag doen.”

“Ach kind, barst. We krijgen jullie nog wel. Ik zou maar oppassen voor de wraak van de Bende van Donkervliet,” had Peter gezegd en hij was onmiddellijk naar Diederik gehold om hem te vertellen wat hij van Marloes had gehoord. De vraag van Peter had de kinderen wel een beetje gerustgesteld.

“Freddy is nog niet helemaal verloren,” zei Guus. “Hij zit dan wel bij de bende, maar hij heeft niet verteld dat Kim en jij

ook gespioneerd hebben, anders had Diederik dat niet willen weten.”

“Ach, dat maakt niks uit, nou weet hij het toch,” zei Marloes. “Ik heb m’n mond weer eens voorbij gepraat.” Kim haalde haar schouders op. “Hij was er toch wel achter gekomen.”

Ze kwamen nu bij de oversteekplaats in de Dorpsstraat, waar ze even moesten wachten omdat de brigadiers net aan de overkant waren.

Guus grinnikte. “Ik ben nog onder de indruk van Jan-Willem. Wat was die woest vanmorgen.” Marloes deed hem na. “Als de sodemieter gaat iedereen op zijn stoel zitten en houdt zijn bek dicht!”

“Die arme Jasper,” zei Kim, “die heeft bijna de hele ochtend op de gang gestaan. En Jelle was het er ook nog helemaal mee eens toen hij kwam vragexi waarom zijn zoon op de gang stond.”

“Jelle dacht natuurlijk ook: eindelijk zet Jan-Willem de beuk erin,” zei Guus.

Kim keek opzij en zei: “Freddy komt eraan.” Even verderop zagen ze Freddy komen aansjokken. Hij zag er niet bepaald vrolijk uit en toen hij de kinderen in het oog kreeg, bleef hij staan. Hij durfde kennelijk niet bij hen te komen lopen.

Guus wilde naar hem toe gaan, maar Freddy draaide zich

meteen om en liep weg. Een stuk verderop, bij de supermarkt, bleef hij staan en ging aandachtig de reclames staan lezen.

“Dan niet,” zei Guus teleurgesteld.

De brigadiers waren inmiddels naar hun kant toe gekomen en gaven het teken dat ze over mochten steken. Guus zei de meisjes gedag, want hij liep niet verder mee. Hij moest naar voetbaltraining.

Kim en Marloes staken de Dorpsstraat over en liepen het Donkervlietse Pad in.

“Weet je wat ik zo raar vond,” zei Marloes, “dat Jan-Willem vanmorgen zei dat het de laatste tijd veel beter gaat met onze klas. Zou hij dan niks merken?”

“Volgens mij niet,” antwoordde Kim. “Hij vindt Diederik heel aardig en heeft niet in de gaten wat voor een eng jongetje het eigenlijk is.”

Plotseling gaf Marloes een gil. Met een katachtige sprong kwam Ties van Bokhoven uit een van de tuintjes te voorschijn. Razendsnel gooide hij een touw om Kim heen. Die begon meteen te schoppen, maar Ties wist haar pootje te haken en ze viel op de grond.

Marloes mepte met haar schoudertas op Ties' hoofd, terwijl ze krijste: “Vuile hufter, laat Kim los!” Ze voelde hoe ze van achteren werd vastgepakt en hoorde de stem van Ronald Bekkers.

“Hé, rustig een beetje jij!” En met een ruk trok hij de schouder tas uit haar handen. Daarna pakte hij haar arm en wilde die omdraaien, maar Marloes was iets sneller. Ze draaide zich om en schopte hem keihard tussen zijn benen. Ronald zakte krimpnd van pijn in elkaar.

Ties zag hoe zijn vriend kreunend op de grond lag. Woedend gaf hij Kim een stomp in haar gezicht en stormde op Marloes af. “Ik sla je kapot!” riep hij, maar Marloes was er al vandoor gegaan.

Ze rende terug naar de Dorpsstraat. “Guus!” gilde ze wanhopig. “Guus! Grote Bek en Bokkepoot!” Verder kwam ze niet, want Ties greep haar vast en probeerde haar weer het Donkervlietse Pad in te trekken.

Guus was inmiddels al een heel eind de Dorpsstraat ingelopen, maar het oorverdovende gegil van Marloes was overal bovenuit te horen. Hij zag nog net hoe Marloes door Ties werd meegetrokken en hij bedacht zich toen geen seconde.

Woest rende hij de straat over: hij zou die twee figuren er ongenadig van langs geven. Een auto remde.

Een paar voorbijgangers gilden en er volgde een harde klap.

Schuin over de weg stond een rode auto. Op de motorkap lag Guus. Hij bewoog niet meer.

Van alle kanten kwamen mensen aanlopen. Uit de auto

stapte een man. Hij zag lijkleek en stamelde: “Die jongen... hij stak ineens over.”

Marloes en Ties stonden als versteend naar de auto te staren. Ties liet Marloes los en mompelde: “Jezus.” Kim kwam hijgend aanrennen. Haar rechterwang zag nog vuurrood van de stomp die ze van Ties had gekregen. Rondom de auto stonden al veel mensen, zodat je niet meer kon zien wat er precies gebeurd was. Kim schudde Marloes door elkaar. “Wat is er? Wat is er?” Marloes wees. “Daar! Guus is door een auto...” Ze begon te snikken.

Ronald strompelde nu het Donkervlietse Pad uit en kwam dreigend op Marloes af. “Jij vuile trut!” riep hij half huilend. “Je hebt me tussen m’n benen getrapt. Ik sla je kapot.”

Ties trok hem mee aan zijn arm en siste: “Wegwezen hier! Die zwarte heeft een ongeluk gehad.” Ties rende weg, terwijl Ronald half hollend en strompelend achter hem aan ging.

Marloes en Kim liepen angstig naar de plaats van het ongeluk. Een vrouw probeerde hen tegen te houden. “Lopen jullie nou maar door, meisjes. Dit is niks voor kinderen.” Maar de meisjes lieten zich niet zo maar wegsturen. Ze wrongen zich tussen de mensen door en stonden ineens voor de auto.

Guus lag schuin over de motorkap. Zijn rechterarm zag er vreemd gedraaid uit.

Toen hoorden ze achter zich een enorm kabaal. “Ik wil

erdoor!” riep iemand huilend. “Hij is mijn vriend.” Er klonken kalmerende stemmen. “Rustig maar, jongen. Je kunt beter niet kijken.”

“Ik wil erdoor! Guus is mijn vriend!” Toen ontdekten Kim en Marloes dat het Freddy was die zich naar voren drong.

Op het moment dat hij Guus zag, bleef hij staan en fluisterde alleen maar: “Guus, Guus...” In de verte klonk de sirene van een politieauto. Daarna gebeurde alles heel snel. Een paar agenten begonnen de weg vrij te maken en toen even later een ziekenauto de Dorpsstraat indraaide, kon die tot vlak bij de rode auto komen.

Guus werd voorzichtig op een brancard gelegd en in de ziekenwagen gebracht.

Kim, Marloes en Freddy keken er met angstige ogen naar. Eén van de agenten kwam bij hen staan en vroeg of zij Guus kenden.

“Ja,” antwoordde Freddy zacht. “Hij is onze vriend.” Ze moesten nu precies zijn naam opgeven en vertellen waar Guus woonde.

De ziekenauto reed met loeiende sirene en blauwe zwaailichten weg en langzamerhand verspreidden alle toeschouwers zich.

Een andere agent was inmiddels bezig de bestuurder van de rode auto te verhoren en een paar mensen die het ongeluk hadden zien gebeuren.

Een vriendelijke mevrouw vroeg aan de kinderen of ze al een beetje over de schrik heen waren. “Ze waren er in elk geval snel bij,” probeerde ze de kinderen gerust te stellen. “Jullie vriendje is nu in goede handen. Ik zou maar gauw naar huis gaan als ik jullie was.”

De kinderen knikten en liepen terug naar het Donkervlietse Pad. Een tijdlang zeiden ze niets tegen elkaar. Pas toen ze bijna aan het einde van het Pad waren, vroeg Marloes aan Freddy: “Ik dacht dat Guus jouw vriend niet meer was, sinds je bij die stomme Diederik en zijn bende bent.”

Ineens begon Freddy vreselijk te huilen en rende weg. De meisjes keken elkaar niet-begrijpend aan. “Dat had je niet moeten zeggen,” zei Kim. “Waarom niet?” vroeg Marloes boos. “Hij wilde toch niks meer met Guus te maken hebben en nou ineens zegt hij dat Guus zijn vriend is.”

Kim zuchtte. “Ik snap het ook niet meer. Volgens mij wil hij helemaal niet bij de Bende van Donkervliet en toch zit hij erbij.”

“Hij wil er wèl bij,” zei Marloes. “Soldaatje spelen vindt hij hartstikke leuk en snoep ook!”

“Dat wel ja, maar hij vindt het niet leuk dat de Bende tégen Guus is.”

“Dan moet hij er niet bij gaan!” antwoordde Marloes fel. “Het is gewoon een slapjanus. Guus heeft een ongeluk gehad

en dat is allemaal de schuld van die rotbende. Bokkepoot en Grote Bek moesten ons natuurlijk pakken van Diederik. Peter heeft het tussen de middag zelf gezegd, dat we moesten oppassen voor de wraak van de Bende van Donkervliet. Freddy hoort ook bij de Bende en daarmee uit.”

Kim dacht even na. “En toch geloof ik niet dat hij er echt bij wil. Weet je nog wat Esther vanmorgen zei? Ze hadden Freddy betrapt bij de hut en eerst wilde hij niet bij de bende. Toen heeft Diederik iets geheims met hem besproken en wilde hij ineens wel.”

“Ja, maar Esther zei ook dat Freddy ondergeneraal werd en dat vindt hij natuurlijk prachtig.”

“Toch is er iets anders aan de hand,” hield Kim vol. “Ik zou wel eens willen weten wat dat geheim is.” Zwijgend liepen ze verder. Ineens snikte Kim zacht: “Guus...”

Marloes begon ook te huilen. Door het geharrewar over Freddy hadden ze zich tegenover elkaar nog even groot gehouden, maar nu lukte dat niet meer. Met de armen om elkaars schouders liepen ze huilend naar huis.

Waar is Freddy?

De volgende morgen groepten de kinderen bij elkaar op de speelplaats. Bij het klimrek stond niemand en toen Diederik samen met Peter het schoolplein opkwam en direct naar het klimrek liep, waren er maar een paar kinderen die erbij gingen staan. Veel kinderen hadden inmiddels gehoord dat Diederiks vrienden, Ties en Ronald, iets met het ongeluk te maken hadden en ze wilden eerst wel eens precies weten wat er gebeurd was. De meeste kinderen hadden zich verzameld rondom Marloes en Kim.

Marloes voerde het hoogste woord en deed uitvoerig verslag van het ongeluk. Sommige kinderen hadden inmiddels de wildste verhalen gehoord en dachten dat Bokkepoot en Grote Bek zo gemeen waren geweest om Guus onder een auto te duwen.

“Bijna wel, ja!” riep Marloes, want die vond dit een mooie kans om over die twee eens flink haar hart te luchten. Ze vertelde in geuren en kleuren wat er de vorige dag gebeurd was op het Donkervlietse Pad en hoe Guus hen had willen helpen, maar tegen een auto aangelopen was. Kim vond het

niet helemaal eerlijk en zei: “Natuurlijk kwam het doordat ze ons wilden pakken, maar ze hebben Guus er niet onder geduwd.”

“Maar het was wel hun schuld,” zei Marloes. “Als ze ons niet aangevallen hadden, was er niets gebeurd.”

“Het was jullie eigen schuld dat ze aanvielen,” zei Monica met een sloom stemmetje. “Diederik heeft gehoord dat jullie zijn begonnen met schelden.”

Marloes deed een stap in de richting van Monica en keek haar met een vuile blik aan. Voor iedereen er erg in had, gaf ze een ruk aan de grote strik in Monica’s haar en snerpte: “Opgeblazen prikpop die je bent! Dat is een vuile leugen.” De moeder van Monica had die ochtend met veel moeite haar haren opgestoken en er een fraaie strik in gemaakt. Door de ruk van Marloes zakte het kapsel als een pudding in elkaar en viel in lange slierten langs Monica’s hoofd.

De kinderen begonnen te lachen en huilend rende Monica naar het klimrek om zich bij Diederik te beklagen. Jasper kon het niet laten om te roepen: “Daar gaat de heks van de Jan Ligthartschool.”

Diederik had vanaf het klimrek bezorgd staan kijken naar wat er om hem heen gebeurde. In plaats van dat de kinderen van de Bende meteen bij hem kwamen staan, leek het wel of ze vandaag niets met hem te maken wilden hebben. Dat gevoel werd nog versterkt toen ze in de klas over Guus

spraken.

Jan-Willem vertelde dat hij de ouders van Guus gesproken had. Guus had een hersenschudding en zijn rechterarm was gebroken.

“Het is natuurlijk heel rot voor Guus,” zei Jan-Willem, “maar in het ziekenhuis hebben ze gezegd dat het allemaal nog veel erger had kunnen zijn. Guus moet nog een paar dagen in het ziekenhuis blijven voor alle zekerheid, maar dan mag hij weer naar huis. Als alles meezit, komt hij over een week of twee, drie weer naar school. Zijn rechterarm kan hij dan voorlopig nog niet gebruiken.”

“Dan kan hij niet schrijven,” zei Jasper, “heeft hij even geluk.”

“Guus mag bezoek hebben in het ziekenhuis,” ging Jan-Willem verder, “s middags tussen twee en vier. Morgen is het zaterdag, dus dat komt goed uit. Wie heeft er zin om morgen te gaan?”

Spontaan staken een heleboel kinderen hun vinger op. “Dat is een beetje te veel! Ik stel voor dat voorlopig iedere dag een paar kinderen op bezoek gaan. Ik zal een rooster maken.” Diederik had het zwijgend zitten aanhoren. Natuurlijk was hij gerustgesteld dat het met Guus minder erg was dan iedereen aanvankelijk dacht. Maar hij schrok van de spontane reactie van veel kinderen, die allemaal bij Guus op bezoek wilden. Door het ongeluk leek het wel of de Bende

van Donkervliet plotseling uit elkaar viel. De laatste dagen wist hij zeker dat hij de populairste jongen van de klas was, maar nu bleek dat de meeste kinderen toch weer voor Guus kozen. Hij was langzamerhand zo gewend aan het idee dat hij als de leider van de Bende precies zei wat er moest gebeuren, dat hij niet kon hebben dat nu alles buiten hem om ging. De meeste kinderen vonden het heel erg voor Guus en wilden hem opzoeken. Aarzelend stak hij zijn vinger op. “Wat is er, Diederik?” vroeg Jan-Willem. “Ik kan morgenmiddag niet, want dan komt onze club bij elkaar. En zondagmiddag misschien ook.” Kim en Marloes snaptten meteen wat voor gemeen spelletje hij speelde: door te zeggen dat de Bende bij elkaar zou komen, probeerde hij kinderen weg te houden bij Guus. Marloes wilde er meteen iets over zeggen, maar Jan-Willem was haar voor.

Hij werd boos. “Zo, dus jij vindt die club van jou belangrijker dan Guus. Mooi is dat! Nou, ik niet!”

“Ik wil morgen naar Guus,” zei Esther. Een paar andere kinderen sloten zich bij haar aan.

Kim keek naar Freddy, maar die zei niets. Hij staarde naar de grond en werd rood.

Later, op de speelplaats, kon Marloes er niet over uit dat Diederik zo gemeen kon zijn. “Die jongen is echt gek,” zei ze. “Hij wil alleen maar de baas spelen en dan laat hij zelfs Guus barsten.”

Algauw merkten ze dat Diederik wat van plan was. Ze zagen hoe vanaf het klimrek Peter, Monica, Angela en Fabian er door hem op uit werden gestuurd. Ze gingen alle kinderen langs die bij de Bende waren en fluisterden hen iets in het oor. Dank zij Clara en Esther kwamen ze er snel achter wat er aan de hand was. Diederik probeerde koste wat het kost de Bende bij elkaar te houden: morgenmiddag zouden ze om twee uur bij elkaar komen in het geheime clubhuis. Er zou volop snoep zijn en...sigaretten. Wie stiekem wilde roken, kon dan zijn gang gaan.

“Hoe komt hij daar nou weer aan?” vroeg Marloes verbaasd. “Die zal hij thuis wel pikken,” antwoordde Clara. “Ik vind het toch slim van hem. Vanmorgen dacht ik even: nou valt de Bende uit elkaar. Maar met die sigaretten wordt het weer spannend.”

“En Guus dan?” vroeg Kim.

Dat vond Clara niet zo moeilijk. “Ik ga gewoon naar de Bende en volgende week naar Guus. We zullen toch niet de hele middag in die schuur blijven.”

“Ik ga niet naar de club,” zei Esther.

“Als je niet komt, word je uit de Bende gezet,” zei Clara, “dat heeft Peter zelf tegen mij gezegd.” Een beetje hulpeloos keek Esther naar Kim en Marloes. “Ik weet het niet. Ik vind die Bende best leuk. Bijna de hele klas is erbij en als ik er nou uit moet dan...dan...” Ze begon zachtjes te huilen.

“Wij zijn er toch ook niet bij,” troostte Kim haar. Esther snikte. “Ja maar...het is net of jullie nou niet meer bij de klas horen...of...alles anders is...toen met Ineke...ik weet niet. Ik vind het zo rot voor Guus...maar we zijn toch allemaal bij Diederik...”

Kim en Marloes hadden medelijden met Esther. Ze was nog maar een zesdegroeper en begreep het allemaal niet zo goed. Voor haar was het gewoon een spelletje, maar nu er zulke rare dingen gebeurden wist ze daar geen raad mee. “Maak er toch niet zo’n probleem van,” riep Clara vrolijk. “Wat kijken jullie allemaal ernstig. Kom gewoon bij de Bende, dan is alles opgelost. Diederik vindt het toevallig leuk om een beetje de baas te spelen. Van mij mag-ie, als hij af en toe maar wat snoep uitdeelt en morgen, met die sigaretten, wordt het helemaal leuk.”

Maar al snel zou blijken dat het helemaal niet leuk werd, want ‘s middags gebeurde er iets in de klas waar iedereen erg van schrok.

Jan-Willem begon de middag met te vertellen wat ze zouden gaan doen. Eerst het gebruikelijke dictee, wat ze altijd op vrijdag hadden, daarna een half-uurtje zingen met de gitaar erbij en het laatste uur zouden ze gaan toneelspelen. De plannen van Jan-Willem werden met gejuich ontvangen en iedereen verheugde zich op een gezellige middag. “Waar is Freddy?” vroeg Jan-Willem voor hij met het dictee begon.

Niemand gaf antwoord. “Vreemd, hij was vanmorgen toch op school.” Jan-Willem gaf een stapel schriften aan Pim en vroeg hem die vast uit te delen. Zelf liep hij de klas uit naar het kamertje om naar Freddy’s huis te bellen.

Even later kwam hij terug in de klas. “Ik snap er niks van. Er wordt thuis niet opgenomen.”

“Dat kan,” zei Marloes, “alletwee zijn ouders werken. Freddy moet tussen de middag altijd alleen eten.”

“Blijft hij dan niet over op school?” vroeg Jan-Willem.
“Nee. Dat vinden zijn ouders onzin. Hij kan best thuis alleen eten, zeggen ze.”

“Misschien komt hij dan nog,” zei Jan-Willem, terwijl hij uit de kast de drie taalboeken pakte van groep zes, zeven en acht. “Als hij er na het dictee nog niet is, dan waarschuw ik Jelle even.”

Daarna begon hij rustig de zinnen te dicteren. Steeds een aparte zin voor elke groep. Als je het zo hoorde, dan leek het heel ingewikkeld, zo’n dictee voor drie groepen door elkaar. Maar de kinderen waren er zo aan gewend, dat ze alleen maar luisterden naar de zin die voor hun eigen groep bestemd was en die opschreven.

Na de tweede zin werd er op de deur van de klas geklopt. De kinderen keken verschrikt op toen Jelle met twee agenten de klas binnenstapte. Zijn gezicht stond op onweer en met grote passen liep hij naar Jan-Willem toe. De twee agenten

bleven bij de deur staan en keken de kinderen één voor één aan.

De klas hield de adem in. Het was doodstil. “Waar is Freddy?” vroeg Jelle.

Jan-Willem vertelde dat hij vanmiddag niet op school was en dat thuis de telefoon niet werd opgenomen. “Weet iemand van jullie waar hij is?” vroegjelle aan de klas.

Niemand antwoordde.

Jelle keek de klas rond. Zijn blik bleef rusten op Diederik. “Diederik,” zei hij streng, “wil je even meekomen!” Alle hoofden draaiden zich naar Diederik, die bleek weggetrokken en met angstige ogen Jelle aanstaarde. Hij bewoog zich niet.

“Kom Diederik,” zei Jelle iets vriendelijker, “die heren van de politie willen even met je praten.” Op dat moment gebeurde er van alles tegelijk. Als een in het nauw gedreven dier sprong Diederik op en rende naar het raam. Hij begon wild aan de klink te rukken, waarmee het raam was afgesloten. Met een schok zwaaide het raam open en Diederik sprong op de vensterbank. De twee agenten, die eerst even overdonderd waren door de snelle reactie van Diederik, renden naar hem toe. Stoelen werden omgegooid, boeken vielen op de grond. Een van de agenten stapte boven op de tafel van Jasper en wist met een flinke snoekduik nog net op tijd bij het raam te komen, waar hij Diederik bij zijn been kon grijpen.

Iedereen begon nu door elkaar te gillen. Jasper krijste:

“Hij staat met z’n grote voeten op mijn schrift!”

Kinderen schreeuwden: “Wat is er? Wat heeft-ie gedaan?” Sommigen begonnen te huilen of riepen om Jan-Willem. Boven alles uit klonk het gejammer van Diederik, die wanhopig gilte: “Nee! Nee! Ik heb het niet gedaan.” De agent trok hem weer naar binnen. Diederik spartelde tegen, maar toen hij eenmaal weer in de klas op de grond stond, verzette hij zich niet meer. Met gebogen hoofd wachtte hij af. Van de stoere Diederik was niets meer over.

De agent pakte hem zachtjes bij zijn arm en als een zielig hoopje ellende werd Diederik de klas uitgevoerd. Jelle en de andere agent liepen erachteraan.

Bij de deur draaide Jelle zich nog even om en zei tegen Jan-Willem: “Ga maar even rustig door met de les. Ik kom zo terug om er met de kinderen over te praten.” Jan-Willem deed nog een zwakke poging om net te doen of er niets gebeurd was, maar niemand kon zijn aandacht nog bij het dictee houden.

Na een paar minuten zat iedereen door elkaar te kletsen. Wat was er aan de hand met Diederik? Waar was Freddy? “Vermoord!” riep Angela hysterisch. “Diederik heeft Freddy vermoord!”

“Ach kind, doe niet zo achterlijk,” antwoordde Jasper, “jij maakt het helemaal erg.”

“Ik weet het zeker!” gilte Angela en haar zusje viel haar

bij. “Jullie strikken zitten te strak om je kop,” riep Jasper, “dan wordt je bloed afgeknepen en ga je rare dingen roepen.” Een paar kinderen lachten, maar de meesten waren zo onder de indruk van wat er gebeurd was, dat ze geen zin hadden in de grappen van Jasper. Bijna allemaal waren ze nu van hun plaats gekomen en stonden rondom de tafel van Jan-Willem. Ze wilden weten wat er aan de hand was, maar ook Jan-Willem wist daar geen antwoord op. “Voor jullie is het net zo vreemd als voor mij,” zei hij en hij sloeg troostend zijn arm om Esther en Pim heen, die zachtjes bij hem uithuilden.

Geleidelijk aan kwamen de kinderen een beetje bij van de schrik en de verbazing. Fabian stond bij Kim, Marloes en Clara. Clara vond de ontsnapping door het raam erg spannend. “Het leek wel een televisieprogramma,” zei ze. “Op het laatste moment werd hij toch nog gegrepen.”

“Hij was wel zielig,” zei Fabian, “vooral toen hij door die agenten werd weggebracht.”

“Net goed!” zei Marloes fel. “De generaal is opgepakt door de politie. Ik vond het hartstikke leuk.”

“Ik niet,” zei Kim zacht. “Ik vond het een rot gezicht, toen ze hem meenamen.” Daarna draaide ze zich om en liep weg.

Marloes keek haar verbaasd na. Soms snapte ze niks van haar vriendin: eindelijk werd Diederik eens flink te grazen genomen en nou vond Kim het niet leuk. Maar de belangrijkste vragen die iedereen steeds weer stelde, waren:

Waarom moest Diederik mee met de politie? En wat had dat met de verdwijning van Freddy te maken? Jan-Willem liet verder maar iedereen even zijn gang gaan, want van het dictee kwam toch niks meer. Pas toen Jelle terugkwam, zat iedereen in een mum van tijd op zijn plaats. Nu zouden ze eindelijk horen wat er aan de hand was.

Jan-Willem

Ze moesten van Jelle in de kring gaan zitten. Stil pakten de kinderen hun stoel en schoven aan.

“Ik wil graag een paar dingen van jullie weten,” begon Jelle, “maar eerst zal ik vertellen wat er aan de hand is met Diederik.” Hij wachtte even tot het helemaal rustig was, want sommige kinderen zaten zenuwachtig op hun stoel te draaien of friemelden aan hun kleren. “Jullie kennen de supermarkt aan de Dorpsstraat. De afgelopen weken is er een paar keer nogal veel snoep gestolen. De mensen van de supermarkt zijn erachter gekomen dat Diederik dat gedaan heeft. Hij kocht steeds een klein beetje snoep, stopte de rest stiekem in zijn zak en wandelde de winkel uit.”

Het leek wel of Jelle een bom had laten ontploffen. Hij was nog maar nauwelijks uitgesproken of er barstte een hels kabaal los. Diederik, de leider van de Bende van Donkervliet, had snoep gestolen. Het snoep waar ze allemaal van gegeten hadden! Diederik, de generaal, voor wie veel kinderen een stille bewondering hadden gekregen, omdat hij alles zo mooi kon zeggen en precies wist hoe je een club moest

organiseren, was een dief! Diederik, de populairste jongen uit de klas, die ervoor gezorgd had dat alles weer rustig werd in de klas na het vertrek van Ineke, was gepakt door de politie.

Veel kinderen vonden het na het vertrek van Ineke niet meer leuk op school. Maar toen was Diederik met zijn Bende van Donkervliet gekomen en leek het weer goed te gaan in de klas. De meeste kinderen hadden het idee dat ze er weer bij hoorden dank zij de Bende. En nu, ineens, was het afgelopen.

Kinderen huilden, anderen scholden op Diederik of riepen dat ze altijd geweten hadden dat je hem niet kon vertrouwen. Sommigen zaten met een bleek gezicht voor zich uit te staren. Zelfs Jasper zei niets meer en keek angstig naar zijn vader.

Marloes had eerst triomfantelijk zitten lachen, toen Jelle vertelde wat Diederik had gedaan. Maar toen ze zag hoeveel kinderen er nogal van in de war raakten, was dat triomfantelijke gevoel verdwenen en had ze medelijden gekregen, vooral met de jongere kinderen die er niets meer van begrepen. Voor de meeste van hen was het een leuk spel geweest, dat nu ruw verstoord werd.

Jelle en Jan-Willem schrokken nogal van de reactie van de klas. Jelle, omdat hij dacht dat er meer kinderen betrokken waren bij de diefstal. Jan-Willem schrok, omdat hij ineens in de gaten kreeg dat er zich de laatste tijd in zijn klas van alles

had afgespeeld, waar hij geen weet van had. Hij herinnerde zich nu allerlei dingen die gebeurd waren, waarbij Diederik een belangrijke rol had gespeeld, en hij had die dingen laten gebeuren. Inwendig vloekte hij. Toen hij voor onderwijzer studeerde op de Pabo, had hij van alles geleerd: hoe je les moest geven, hoe je iets moest organiseren en het belang van rust en orde in je klas. Maar één ding had hij niet geleerd: hoe je met kinderen om moest gaan. Dat kon je niet leren uit een boekje, dat moest je ervaren door voor je eigen klas te staan en in de gaten te hebben waar kinderen werkelijk mee bezig waren.

Hij stond op en liep naar Jelle, die aan de overkant van de kring zat, om hem iets in het oor te fluisteren. Jelle keek verbaasd op, toen Jan-Willem hem vroeg of hij de klas uit wilde gaan. “Ik moet dit zelf oplossen met mijn klas,” zei Jan-Willem zacht.

Jelle aarzelde. Hij had zich de laatste tijd heel wat zorgen gemaakt over deze groep en er veel met Jan-Willem over gepraat. Hem raad gegeven hoe hij het beste de klas kon aanpakken. Hij had Jan-Willem vooral geadviseerd veel met de kinderen te praten om er zo achter te komen wat de oorzaak was van de onrust in de groep. Maar Jan-Willem was daar nog niet zo aan toegekomen, omdat hij bang was dat het uit de hand zou lopen. Hij vond het ook moeilijk om af en toe streng op te treden, want hij wilde graag dat de kinderen

hem aardig vonden.

Jelle had van ouders gehoord dat de kinderen Jan-Willem een beetje slap vonden. Hij had veel dingen niet in de gaten en greep pas in als het al te laat was. En nu, ineens, wilde Jan-Willem dat hij weg zou gaan, om het zelf op te lossen. “Weet je zeker dat je het aankunt?” vroeg Jelle. Jan-Willem knikte.

“Loop even mee,” zei Jelle, “ik moet je nog iets zeggen.” Ze verdwenen samen naar de gang terwijl de kinderen met hun verontwaardiging, angst en verdriet achterbleven. Na een minuut of vijf kwam Jan-Willem terug en ging weer in de kring zitten. “Zo,” zei hij, “nu wordt het tijd dat we eens met elkaar praten.”

Het leek wel of er een andere Jan-Willem zat, dacht Kim. Hij keek de kinderen rustig aan en wachtte tot het stil werd. “We moeten proberen om allemaal heel eerlijk te zijn en jullie moeten mij precies vertellen wat er gebeurd is. Zo kunnen we Diederik helpen en ook Freddy, want die zit ook in de problemen.”

“Waar is Freddy dan?” vroeg Jasper.

“Daar zullen we het zo over hebben. Eerst wil ik weten wie er bij de club van Diederik zijn.” Voorzichtig gingen er een paar vingers omhoog. “Peter zat er ook bij!” riep Fabian. “En die steekt zijn vinger niet...”

“Fabian,” onderbrak Jan-Willem hem rustig, “ik heb gevraagd of iedereen eerlijk wil zijn. Ik vind het fijn dat jij

meteen je vinger opsteekt, maar verder kan iedereen wel voor zichzelf spreken.”

Monica stak nu snikkend haar vinger op en piepte: “Ik wist niks van dat snoep. Echt niet, Jan-Willem, echt niet!” Nu gingen zo’n beetje alle vingers de lucht in. Jan-Willem schrok, maar hij liet het niet merken. De enige die er niet bij waren, bleken Marloes en Kim te zijn. “Jullie niet?” vroeg hij. De meisjes schudden hun hoofd.

“Goed, dan wil ik nu eerst van de andere kinderen weten wat het precies voor een club is.”

De kinderen begonnen te vertellen. Eerst heel aarzelend, maar geleidelijk aan hoorde Jan-Willem steeds meer over de Bende van Donkervliet. De klas vertelde over de geheime bijeenkomsten in het schuurtje bij het bejaardenhuis, de geheime regels van de club, de groet: ‘Avé, de Bende van Donkervliet’, het snoep, Grote Bek en Bokkepoot, hoe de Bende georganiseerd was met een generaal, kolonels en soldaten, en de afspraak om Guus, Kim en Marloes buiten te sluiten.

Het werd Jan-Willem langzaam maar zeker steeds duidelijker. Hij herinnerde zich weer het gedoe met de kauwgum, toen iedereen die pas weggooide nadat Diederik het voorbeeld gaf. Het geruzie om de brief van Ineke, die Kim wilde voorlezen. De opmerking van Diederik, toen er afspraken gemaakt moesten worden voor een bezoek aan het

ziekenhuis. Diederik had zo geprobeerd de kinderen tegen te houden om bij Guus op bezoek te gaan. Naarmate de kinderen meer vertelden, werd er steeds meer op Diederik afgegeven. Hij kreeg van alles de schuld. Zelfs Peter zat op hem te schelden, tot Jan-Willem er genoeg van kreeg.

“Ik vind jullie niet eerlijk,” zei hij. “We hebben er allemaal aan meegedaan. Ik ook!”

Nu waren het de kinderen, die stomverbaasd waren. “Ja, ik ook,” zei Jan-Willem weer. “Ik was hier nieuw en dacht dat het, na wat geharrewar in het begin, goed ging in de klas. Ik zag ook wel dat Diederik zo’n beetje de leiding had in de klas en ik vond het best gemakkelijk. Diederik luisterde naar mij, tenminste dat dacht ik. En als hij zich rustig hield, dan deden de meeste kinderen dat ook. Maar Diederik is leider geworden, omdat we dat allemaal gewild hebben. Jullie, omdat je het wel mooi vond zo’n bende met een geheim clubhuis en snoep. En ik, omdat ik het wel rustig vond. Behalve Guus, Marloes en Kim, die wilden het niet en werden zo buitengesloten.”

“Ja maar Diederik heeft het snoep gepikt!” riep Peter. “Niks, ja maar Diederik,” reageerde Jan-Willem fel. “Hij pikte snoep voor jullie! Zo probeerde hij de Bende van Donkervliet bij elkaar te houden. Het was natuurlijk hartstikke stom van hem, maar hij wilde graag de baas zijn en wij lieten hem de baas zijn. En toen snoep niet meer goed genoeg was,

moesten er sigaretten gepikt worden en dat heeft Freddy gedaan.”

Er ging een siddering door de klas.

Kim sprong op. “Jan-Willem,” zei ze, “ik weet zeker dat Freddy helemaal niet bij de Bende wilde. Toen we gingen spioneren, is hij gepakt en daarna moet er iets raars met hem gebeurd zijn, want ineens was hij er toch bij.”

“Wat is er dan gebeurd?” vroeg Jan-Willem. Niemand gaf antwoord. Jan-Willem keek de kinderen onderzoekend aan en vroeg: “Dat kan toch niet? Jullie zijn bijna allemaal bij de Bende en niemand weet wat er aan de hand is met Freddy, dat geloof ik niet.” Iedereen herinnerde zich maar al te goed dat Freddy gepakt was en eerst niets wilde zeggen. Daarna had Diederik een tijdje met hem staan smiespelen in een donker hoekje van de hut en plotseling kwam Freddy ook bij de Bende. “Ik weet het,” zei Peter ineens. “Diederik heeft het mij verteld. Het komt door zijn vader.” De hele klas keek hem vragend aan.

“Freddy mocht niet met Guus omgaan van zijn vader, omdat Guus een nikker is.” De klas protesteerde tegen het woord ‘nikker’. Peter werd rood.

“Probeer het nog eens opnieuw te vertellen,” stelde Jan-Willem voor, “want we zijn nog steeds heel nieuwsgierig om te weten waarom Freddy toch bij de Bende ging.”

“Nou...eeeh,” begon Peter moeizaam, “eeh...Guus is

Freddy zijn beste vriend, maar hij mag helemaal niet met Guus omgaan, omdat...eeh...Guus een eeh...zwart persoon is.”

De klas gniffelde, want het klonk wel deftig: ‘Guus is een zwart persoon’.

Jan-Willem grinnikte ook en knikte Peter bemoedigend toe: “Ga door met je verhaal.”

“De vader van Freddy en de vader van Diederik die kennen elkaar, want die werken op dezelfde fabriek.” De meeste kinderen knikten instemmend: ze wisten dat maar al te goed. Hoe vaak had Diederik hem niet gepest met de opmerking dat zijn vader directeur was van de fabriek waar Freddy’s vader ‘maar’ arbeider was. “Diederik heeft gedreigd dat hij alles aan zijn eigen vader zou vertellen over Guus en die zou het dan weer tegen Freddy’s vader zeggen.”

“Wat gemeen!” riep Marloes. “Is dat dan zo erg?” vroeg Jan-Willem aan Peter. Die vertelde nu waar Freddy eigenlijk bang voor was. Als zijn vader het zou horen, dan moest hij vast van school af en naar de Regenboogschool. Hij zou dan bij Ties van Bokhoven en Ronald Bekkers in de klas komen. “Freddy’s vader vindt onze school toch al veel te vrij,” voegde Peter eraan toe. “Hij heeft al vaker gedreigd met de Regenboogschool.”

“Nu wordt het mij langzamerhand duidelijk,” zei Jan-Willem. “Freddy was bang voor Diederik en hoe ver dat kan

gaan is tussen de middag gebleken. Freddy is betrapt in de supermarkt omdat hij sigaretten moest pikken van Diederik.”

“Waar is Freddy?” riepen een paar kinderen. “Dat weten we niet. Toen hij betrapt werd, is hij de winkel uitgerend en niemand weet waar hij is.” Marloes stak haar vinger op. “Als Freddy’s vader dat hoort van die sigaretten, dan moet hij zéker naar de Regenboogschool.”

De stemming werd geleidelijk aan steeds treuriger. Het drong nu tot iedereen door dat het allemaal veel erger was met de Bende dan ze in de gaten hadden gehad. Jan-Willem had met zijn klas te doen. Hij voelde zich ook heel triest worden. “We moeten Freddy en Diederik helpen,” zei hij. “Diederik heeft Jelle en de politie alles eerlijk verteld en ook gezegd dat hij de enige was die snoep heeft gestolen. Hij heeft ook toegegeven dat hij Freddy had opgestookt om die sigaretten te stelen.”

“Waarom deed hij dat dan ook niet zelf?” vroeg Jasper. “Omdat hij tussen de middag moest overblijven en Freddy ging naar huis. Diederik wilde jullie natuurlijk vanmiddag al de sigaretten laten zien. Zo kon hij er zeker van zijn dat de kinderen morgen naar de geheime hut zouden komen in plaats van naar Guus te gaan.”

De klas schaamde zich. Ze begrepen steeds beter, wat Jan-Willem had bedoeld met de opmerking dat ze Diederik ook de baas lieten spelen. Het was inderdaad niet eerlijk om

Diederik maar overal de schuld van te geven. De meeste kinderen waren inderdaad van plan geweest om morgen naar de geheime hut te gaan omdat Diederik sigaretten had beloofd.

“Ik denk dat nu alles wel verteld is,” zei Jan-Willem. “Ik zal met de ouders van Diederik en Freddy gaan praten.”

“Waar is Diederik nu?” vroeg Peter.

“Die zit in het kamertje bij Jelle. De politie wilde hem eerst meenemen om hem naar zijn ouders te brengen, maar Jelle heeft een goed woordje voor hem gedaan. De politie vindt het goed als we het zelf proberen op te lossen. Ik ga, straks na schooltijd, met hem naar zijn ouders om erover te praten. Ik ga natuurlijk ook naar de ouders van Freddy en naar die supermarkt.”

Er ging een zucht van verlichting door de klas. Het zag er nu iets minder somber uit en dat kwam vooral door Jan-Willem. Hij was ineens niet meer die slappe meester die voorzichtig probeerde alles in goede banen te leiden en die als het te gek werd, ineens een woedeuitbarsting kreeg. Voor het eerst kregen de kinderen vertrouwen in Jan-Willem, die rustig en zeker met hen had gesproken over wat er gebeurd was en die nu zou proberen iets te doen voor Freddy en Diederik.

Kim kneep Marloes even in haar hand en fluisterde: “Het wordt misschien weer net zoals bij Ineke!”

De Bende van de Stropdas

Het eerste dat Marloes en Kim na schooltijd deden, was Guus opzoeken in het ziekenhuis. Ze hadden zich weliswaar ook opgegeven om morgen naar Guus te gaan, maar zo lang konden ze niet wachten. Er was zoveel gebeurd, dat ze zo snel mogelijk naar Guus wilden om alles te vertellen. Het ziekenhuis lag in de stad, een kilometer of zes van hun eigen dorp vandaan, dus stapten ze op de fiets en reden erheen. De portier van het ziekenhuis begon een beetje moeilijk te doen. Hij snuffelde even in een kaartenbak en zei: “Die jongen heeft vanmiddag al bezoek gehad en ik heb doorgekregen dat hij zich vandaag een beetje rustig moet houden. Te veel bezoek is te vermoeiend voor hem.”

“We zitten bij hem in de klas,” zei Kim. “En we komen helemaal op de fiets,” voegde Marloes eraan toe.

De portier dacht even na en zei: “Wacht, ik bel de hoofdzuster van de afdeling. Misschien dat ze het toch goed vindt. Gaan jullie maar even op de bank zitten.” De meisjes

liepen naar een bank in de hoek van de hal en wachtten gespannen af.

“We hebben altijd gedonder met portiers,” mopperde Marloes, “eerst die bij de oma van Freddy en nu deze weer.” Het duurde even, maar toen mochten ze dan toch naar Guus toe. De portier legde uit hoe ze er moesten komen. Ze liepen eerst een lange gang door, namen de lift naar de zesde verdieping, en stapten ten slotte bij Guus de kamer binnen.

Ze schrokken wel een beetje van hem. Hij zag er heel pipsjes uit, maar toen hij Marloes en Kim zag begon hij te stralen.

“Hoi,” riep hij zacht en hij zwaaide even met zijn linkerhand. Zijn rechterhand en -arm zaten in het gips. De meisjes bleven wat verlegen bij zijn bed staan. Niemand zei iets. Ineens boog Kim zich voorover en gaf hem voorzichtig een zoen op zijn wang. “Wauauw!” zei Guus en hij glunderde. “Ik ook!” riep Marloes en ze volgde het voorbeeld van Kim. “We hebben een heleboel te vertellen,” zei Kim. “Ik ook!” zei Guus. Ze schoten alledrie in de lach.

“Eerst moet jij vertellen hoe het met je gaat,” stelde Kim voor.

“Goed!” antwoordde Guus. “Vooral omdat jullie er nu zijn.”

“Er komen nog meer kinderen je opzoeken,” zei Marloes. Guus straalde weer. Toen vertelde hij dat ze vanmorgen

allerlei onderzoeken hadden gedaan, maar dat er niks ernstigs aan de hand was. Hij had inderdaad een hersenschudding en zijn rechterarm was gebroken, maar hij mocht volgende week dinsdag alweer naar huis en moest dan nog een tijdje rust houden.

“Maar als de hersenschudding over is, dan kom ik weer op school,” zei hij. “Die arm, dat duurt nog even, maar daar kan ik wel mee naar school.”

“Hoef je lekker niet te schrijven,” zei Kim.

Guus schudde zijn hoofd: “Jawel hoor, want ik ben links.”

“Ik zou gewoon zeggen dat je rechts bent,” stelde Marloes voor, “dat heeft Jan-Willem toch niet in de gaten.” Guus schoot in de lach. “Als jij maar niet hoeft te werken hè, dan vind je het wel best,” plaagde hij.

De meisjes vertelden nu wat er allemaal gebeurd was sinds de vorige middag.

Toen ze over Freddy vertelden, die sigaretten had gestolen, knikte Guus. “Dat weet ik,” zei hij.

“Wat? Hoe kan dat dan?”

“Freddy is vanmiddag hier geweest.”

De meisjes rolden bijna van hun stoel van verbazing.

“We zijn weer vrienden,” ging Guus verder, “maar Freddy zit wel in de problemen. Hij heeft mij ook verteld, waarom hij bij de Bende is gegaan. Hij was bang voor zijn vader, die niet wilde dat hij mijn vriend was. Hij vond trouwens dat

legergedoe ook leuk, maar nu heeft hij er hartstikke spijt van.” De meisjes deden nu uitvoerig verslag van het gesprek dat Jan-Willem met de klas had gehad. “Ik denk dat het nu weer net zo goed wordt als bij Ineke,” zei Kim.

“Als hij nou een jurk aantrekt,” zei Guus, “dan noemen we hem ook Ineke.”

De kinderen probeerden het zich voor te stellen: die lange Jan-Willem in een jurk.

Marloes schaterde en riep enthousiast: “Ja, een jurk met een stropdas!”

Een van de zusters, die op de gang liepen, kwam op het lawaai af. “Zo dames en meneer Guus, het gaat hier wel goed geloof ik. Maar we gaan nu toch langzamerhand het bezoek beëindigen, want anders wordt het te vermoeiend voor Guus.”

“Nog vijf minuutjes,” zeurde Marloes. “Goed, maar dan ook echt vijf minuten en niet langer.” Guus vertelde nog hoe bang Freddy was en dat hij hier had zitten huilen. “Hij heeft dat pikken van die sigaretten ook heel klungelig gedaan. Volgens mij had iedereen het in de gaten. Het meisje aan de kassa zag het dan ook meteen en riep: “Hé, die jongen pikt sigaretten.” Freddy is toen als een gek de winkel uitgehold. Hij heeft in de zenuwen ook nog het hele rek met sigaretten ondersteboven getrokken en is naar huis gerend. Daar heeft hij zijn fiets gepakt en is hier naar toe gekomen.”

Kim en Marloes vonden het wel zielig, maar ze moesten toch ook wel een beetje lachen om de arme onhandige Freddy. Ze konden zich helemaal voorstellen hoe het gegaan was, vooral het omgooien van dat sigarettenrek was echt iets voor Freddy.

“Hij zat hier ook flink te steunen en te kreunen,” zei Guus lachend. “De punt van dat rek kwam op zijn schouder, dus had hij weer een heel verhaal over gebroken sleutelbenen en gekneusde nekwervels.”

“Waar is hij nu?” Guus gaf geen antwoord. “Waarom zeg je niks?”

“Ik weet niet of ik dat zeggen mag.”

“Hoezo?”

“Freddy durft niet naar huis, want hij is bang voor de politie. En als die ook nog aan de deur komt en zijn vader hoort alles, dan zal het huis te klein zijn. Zijn vader wordt woest.”

“Dus dan moet hij zéker naar de Regenboogschool,” zei Marloes treurig.

“Freddy was helemaal in paniek, toen hij hier kwam. Hij wilde zich verstoppen en stelde zelfs voor onder mijn bed te kruipen.”

De meisjes giechelden: die rare Freddy, maar natuurlijk snapten ze wel dat hij erg bang was. “Ik heb gezegd waar hij heen moest gaan,” zei Guus. “De geheime hut natuurlijk,”

riep Marloes. “Nee hoor, dan hebben ze hem zo.”

“Waar zit hij dan?”

“Ik heb gezegd dat hij naar iemand moest gaan, die hem kon helpen.”

“Wie dan?”

“Ik weet niet of Freddy het goed vindt, dat ik het zeg. Hij wilde niet dat iemand...”

Verder kwam Guus niet, want Kims ogen begonnen te twinkelen. “Zijn oma!” riep ze. “Hij is natuurlijk naar zijn oma. Die wil hem vast wel helpen.”

Guus zei niets. Hij had zijn vriend beloofd hem niet te verraden. 148

“We zullen heus niks zeggen,” drong Marloes aan.

“Freddy maakt zich trouwens zorgen om niks. De politie komt niet aan de deur, want Jan-Willem zou er zelf heen gaan en als die net zo praat als vanmiddag, dan zullen Freddy’s ouders het best snappen.”

“Oké,” zei Guus, “hij is bij zijn oma, maar jullie mogen het tegen niemand zeggen. Beloofd?”

De meisjes beloofden het. Marloes begon te lachen en zei: “Nu hebben wij ook een geheime club.”

“Leuk,” riep Kim. “En onze club is zo geheim dat iedereen erbij mag en wij zijn allemaal de baas!”

“Behalve Jan-Willem,” zei Guus, “die mag een paar uur per dag een klein beetje extra de baas zijn.”

“Ik weet een leuke naam,” riep Marloes proestend. “De Bende van de Stropdas.”

De kinderen hadden dolle pret en ze begrepen alledrie dat het allemaal onzin was. Voorlopig hadden ze genoeg van een club, zelfs van de Bende van de Stropdas. De zuster kwam weer op het kabaal af en werd een beetje boos. “Zo dames, nu echt wegwezen. Morgen is er weer bezoek.”

Snel namen de kinderen afscheid.

Bij de deur draaide Kim zich nog even om en vroeg: “Zullen we even langs Freddy en zijn oma gaan en hem alles vertellen?” Guus aarzelde, maar toen dacht hij weer aan Freddy, die vanmiddag bij hem had zitten huilen. Als Kim en Marloes bij hem op bezoek zouden komen, dan werd hij vast een beetje opgevrolijkt. Vooral als hij zou horen dat het niet zo’n vaart liep met de politie. “Doe maar,” zei Guus, “en doe de groeten aan zijn oma.”

Marloes wees met haar wijsvinger op haar voorhoofd. “Guus,” riep ze, “wat vind je van onze nieuwe groet?” Ze tikte op haar voorhoofd en riep: “Avé, de Bende van de Stropdas!”

Guus maakte hetzelfde gebaar terug en riep ook: “Avé, de Bende van de Stropdas.”

Stomverbaasd keek de zuster naar de kinderen. Alleen Guus zag het en moest grinniken.

Kim en Marloes waren al in de gang verdwenen en liepen

daar gillend van de slappe lach allerlei rare groeten te verzinnen. “Avé de Bende van de Sok, avé de Bende van de Mouw, avé de Bende van de Trui, avé de Bende van de Onderbroek, avé de Bende van het Hemdje, avé de Bende van de Pyjama.” Zo gingen ze door, tot ze alle kledingstukken hadden gehad.

Pas toen ze al een tijd op de fiets zaten en hun dorp naderden, werden ze weer een beetje ernstiger. Vooral toen Kim zich ineens bedacht, dat ze weer langs een portier moesten om bij Freddy en zijn oma te komen. En wat voor een portier! “Daar is die van het ziekenhuis een schatje bij,” zei Kim.

Ze besloten in elk geval niet via de voordeur van Huize Donkervliet te gaan.

“Want,” zei Marloes, “we kunnen moeilijk aanbellen en zeggen: “Dag, meneer, kent u ons nog? We hebben u van de week uitgescholden voor lul en slijmbal, weet u nog wel? Mogen we er nu even langs?””

Daarom spraken ze af door het gat in de muur te kruipen en zo te proberen de achterdeur te bereiken. Daar zouden ze wel verder zien.

Het was inmiddels al bijna zes uur, dus gingen ze eerst thuis eten. Om zeven uur moesten ze naar jazz-ballet, maar ze zouden deze keer spijbelen. Thuis hadden ze nu in elk geval een goede reden om weg te komen, zonder dat ze hoefden te

vertellen waar Freddy was.

Dat was maar goed ook, want toen Kim thuiskwam, vroeg haar moeder meteen naar Freddy.

“Heb jij hem soms gezien? Zijn vader is hier aan de deur geweest. Hij dacht dat jij misschien wist waar hij was, omdat jij nog wel eens met hem speelt.”

Kim haalde haar schouders op. “Hij was vanmiddag niet op school.”

“Wat is er allemaal aan de hand bij jullie op school?” vroeg Kims moeder. “Die vader van Freddy had zulke verwarde verhalen.”

Kim deed nu uitvoerig verslag van alle gebeurtenissen van de afgelopen dag. Haar moeder wist al het een en ander van de club. Ze had zelfs al een keer op het punt gestaan om naar school te gaan, omdat ze zag dat Kim zich nogal rot voelde door wat er allemaal gebeurd was. Midden in Kims verhaal ging de telefoon. Het was Freddy's vader, die vroeg of Kim al thuis was. Haar moeder zei dat Kim niet wist waar Freddy was. Kim voelde dat ze rood werd en begon maar vast de soep op te scheppen, zodat haar moeder het misschien niet zou zien.

Die sprak nog even met de vader van Freddy. Toen ze de hoorn van de telefoon neerlegde, zei ze: “Ik heb wel met die mensen te doen. Freddy's vader zat te huilen aan de telefoon. Hij vertelde dat Jan-Willem nu bij hen was en hij riep almaar dat het vreselijk was dat zijn zoon gestolen had. Maar niemand

weet waar Freddy uithangt. Ze dachten nog even dat hij bij die aardige oma zou zijn, waar jij gisteren over vertelde. Maar daar zit hij ook niet.” Kim schrok. Zou Freddy dan toch niet bij zijn oma zijn? Maar waar zat hij dan?

Onderduikers

Marloes schrok ook, toen ze hoorde dat Freddy niet bij oma was.

“Maar waar zit hij dan? Hij moet bij zijn oma zijn. Volgens mij is dat de enige die hij vertrouwt, want hij durfde toch ook bij haar te komen met Guus. Dat doet hij vast niet, als zijn oma dat zou doorvertellen aan zijn ouders. We gaan gewoon kijken!”

Kim was het daar helemaal mee eens. Ze hadden nu in elk geval het gevoel dat ze iets voor Freddy deden. De tocht door de tuin van Huize Donkervliet viel tegen. Het was al bijna donker en de tuin zag er nu veel enger uit dan overdag. Vooral toen ze langs de geheime hut liepen, huiverden ze. Ze hadden het gevoel dat Grote Bek en Bokkepoot elk moment te voorschijn konden komen, maar er gebeurde niets. Ze kwamen weer langs de coniferen en bereikten het pad dat naar de achteringang liep. Voorzichtig gluurden ze naar binnen en zagen dat de portier in zijn glazen hokje televisie zat te kijken. Hij zat met zijn rug naar hen toe, dus als ze voorzichtig deden, moest het lukken om naar binnen te

sluipen. Zachtjes openden ze de deur en verstopten zich snel achter de bank in de hal. Van daaruit bespiedden ze de portier, maar die bleef rustig zitten. Op hun tenen slopen ze de hal in en wilden net een zijgang ingaan, toen ze de boze stem van de portier hoorden. “Hé, waar gaan we naar toe?”

De meisjes zetten het op een lopen, want ze wisten dat aan het einde van de gang een trap was. Voordat de portier uit zijn hokje was, hadden ze de trap al bereikt en holden naar boven. Ze kwamen nu weer in een lange gang. “Het is de laatste deur,” hijgde Kim.

Ze liepen bijna een oud mannetje ondersteboven, dat boos met zijn stok begon te zwaaien, maar ze bereikten toch de deur van Freddy’s oma. “Verdomme, op slot,” vloekte Marloes. Er zat een belletje op de deur, waar ze als een gek op begonnen te drukken.

Oma trok de deur open en zag de angstige gezichten van de meisjes.

“Dag, oma,” zei Marloes hijgend, “die portier zit achter ons aan.”

Oma snapte er niets van, maar ze herkende Kim en Marloes wel meteen en liet ze binnen.

Toen de portier even later de gang in kwam rennen, waren de kinderen net op tijd verdwenen. Alleen het oude mannetje stond nog luid te mopperen in de gang. “Waar zijn ze?” vroeg de portier aan de man. “Dat weet ik niet. Ik heb m’n bril niet

op, maar het is een schande. Je mag wel eens beter opletten. Het is hier geen kinderspeelplaats.”

De portier begon nu één voor één aan te bellen bij alle deuren, want hij was er zeker van dat die kinderen hier ergens moesten zijn.

Ondertussen zaten Kim en Marloes uit te hijgen op het bed van oma, dat overdag als bank diende. “Eerst maar eens een lekkertje voor de schrik,” zei oma, terwijl ze de bekende snoeptrommel te voorschijn haalde. “Jullie hebben me wel laten schrikken, zeg. Ik dacht...eeh...dat ze Freddy kwamen halen. Vooruit, ik neem ook maar een spekkie voor de schrik. En jij, Freddy, wil je er ook één?”

Verbaasd keken de meisjes de kamer rond, maar er was geen Freddy te bekennen. Opeens hoorden ze gerommel onder het bed en met veel moeite wrong Freddy zich eronder vandaan.

“Freddy!” riepen ze alletwee door het dollle heen. “Je bent toch bij je oma.”

“Wat een toestand, wat een toestand,” zei oma. “Vertellen jullie eerst maar eens waarom die portier achter jullie aan zit.”

De kinderen vertelden wat er woensdagmiddag gebeurd was en dat ze ruzie hadden gemaakt met de portier, omdat ze op Freddy wilden wachten, die niet terugkwam toen hij de muts van Guus wilde halen.

“Ja, dat verhaal ken ik. Freddy heeft mij alles verteld,

tenminste van jullie gespioneer en van die muts. Maar dat jullie ook nog ruzie hebben gehad met de portier, dat wist ik niet. Het is trouwens een stuk chagrijn, die portier. Kom, neem nog een lekkertje.” Er werd gebeld.

“Vooruit, gauw het keukentje in, jullie met z’n drieën. Dat zal hem zijn. Ik zal hem wel even wegsturen.” De kinderen liepen vlug naar het keukentje en oma sloot de deur achter hen.

Ze hoorden hoe ze de voordeur openmaakte. De portier vroeg of ze soms twee meisjes had gezien. “Twee meisjes?” vroeg oma verbaasd. “Nee hoor, niet gezien.” En ze deed de deur weer dicht. Even later zaten ze weer op de bank bij oma. “Het lijkt wel oorlog,” zei oma. “Toen had ik ook een paar onderduikers in huis. Ik hoop niet dat er nog meer kinderen komen, want het wordt wel vol en dan heb ik niet genoeg snoep voor iedereen.” Met een bezorgde blik keek ze in de trommel. De kinderen moesten lachen. “Op school leek het ook wel oorlog,” zei Kim. “Ja,” zei Freddy, terwijl hij nog een spekkie naar binnen propte, “en Diederik speelde voor dictator.”

“Precies,” zei oma, “en net als in de oorlog lieten heel veel mensen zich omkopen door mooie praatjes.”

“Ben je al lang hier?” vroeg Kim aan Freddy. “Dwe whele widwag,” antwoordde hij met zijn mond vol spek.

“Niet met volle mond praten,” zei oma. “In een heleboel

dingen ben ik modern, maar in die dingen ben ik nog ouderwets.”

Freddy slikte zijn spekkie door. “Ja, oma. Ik zei, dat ik al de hele middag hier ben.”

“En je vader zei dat...”

“Dat klopt,” zei oma, “hij is twee keer hier geweest en Freddy heeft zich twee keer onder het bed verstopt. En dat is maar goed ook, want wat z’n vader allemaal voor wartaal uitslaat, dat lijkt nergens op.”

Vol bewondering keken Kim en Marloes naar oma. Het was duidelijk dat dit kleine grijze vrouwtje niet met zich liet spotten.

“Bent u dan niet bang voor Freddy’s vader?” vroeg Marloes. Oma zette grote ogen op. “Hoe kom je daar nou bij, kindje. Freddy’s vader is mijn zoon en al wordt Egbert zo groot als de kerktoren, bang ben ik niet voor hem. Het is een druktemaker, dat was hij vroeger ook al.”

“Lijk jij op hem, Freddy?” vroeg Kim. “Ik weet niet...”

“Sprekend,” zei oma. De meisjes lachten.

“In alles,” ging oma verder. “Hoe vaak ik niet de politie aan de deur heb gehad, omdat Egbert vroeger appels ging pikken bij de boer. Natuurlijk is het stom van Freddy om sigaretten te stelen. Hij is dan wel opgestookt door die Diederik, maar hij was er wel zelfbij en had het gewoon niet moeten doen. Zijn vader moet er alleen niet zo’n drama van

maken en dat Freddy niet met Guus mag spelen, dat slaat ook nergens op. Kom, ik ga eens een lekker kopje thee maken.” Oma stond op en verdween in de keuken, terwijl ze riep:

“Neem nog maar een lekkertje als je zin hebt.” Kim en Marloes begonnen nu van alles te vragen en Freddy vertelde honderduit. Hij was ontzettend blij dat hij eindelijk alles kon vertellen, zoals hij vanmiddag ook tegenover Guus had gedaan. Vooral het verhaal over de muts van Guus, toen hij gepakt was door de Bende van Donkervliet, werd in geuren en kleuren uit de doeken gedaan. Het leek wel of Freddy de vreselijkste martelingen had moeten doorstaan.

Marloes maakte er een grapje van en zei: “Het verbaast medat je nog leeft.”

“Inderdaad,” riep Freddy, “het had niet veel gescheeld of...” Toen kreeg hij door dat ze hem een beetje zaten te plagen. “Flauw hoor,” bromde hij.

“Je bent in elk geval weer helemaal de oude Freddy,” zei Kim, “en dat vind ik hartstikke leuk.” Freddy glunderde, want een complimentje kon hij nu wel gebruiken. De telefoon rinkelde.

Freddy sprong op en wilde weer onder het bed kruipen. “Rustig maar,” zei oma, “het is de telefoon maar.” Ze nam de hoorn op. “Dag, Egbert,” zei ze en ze gebaarde naar de kinderen dat ze stil moesten zijn. Ze luisterde aandachtig naar wat tegen haar werd gezegd. De kinderen hoorden aan de

andere kant van de lijn een opgewonden stem, maar wat hij precies zei, konden ze niet verstaan.

Oma probeerde er een paar keer tussen te komen, maar de vader van Freddy raasde maar door. Toen hij eindelijk klaar was, zuchtte oma even diep en zei streng: “Nou moet jij eens even goed naar mij luisteren. Zolang jij van dit soon vervelende dingen over Freddy blijft zeggen, hoef je bij mij niet aan te komen. Je zoon is weggelopen. Snap je eigenlijk wel waarom? Omdat hij bang voor je is. Freddy is bang voor zijn eigen vader! Goedenavond!” En met een knal gooide oma de hoorn op de haak.

“Is hij nou helemaal! Hij had nu weer ontdekt dat Freddy bevriend is met Guus. “Ik had het hem verboden,” zei hij. En dat is dan mijn zoon. Het is om je dood te schamen. En hij begon weer over een kostschool voor Freddy en strenge straffen. Is hij nou helemaal!” Van boosheid zette ze haar kopje zo hard neer, dat het oortje losschoot. Freddy begon zachtjes te snikken en Marloes en Kim probeerden hem te troosten.

“Je hoeft toch niet bang te zijn. Wij laten je nooit in de steek en je hebt toch altijd je oma nog.”

“Zo is dat,” zei oma, “hij blijft voorlopig maar hier totdat Egbert weer een beetje normaal doet.”

“Ik begrijp het niet,” zei Kim, “Jan-Willem is toch bij hem geweest, die zal alles toch wel uitgelegd hebben over de

geheime club en zo.”

Oma knikte: “Dat klopt, want daar had hij het over. Maar als Egbert boos is, dan hoort hij alles maar half.” De telefoon rinkelde weer. Oma nam op met een boos: “Ja?” Iemand zei iets aan de andere kant.

“Dag, Egbert,” antwoordde oma, “ben je nu wat gekalmeerd? Dan wil ik dat je even goed luistert. Freddy heeft een stommitieit uitgehaald en ik weet zeker dat hij er ontzettend spijt van heeft...Maar je weet ook waarom hij dat gedaan heeft. Hij was bang dat jij erachter zou komen dat Guus zijn beste vriend is. En al was Guus pimpelpaars, dat heeft er niets mee te maken. Het is een hele aardige jongen. Hoe ik dat weet? Omdat Freddy hier is geweest met hem. En als jij niet ophoudt met die rare fratsen, dan zie je je zoon voorlopig niet terug en mij helemaal niet meer, want dan wil ik niks meer met je te maken hebben.”

Het bleef even stil aan de andere kant. Freddy's vader was duidelijk onder de indruk. Toen vroeg hij iets. Oma wachtte even met antwoorden. “Ja, ik weet waar Freddy is, maar zo lang jij zo vervelend blijft doen, zeg ik niets. Hij is in elk geval niet hier. Goedenavond.” Oma legde de hoorn weer neer.

“Zo, daar kan hij het voorlopig mee doen. Ik weet hoe ik hem moet aanpakken. En nu ga ik nog eens een kopje thee inschenken.” Oma verdween weer naar de keuken om de theepot te halen.

“Wat heb jij een fantastische oma,” zei Marloes. Nu moesten Kim en Marloes uitgebreid vertellen wat er die middag op school was gebeurd en Freddy kwam natuurlijk met zijn verhaal over de supermarkt en het rek dat op zijn schouder gevallen was.

“Je sleutelbeen en je nekwervels ontwricht,” zei Kim. Freddy knikte instemmend en oma zei: “Daarin lijkt je ook op je vader. Die had vroeger ook overal pijn. Maar jij bent een schat, hoor.” En ze knuffelde hem eens flink. Opnieuw klonk er belgerinkel, maar nu was het de voordeurbel.

“Allemaal het keukentje in,” commandeerde oma. Even later hoorden ze de stem van Freddy’s moeder. Ze kwam huilend binnen en ging luid zitten jammeren. Freddy hoorde het en kon het niet langer uithouden in het keukentje. Hij duwde de deur open en viel snikkend in de armen van zijn moeder. Hij hilde met lange gierende uithalen. Het was of alle spanning van de afgelopen uren er nu in één keer uitkwam.

Toen iedereen weer een beetje rustig was, zei Freddy’s moeder dat vader beneden in de hal zat te wachten. Hij was ten einde raad. Nu was hij niet alleen Freddy kwijt, maar had hij ook nog ruzie met zijn eigen moeder. “Dan wordt het tijd dat we eens goed met elkaar praten,” zei oma. Ze legde haar armen over de schouders van Kim en Marloes. “Lieve kinderen, ik denk dat jullie met een gerust hart naar huis

kunnen gaan. Ik ken mijn zoon langer dan vandaag. Ik ga nu heel rustig met Freddy en zijn ouders praten en dan komt het wel goed.”

Opgelucht namen Kim en Marloes afscheid, maar toen ze de gang instapten draaiden ze zich meteen weer om. “Die engerd in dat glazen hokje,” zei Marloes. “Daar durf ik niet langs.”

Oma glimlachte. “Ik ga wel mee, zullen we eens zien hoe eng die is.”

Ze liepen naar beneden en zodra de portier de twee meisjes zag, stoof hij zijn hokje uit. “Daar zijn ze, die rotkinderen!” riep hij nijdig. “Pardon, meneer,” zei oma streng, “zo praat men niet over kinderen en zeker niet over deze twee.”

“Maar mevrouw, deze brutale meiden...”

“Meneer de portier, deze meisjes zijn mijn gasten,” zei oma en ze keek de man vernietigend aan. “Ga onmiddellijk terug in uw hok of ik beklaag me bij de directie.”

“Wat krijgen we nou?” protesteerde de portier, maar oma trok zich verder niets van hem aan.

Ze duwde Kim en Marloes in de richting van de buitendeur. Daar gaf ze hun alletwee een zoen en fluisterde: “Ach, dat is altijd al een vervelende man geweest.” En daarna nadrukkelijk: “Dag, lieve kinderen, en tot ziens, tot heel gauw ziens.”

Oma deed de deur voor de meisjes open en zwaaide nog even naar hen.

Voor de deur dichtging, zagen ze nog net de vader van Freddy op de bank in de hal zitten. Hij zat ineengedoken en keek met een treurig gezicht naar de kinderen.

“Net Freddy,” zei Marloes.

Kim knikte. “Maar dan een hele ouwe Freddy.”

'Lieve Ineke..."

Er waren alweer een paar weken voorbij. Kim had Ineke al veel eerder willen schrijven, maar op de een of andere manier kon ze er niet toe komen. Het leek wel of ze eerst wilde weten hoe het verder ging met de klas. Toen Guus weer een dag of drie op school was, kreeg Kim ineens heel veel zin om te schrijven. Het eerste deel van de brief ging natuurlijk over Diederik, de Bende van Donkervliet, Grote Bek en Bokkepoot, het spioneren, de boze portier, het ongeluk van Guus en over die nare vrijdagmiddag toen Diederik werd gepakt door de politie en Freddy verdwenen was. Natuurlijk schreef ze ook over de geweldige oma van Freddy. Ze waren inmiddels nog een paar keer bij haar op bezoek geweest. Toen Guus de eerste dag op school was, wilde die er ook meteen heen.

“Het is zo grappig,” ging Kim verder met haar brief, “als we daar komen, doet de portier de deur open. Wij zeggen hem dan heel beleefd goedendag, maar hij gromt alleen een beetje en gaat boos in zijn hokje zitten. Dan moeten we altijd weer aan die avond denken, dat Freddy bij zijn oma verstopt

zat en oma tegen die portier riep: ‘Ga onmiddellijk terug in uw hok.’ Nu hij zo zit te grommen, lijkt hij helemaal op een hond.

Met onze klas gaat het heel goed. We zijn allemaal een beetje veranderd. Ook Jan-Willem. We zijn eigenlijk weer één klas, net als vroeger. Zelfs Diederik begint er weer bij te horen, want in het begin wilde niemand meer met hem omgaan. Jan-Willem zei dat het niet klopte: wèl eerst allemaal snoep eten van Diederik en hem daarna laten barsten. Het was wel zielig. Diederik zei niets meer en hij heeft zelfs gevraagd of hij alleen mocht zitten. Hij wilde er zelf ook niet meer bij horen.

Jan-Willem heeft toen een goed plan bedacht. Diederik moest namelijk aan de supermarkt al het gestolen snoep terugbetalen van zijn eigen zakgeld. Marloes dacht altijd dat die jongen heel veel zakgeld had, maar dat is niet waar. Jan-Willem heeft uitgerekend dat Diederik maanden bezig is om alles te kunnen betalen. Daarom hield hij een inzameling voor hem, omdat we er bijna allemaal van geprofiteerd hebben. Alle kinderen hebben nu wat bijgelegd van hun eigen geld. Guus, Marloes en ik wilden ook meedoen. ‘Voor de vrede’, zoals Guus zei, maar dat vond Jan-Willem onzin. Hij heeft het trouwens heel slim aangepakt, want voordat hij met zijn plan voor de inzameling kwam, had hij alle ouders uitgenodigd op school voor een ouderavond in de klas.

Iedereen kon dan kennis met hem maken en natuurlijk hebben ze ook uitgebreid gepraat over de Bende van Donkervliet (dat hoorde ik van mijn moeder). Gelukkig waren er een hoop ouders die daar niet zo'n probleem van maakten. De vader van Freddy zat eerst heel wanhopig te kijken (net zoals Freddy dat kan), maar toen zei iemand dat iedereen in zijn jeugd wel iets uithaalde dat niet deugde. Freddy en Diederik zijn er flink van geschrokken en volgens de meeste ouders hebben ze er zeker iets van geleerd. De enige die er niet waren, waren de ouders van Diederik. Ik geloof niet dat die zich zoveel van hem aantrekken.

We doen nu allemaal weer gewoon tegen Diederik en hij is weer net zo aardig als aan het begin van het schooljaar. Marloes houdt zich ook rustig en zoekt niet almaar ruzie met hem. Soms wil Diederik nog wel eens bazig zijn, maar dan zegt Jan-Willem: "Diederik, we zijn hier niet bij de Bende van Donkervliet, dit is de Bende van de Stropdas," want zo noemen we onze klas tegenwoordig. Laatst had Jan-Willem trouwens een keer geen stropdas aan. Hij was hem 's-ochtends vergeten om te doen en we hebben allemaal gezegd dat het veel leuker stond. De volgende dag trok hij hem toch weer aan. Eigenlijk maakt het niks uit hoe hij eruitziet. Hij is gewoon ontzettend aardig en lost alles goed op in de klas. "Al was hij pimpelpaars," zou de oma van Freddy zeggen, "daar gaat het helemaal niet om."

Van die Grote Bek en Bokkepoot hebben we ook geen last meer. Jelle is met de directeur van de andere school gaan praten en die twee vervelende jongens laten ons nu met rust. Met Freddy gaat het heel goed. Hij is weer helemaal de oude en praat weer honderduit over gebroken benen, gekneusde ribben en enge ziektes. Hij mag nu van zijn vader gewoon met Guus spelen en Guus is zelfs al een paar keer bij hem thuis geweest. Zijn vader is er dan nooit, maar de moeder van Freddy doet heel aardig. Dat komt vast wel goed. Als Freddy's vader een keer thuiskomt als Guus er ook is, dan merkt hij vanzelf hoe aardig Guus is. Trekveren mag Freddy nog steeds niet kopen van zijn vader. Maar nu kan hij bij Guus oefenen en ook bij zijn oma, want die heeft een paar trekveren voor hem gekocht. Ik verdenk oma ervan dat ze er zelf ook wel eens mee oefent. Het is weer net zo gezellig als vroeger in de klas. Jasper en Clara zeggen nog steeds gekke dingen en Angela en Monica stellen zich af en toe flink aan. Jan-Willem weet er met een grapje altijd een goede draai aan te geven, zodat de dames toch hun mond houden, maar zich niet beledigd voelen. Clara en Guus zijn nog steeds op elkaar en Diederik wil het weer met mij aan, maar ik weet nog niet of ik dat wel wil. Marloes en ik hebben af en toe de slappe lach en de zesde-groepers worden al een beetje groter. Je merkt het in de kring, want ze doen steeds beter mee. Esther, Fabian, Pim en een paar andere kinderen zijn weer enthousiast aan

het knikkeren. Net als vorig jaar in de herfst. Zo af en toe valt er weer een hele zak knikkers op de grond, tot grote wanhoop van Jan-Willem. We hebben hem verteld dat we die van jou altijd in de kast moesten leggen tot aan het speelkwartier en dat heeft hij nu ook ingevoerd.

De enige die er nog een beetje verloren bij loopt is Peter, maar Jan-Willem heeft hem nu aangesteld als plantenverzorger. Peter slooft zich wel een beetje uit. Als je maar naar zijn plantjes kijkt, wordt hij al overspannen. We plagen hem er wel mee, maar de plantjes staan er prima bij. Dat kon je van Jan-Willem niet zeggen. Die gooide altijd veel te veel water bij de planten, zodat ze er langzamerhand heel raar uitzagen.

Het gaat weer goed met onze klas.

En bij jou? Ik ben benieuwd. Laat je gauw wat van je horen? Heel veel groeten van alle kinderen uit de bovenbouw, ook van Jan-Willem en natuurlijk van mij,”

Kim ×××